Analizy statystyczne
Statistical analyses

08/2023

Sytuacja społeczno-gospodarcza kraju w sierpniu 2023 r.

Socio-economic situation of the country in August 2023

Warszawa Warsaw 2023

Analizy statystyczne
Statistical analyses

08/2023

Sytuacja społeczno-gospodarcza kraju w sierpniu 2023 r.

Socio-economic situation of the country in Agust 2023

Główny Urząd Statystyczny Statistics Poland

Warszawa, wrzesień Warsaw, September 2023

Opracowanie merytoryczne
Content-related works

Główny Urząd Statystyczny, Departament Opracowań Statystycznych
Statistics Poland, Statistical Products Department

pod kierunkiem
supervised by

Magdaleny Ambroch

Zespół autorski
Editorial team

Dominika Borek, Kamil Knol, Jakub Komorek, Anna Kozera, Joanna Kozłowska, Marcin Marikin, Agata Zasztowt-Mroczek, Anna Zielkowska, Maciej Żelechowski

Skład i opracowanie graficzne
Typesetting and graphics

Elżbieta Lisiak, Eustachiusz Markowski, Beata Morawska, Katarzyna Stanecka

Ikony użyte na okładce
Icons used on the cover

Freepik, Kirenshastry i Pixel Perfect z Flaticon
Designed by Freepik, Kirenshastry and Pixel Perfect from Flaticon

Publikacja dostępna na stronie
Publication available at

stat.gov.pl

Przy publikowaniu danych GUS prosimy o podanie źródła.
When publishing Statistics Poland data – please indicate the source.

Spis treści
Contents

Synteza 5
Executive summary 8

Rynek pracy 11
Labour market

Wynagrodzenia i świadczenia społeczne 22
Wages and salaries; social benefits

Ceny 26
Prices

Rolnictwo 33
Agriculture

Przemysł 38
Industry

Budownictwo 45
Construction

Budownictwo mieszkaniowe 48
Housing construction

Rynek wewnętrzny 51
Domestic market

Transport 55
Transport

Handel zagraniczny 60
Foreign trade

Produkt krajowy brutto 68
Gross domestic product

Sytuacja społeczno-gospodarcza w Unii Europejskiej i w wybranych krajach 70
Socio-economic situation in the European Union and in selected countries

Wybrane wskaźniki sytuacji społeczno-gospodarczej kraju 76
Selected indicators regarding the socio-economic situation of the country

Podstawowe wskaźniki makroekonomiczne – Unia Europejska 80
Main macroeconomic indicators – European Union

Objaśnienia znaków umownych
Symbols

Symbol Symbol	Opis Description	Symbol Symbol	Opis Description
Kreska (–)	oznacza, że zjawisko nie wystąpiło magnitude zero	Kropka (.)	oznacza: brak informacji, konieczność zachowania tajemnicy statystycznej lub że wypełnienie pozycji jest niemożliwe albo niecelowe data not available, classified data (statistical confidentiality) or providing data impossible or purposeless
Zero (0)	zjawisko istniało w wielkości mniejszej od 0,5 magnitude not zero, but less than 0.5 of a unit	„W tym" "Of which"	oznacza, że nie podaje się wszystkich składników sumy indicates that not all elements of the sum are given
Zero (0,0)	zjawisko istniało w wielkości mniejszej od 0,05 magnitude not zero, but less than 0.05 of a unit	Comma (,)	used in figures represents the decimal point

Ważniejsze skróty
Main abbreviations

Skrót Abbreviation	Znaczenie Meaning	Skrót Abbreviation	Znaczenie Meaning
tys.	tysiąc thousand	kg	kilogram kilogramme
mln	milion million	szt. pc.	sztuka piece
mld bn	miliard billion	l	litr litre
p.proc. pp	punkt procentowy percentage point	hl	hektolitr hectolitre
zł PLN	złoty zloty	t	tona tonne
USD	dolar USA United States dollar	dt	decytona decitonne
EUR	euro euro		
CHF	frank szwajcarski Swiss franc		
UE EU	Unia Europejska European Union		

Synteza

Rynek pracy w sierpniu 2023 r.

przeciętne zatrudnienie w sektorze przedsiębiorstw (w przeliczeniu na etaty)	-0,2% m/m	0,0% r/r
stopa bezrobocia rejestrowanego (stan w końcu okresu)		5,0%

Przeciętne zatrudnienie w sektorze przedsiębiorstw było podobne jak w sierpniu ub. roku. Do ewidencji bezrobotnych wprowadzono mniej osób niż rok wcześniej, również mniej osób wykreślono z rejestrów. Stopa bezrobocia rejestrowanego utrzymała się na poziomie sprzed miesiąca i nadal była niższa niż przed rokiem.

Przeciętne miesięczne wynagrodzenia brutto w sektorze przedsiębiorstw w sierpniu 2023 r.

nominalne	-1,6% m/m	+11,9% r/r
realne	-1,7% m/m	+1,6% r/r

Nominalne wynagrodzenia brutto w sektorze przedsiębiorstw wzrosły w skali roku nieco bardziej niż w lipcu br. Przy mniejszej niż w poprzednich miesiącach dynamice cen konsumpcyjnych, zwiększyła się siła nabywcza płac (po spadku utrzymującym się niemal nieprzerwanie od maja ub. roku).

Przeciętne miesięczne emerytury i renty brutto w sierpniu 2023 r.

z pozarolniczego systemu ubezpieczeń społecznych		
nominalne	+0,7% m/m	+18,3% r/r
realne	+0,9% m/m	+7,0% r/r
rolników indywidualnych		
nominalne	-0,8% m/m	+25,8% r/r
realne	-0,6% m/m	+13,7% r/r

Utrzymał się znaczny wzrost w skali roku nominalnych emerytur i rent brutto z obu systemów. Siła nabywcza świadczeń wzrosła w większym stopniu niż w poprzednich miesiącach.

Ceny w sierpniu 2023 r.

ceny towarów i usług konsumpcyjnych	0,0% m/m	+10,1% r/r

Obserwowano dalsze spowolnienie tempa wzrostu cen towarów i usług konsumpcyjnych w skali roku. Mniejszy niż w poprzednich miesiącach, ale nadal znaczny, był wzrost cen m.in. żywności oraz towarów i usług związanych z mieszkaniem. Podobnie jak w trzech poprzednich miesiącach, niższe niż rok wcześniej były ceny w zakresie transportu.

ceny produkcji sprzedanej przemysłu	+0,1% m/m	-2,8% r/r
ceny produkcji budowlano-montażowej	+0,8% m/m	+9,8% r/r

W drugim z kolei miesiącu odnotowano spadek w skali roku cen producentów w przemyśle (w sierpniu był on głębszy niż w lipcu). Dalszemu spowolnieniu uległo tempo wzrostu cen w budownictwie i po raz pierwszy od lutego ub. roku było jednocyfrowe.

Produkcja sprzedana przemysłu w sierpniu 2023 r.

niewyrównana sezonowo	+1,0% m/m	-2,0% r/r
wyrównana sezonowo	+0,6% m/m	-1,8% r/r

Spadek w skali roku produkcji sprzedanej przemysłu (utrzymujący się od początku roku) był zbliżony do obserwowanego w poprzednim miesiącu. Niższa niż przed rokiem była sprzedaż w większości sekcji przemysłu (jedynie w wytwarzaniu i zaopatrywaniu w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę odnotowano niewielki wzrost). Najbardziej obniżyła się produkcja sprzedana w górnictwie i wydobywaniu. W przetwórstwie przemysłowym jej spadek był podobny jak w przemyśle ogółem. Sprzedaż obniżyła się także w większości głównych grupowań przemysłowych, z wyjątkiem produkcji dóbr inwestycyjnych, w której utrzymał się wzrost.

Produkcja budowlano-montażowa w sierpniu 2023 r.

niewyrównana sezonowo	+7,4% m/m	+3,5% r/r
wyrównana sezonowo	+2,0% m/m	+3,5% r/r

Wzrost produkcji budowlano-montażowej w skali roku był większy niż w czerwcu i lipcu br. Wyższa niż przed rokiem była produkcja w podmiotach specjalizujących się w budowie obiektów inżynierii lądowej i wodnej oraz w robotach budowlanych specjalistycznych, a niższa – w przedsiębiorstwach zajmujących się głównie budową budynków. Znacznie zwiększyła się sprzedaż robót inwestycyjnych, a zmniejszyła – robót o charakterze remontowym.

Sprzedaż detaliczna w sierpniu 2023 r.

	+2,8% m/m	-2,7% r/r

Spadek sprzedaży detalicznej w skali roku był mniejszy niż w poprzednich miesiącach. Nadal niższa niż przed rokiem była sprzedaż w większości grup, w tym m.in. w grupie żywność, napoje i wyroby tytoniowe oraz paliwa stałe, ciekłe i gazowe. Utrzymał się wzrost sprzedaży w podmiotach handlujących pojazdami samochodowymi, motocyklami, częściami.

Przewozy ogółem w sierpniu 2023 r.

ładunków	+1,4% m/m	-0,8% r/r
pasażerów	-2,3% m/m	+0,4% r/r

Przewozy ładunków nadal były niższe niż przed rokiem, ale ich spadek był mniejszy niż w poprzednich miesiącach. Utrzymał się niewielki wzrost przewozów pasażerskich.

Handel zagraniczny w okresie styczeń–lipiec 2023 r.

eksport (w zł)	+4,4% r/r
import (w zł)	-5,0% r/r

Eksport wzrósł w skali roku w znacznie mniejszym stopniu niż przed rokiem. Odnotowano spadek importu, na co głównie wpłynęło duże ograniczenie wartości towarów sprowadzanych z krajów Europy Środkowo-Wschodniej. Wymiana zamknęła się dodatnim saldem wobec ujemnego rok wcześniej. Wskaźnik terms of trade w 1 półroczu br. kształtował się korzystnie, podczas gdy przed rokiem relacja cen była niekorzystna.

Koniunktura gospodarcza we wrześniu 2023 r.

Wskaźnik ogólnego klimatu koniunktury	
przetwórstwo przemysłowe	-12,8
budownictwo	-9,5
handel detaliczny	-3,5
transport i gospodarka magazynowa	-2,3
zakwaterowanie i gastronomia	-6,8

Przedsiębiorcy prowadzący działalność w przetwórstwie przemysłowym, handlu detalicznym oraz transporcie i gospodarce magazynowej oceniają ogólny klimat koniunktury podobnie niekorzystnie jak w poprzednim miesiącu. Pogorszyły się natomiast nastroje podmiotów w budownictwie oraz w zakwaterowaniu i gastronomii.

W prezentowanych działalnościach (z wyjątkiem transportu i gospodarki magazynowej) nadal więcej podmiotów zamierza ograniczyć zatrudnienie pracowników relatywnie łatwych do zastąpienia niż planuje je zwiększyć. W przypadku pracowników relatywnie trudnych do zastąpienia przeważają plany dotyczące zwiększenia zatrudnienia (oprócz handlu detalicznego oraz zakwaterowania i gastronomii). Na poziom wynagrodzeń w najbliższych trzech miesiącach, według wskazań przedsiębiorców, wciąż istotnie będzie oddziaływać sytuacja finansowa firmy oraz utrzymanie realnej wartości płac, tj. podwyżki inflacyjne.

Nadal większość przedsiębiorstw (ponad 80%) ocenia wpływ wojny w Ukrainie na ich aktywność jako nieznaczny lub nieodczuwalny. Poważnych konsekwencji wojny najczęściej obawiają się podmioty transportu i gospodarki magazynowej, a także w przetwórstwie przemysłowym i budownictwie. Głównym negatywnym skutkiem wojny pozostaje wzrost kosztów (zgłaszany m.in. przez ok. 80% respondentów w zakwaterowaniu i gastronomii oraz w budownictwie). Przedsiębiorstwa zatrudniające pracowników z Ukrainy w sierpniu nadal doświadczały ich fluktuacji w związku z wojną. Najczęściej sygnalizowały ją jednostki zakwaterowania i gastronomii, wśród których po 32% podmiotów wskazywało odpływ pracowników z Ukrainy lub ich napływ.

Koniunktura konsumencka we wrześniu 2023 r.

Wskaźnik ufności konsumenckiej	
bieżący (BWUK)	-20,3
wyprzedzający (WWUK)	-9,4

Wskaźniki ufności konsumenckiej, określające bieżące i oczekiwane tendencje konsumpcji indywidualnej są mniej niekorzystne niż w sierpniu. Poprawiły się m.in. pesymistyczne opinie dotyczące oczekiwanej sytuacji finansowej gospodarstwa domowego oraz sytuacji ekonomicznej kraju. Respondenci spodziewają się, że wzrost cen konsumpcyjnych utrzyma się.

Obawy konsumentów dotyczące zagrożenia, jakie może stwarzać konflikt na terytorium Ukrainy, są przeważnie nieco większe od zgłaszanych w sierpniu. Według 23% respondentów wojna w Ukrainie może stwarzać duże zagrożenie dla gospodarki w Polsce, a według 8% – dla osobistej sytuacji finansowej. Jako duże zagrożenie dla suwerenności i niepodległości Polski sytuację w Ukrainie postrzega 22% badanych. Utraty pracy lub zaprzestania prowadzenia własnej działalności z powodu tego konfliktu zdecydowanie obawia się 2% respondentów, a 7% osób dostrzega możliwość zaistnienia takiej sytuacji.

Executive summary

Labour market in August 2023

average paid employment in enterprise sector (in full-time equivalents)	-0.2% m/m	0.0% y/y
registered unemployment rate (as of the end of period)		5.0%

Average paid employment in the enterprise sector was similar to the one observed in August 2022. In the register rolls of the unemployed, fewer persons were recorded than a year before, fewer persons were removed from the register as well. Registered unemployment rate remained at the last month's level and was still lower than a year before.

Average monthly gross wages and salaries in enterprise sector in August 2023

nominal	-1.6% m/m	+11.9% y/y
real	-1.7% m/m	+1.6% y/y

Gross nominal wages and salaries in enterprise sector increased slightly more in annual terms than in July 2023. With consumer prices dynamics lower than in previous months, the purchasing power of wages and salaries increased (after its near-continuous decline since May 2022).

Average monthly gross retirement and other pensions in August 2023

from non-agricultural social security system:		
nominal	+0.7% m/m	+18.3% y/y
real	+0.9% m/m	+7.0% y/y
of farmers:		
nominal	-0.8% m/m	+25.8% y/y
real	-0.6% m/m	+13.7% y/y

Significant growth of gross nominal retirement and other pensions in both systems continued. The purchasing power of the benefits increased to a greater extent than in previous months.

Prices in August 2023

prices of consumer goods and services	0.0% m/m	+10.1% y/y

A further slowdown in the annual growth rate of consumer goods and services prices was observed. The increase in prices, among others, of food and of goods and services related to dwelling was smaller than in preceding months, although it was still significant. As in the three previous months, transport prices were lower than a year before.

producer prices in industry	+0.1% m/m	-2.8% y/y
producer prices in construction	+0.8% m/m	+9.8% y/y

Annual decline in producer prices in industry was registered in the second month in a row (in August, it was deeper than in July). The growth rate of prices in construction further slowed down and was single-digit for the first time since February 2022.

Sold production of industry in August 2023

seasonally unadjusted	+1.0% m/m	-2.0% y/y	The year-on-year decrease of sold production of industry (occurring from the beginning of 2023) was similar to that observed in the previous month. Sales were lower than a year before in most sections of industry (only in electricity, gas, steam and air conditioning supply a slight increase was recorded). The deepest decline of sold production was observed in mining and quarrying. In manufacturing, its decrease was similar to that recorded in total industry. Sales also decreased in most main industrial groupings, except for the production of capital goods, where the growth continued.
seasonally adjusted	+0.6% m/m	-1.8% y/y	

Construction and assembly production in August 2023

seasonally unadjusted	+7.4% m/m	+3.5% y/y	Increase of construction and assembly production in annual terms was higher than that recorded in June and July 2023. Production in entities dealing mainly with civil engineering and with specialised construction activities was higher than a year before, while lower – in enterprises specialising in construction of buildings. Sales of investment works increased significantly, while those of restoration works – decreased.
seasonally adjusted	+2.0% m/m	+3.5% y/y	

Retail sales in August 2023

	+2.8% m/m	-2.7% y/y	The year-on-year decline in retail sales was smaller than in previous months. Still, sales were lower than a year before in most groups, including the group of food, beverages and tobacco products as well as solid, liquid and gaseous fuels. Sales growth in entities trading in motor vehicles, motorcycles, parts continued.

Transport in August 2023

of goods	+1.4% m/m	-0.8% y/y	Transport of goods was still lower than a year before, but its decrease was smaller than in previous months. A slight increase in transport of passengers continued.
of passengers	-2.3% m/m	+0.4% y/y	

Foreign trade in January–July 2023

exports (in PLN)		+4.4% y/y	Exports increased annually to a much lower extent than a year before. There was a decline in imports, which was mainly due to a significant reduction in the value of goods imported from Central and Eastern European countries. The exchange closed with a positive balance compared to the negative one in the previous year. The terms of trade index developed favourably in the first half of 2023, while a year before the relation of the prices was unfavourable.
imports (in PLN)		-5.0% y/y	

Business tendency in September 2023

General business climate indicators

manufacturing	-12.8
construction	-9.5
retail trade	-3.5
transportation and storage	-2.3
accommodation and food service activities	-6.8

Entrepreneurs conducting activity in manufacturing, retail trade as well as in transportation and storage assess the general business climate similarly unfavourably as in the previous month. While sentiments of construction entities as well as entities dealing with accommodation and food service activities worsened.

In the presented activities (except for transportation and storage), still more entities intend to reduce the number of employees that are relatively easy to replace than plan to increase it. In the case of employees relatively difficult to replace, the situation is opposite (except for retail trade as well as accommodation and food service activities). According to entrepreneurs, the wages and salaries level in the next three months will continue to be influenced mainly by the financial situation of the company and maintaining the real value of wages and salaries, i.e. inflationary pay rises.

Still, the majority of enterprises (over 80%) assess the impact of the war in Ukraine on their activity as insignificant or imperceptible. Serious consequences of the war are most often feared by transportation and storage entities, as well as by manufacturing and construction units. The increase in costs remains the main negative effect of the war (it is indicated, among others, by approx. 80% of respondents in accommodation and food service activities as well as in construction). Enterprises employing workers from Ukraine in August still experienced their fluctuation due to the war. It was most often indicated by accommodation and food service units, where the outflow of employees from Ukraine or the inflow indicated 32% of them each.

Consumer tendency in September 2023

Consumer confidence indicators

current	-20.3
leading	-9.4

Consumer confidence indicators, defining the current and expected tendencies in individual consumption are less unfavourable than in August. Among others, pessimistic opinions on the household's expected financial situation and economic situation of the country improved. Respondents expect the increase in consumer prices to continue.

Consumers' concerns related to the threat posed by the war in Ukraine are in general slightly bigger than those reported in August. According to 23% of respondents, the conflict in Ukraine can pose a great threat to the economy in Poland, and in the opinion of 8%, it can be a big risk to their personal financial situation. The situation in Ukraine is perceived as a big threat to Poland's sovereignty and independence by 22% of respondents. Losing the job or closing down of own businesses due to this conflict are feared by 2% of respondents, and 7% of consumers recognise the possibility of such a situation.

Rynek pracy
Labour market

W sierpniu br. przeciętne zatrudnienie w sektorze przedsiębiorstw kształtowało się na poziomie sprzed roku. W urzędach pracy zarejestrowano mniej nowych bezrobotnych niż przed rokiem, również mniej osób wykreślono z rejestru. Stopa bezrobocia rejestrowanego w końcu sierpnia br. była podobna do notowanej w poprzednich miesiącach i nadal niższa niż rok wcześniej.

Według wyników badania popytu na pracę w 2 kwartale br. utworzono mniej nowych miejsc pracy niż w analogicznym okresie ub. roku, mniejsza była również liczba zlikwidowanych stanowisk.

Wykres 1. **Przeciętne zatrudnienie w sektorze przedsiębiorstw**
analogiczny okres roku poprzedniego=100

Chart 1. Average paid employment in enterprise sector
corresponding period of previous year=100

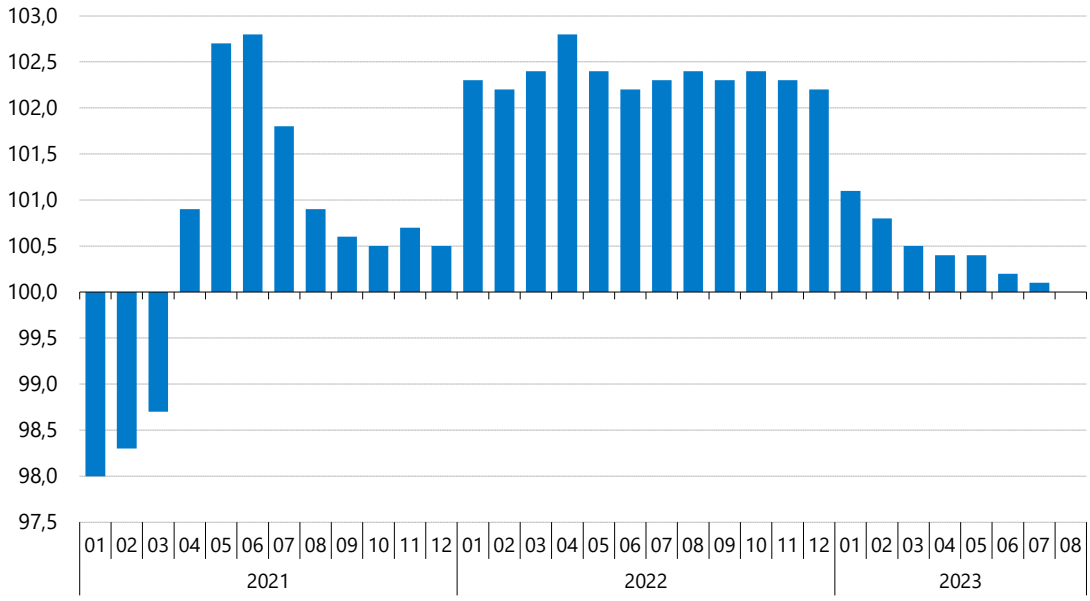

Przeciętne zatrudnienie w sektorze przedsiębiorstw[1] w sierpniu br. wyniosło 6502,1 tys. i było podobne do notowanego przed rokiem (wobec wzrostu o 0,1% w lipcu br. oraz o 2,4% w sierpniu ub. roku). Spośród analizowanych sekcji, najbardziej wzrosło w skali roku zatrudnienie w zakwaterowaniu i gastronomii (o 4,4%) oraz w informacji i komunikacji (o 3,9%). W granicach 3,0%–0,6% zwiększyło się zatrudnienie w działalności związanej z kulturą, rozrywką i rekreacją, górnictwie i wydobywaniu, transporcie i gospodarce magazynowej, wytwarzaniu i zaopatrywaniu w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę oraz w obsłudze rynku nieruchomości. W pozostałych analizowanych sekcjach zatrudnienie było niższe niż przed rokiem, a najgłębszy spadek (o 2,2%) dotyczył podmiotów zajmujących się administrowaniem i działalnością wspierającą.

1 W jednostkach o liczbie pracujących powyżej 9 osób; w przeliczeniu na etaty.

Tablica 1. Przeciętne zatrudnienie w sektorze przedsiębiorstw
Table 1. Average paid employment in enterprise sector

Wyszczególnienie Specification	2022		2023			
	08	01–08	08	01–08	08	01–08
	analogiczny okres roku poprzedniego=100 corresponding period of previous year=100		w tys. in thousands		analogiczny okres roku poprzedniego=100 corresponding period of previous year=100	
Sektor przedsiębiorstw **Enterprise sector**	**102,4**	**102,5**	**6502,1**	**6530,8**	**100,0**	**100,5**
w tym: of which:						
Przemysł Industry	101,0	101,4	2734,1	2752,4	99,1	99,3
górnictwo i wydobywanie mining and quarrying	99,1	98,4	123,7	123,3	102,0	101,2
przetwórstwo przemysłowe manufacturing	101,2	101,6	2359,5	2378,3	98,8	99,1
wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę electricity, gas, steam and air conditioning supply	99,1	98,1	112,9	113,1	101,2	101,3
dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami; rekultywacja water supply; sewerage, waste management and remediation activities	102,1	102,5	138,0	137,8	99,9	99,9
Budownictwo Construction	101,3	101,4	418,5	420,3	98,4	98,5
Handel; naprawa pojazdów samochodowych Trade; repair of motor vehicles	102,3	102,2	1324,1	1326,4	99,7	100,2
Transport i gospodarka magazynowa Transportation and storage	103,6	104,0	667,3	672,8	102,0	102,6
Zakwaterowanie i gastronomia Accommodation and catering	107,3	109,1	133,0	130,2	104,4	105,8
Informacja i komunikacja Information and communication	112,5	111,1	307,7	309,1	103,9	107,2
Obsługa rynku nieruchomości Real estate activities	98,2	98,4	90,6	91,0	100,6	100,7
Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna[a] Professional, scientific and technical activities[a]	106,6	106,4	276,5	276,1	104,6	106,0
Administrowanie i działalność wspierająca Administrative and support service activities	101,1	100,6	392,5	394,2	97,8	97,7
Działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją Arts, entertainment and recreation	102,6	102,4	94,3	93,9	103,0	103,4

a Nie obejmuje działów: Badania naukowe i prace rozwojowe oraz Działalność weterynaryjna.
a Does not include divisions: Research and experimental development and Veterinary activities.

W sierpniu br. spośród działów o największym udziale w zatrudnieniu największy wzrost zatrudnienia utrzymał się w jednostkach zajmujących się magazynowaniem i działalnością usługową wspomagającą transport (wyniósł 4,7%). Relatywnie wysoki wzrost zatrudnienia dotoczył również działów: wydobywanie węgla kamiennego i węgla brunatnego oraz handel hurtowy i detaliczny pojazdami samochodowymi oraz ich naprawa (wyniósł po 2,6%). W ponad połowie z analizowanych działów zatrudnienie było niższe niż rok wcześniej, a najgłębszy spadek zatrudnienia, podobnie jak w poprzednich miesiącach, dotyczył podmiotów produkujących meble oraz wyroby z drewna, korka, słomy i wikliny (spadek odpowiednio o 7,0% oraz 5,2%).

W okresie styczeń–sierpień br. przeciętne zatrudnienie w sektorze przedsiębiorstw wyniosło 6530,8 tys. i było o 0,5% wyższe niż w analogicznym okresie ub. roku.

W końcu sierpnia br. w urzędach pracy **zarejestrowanych** było 782,5 tys. **bezrobotnych**, tj. o 0,1 tys. więcej niż w lipcu br. oraz o 24,4 tys. (tj. o 3,0%) mniej niż w sierpniu ub. roku. **Stopa bezrobocia rejestrowanego**, podobnie jak przed miesiącem, wyniosła 5,0% i była o 0,2 p.proc. niższa niż przed rokiem.

Wykres 2. **Bezrobocie rejestrowane**
stan w końcu miesiąca
Chart 2. Registered unemployment
as of the end of a month

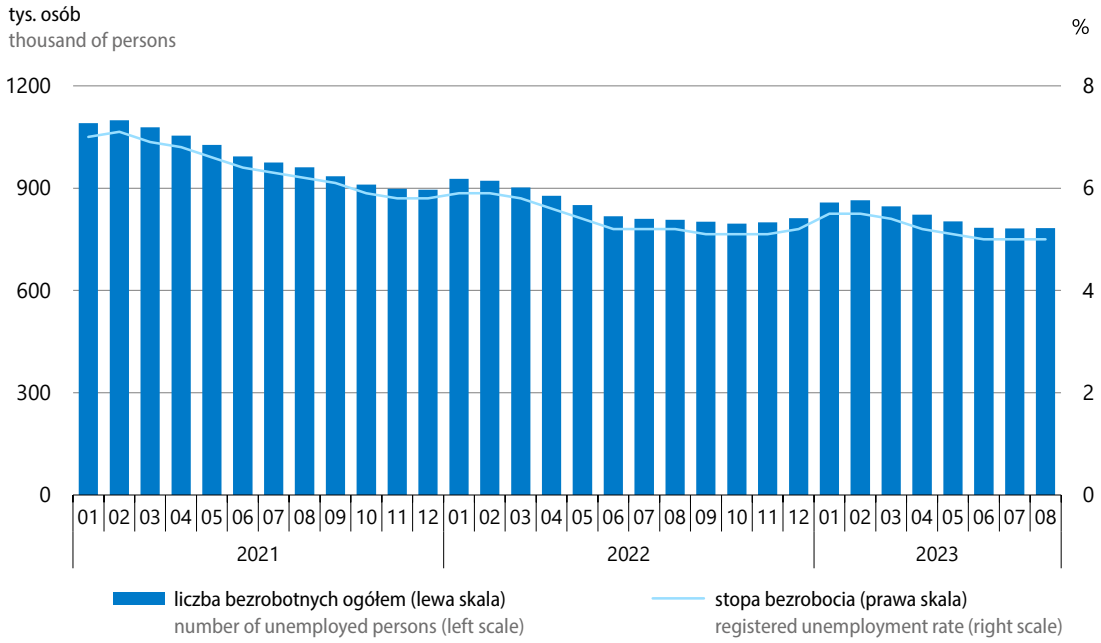

Stopa bezrobocia w województwach kształtowała się w granicach od 8,5% w podkarpackim do 2,9% w wielkopolskim. W porównaniu z poprzednim miesiącem obniżyła się ona w czterech województwach (łódzkim, małopolskim, opolskim i warmińsko-mazurskim – po 0,1 p.proc.), a wzrosła w trzech (podkarpackim, pomorskim i zachodniopomorskim, również po 0,1 p.proc.). W pozostałych województwach nie uległa zmianie. W skali roku w większości województw natężenie bezrobocia zmniejszyło się (w największym stopniu w lubelskim – o 0,4 p.proc. oraz w łódzkim, mazowieckim i podkarpackim – po 0,3 p.proc.). Niewielki wzrost stopy bezrobocia notowano w województwach pomorskim i wielkopolskim (po 0,1 p.proc.). W województwach opolskim i warmińsko-mazurskim stopa bezrobocia pozostała na poziomie sprzed roku.

Mapa 1. **Stopa bezrobocia rejestrowanego**
stan w końcu sierpnia 2023 r.
Map 1. Registered unemployment rate
as of the end of August 2023

Polska = 5,0%
Poland

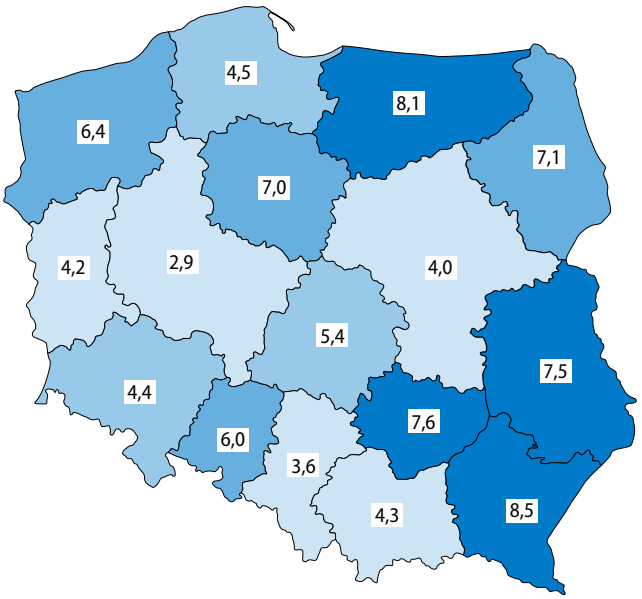

%
7,3 – 8,5 (4)
5,6 – 7,2 (4)
4,4 – 5,5 (3)
2,9 – 4,3 (5)
(liczba województw)
(number of voivodships)

Mapa 2. **Zmiany stopy bezrobocia rejestrowanego**
sierpień 2023 r. do sierpnia 2022 r.
Map 2. Registered unemployment rate changes
August 2023 to August 2022

Polska = -0,2 p.proc.
Poland pp

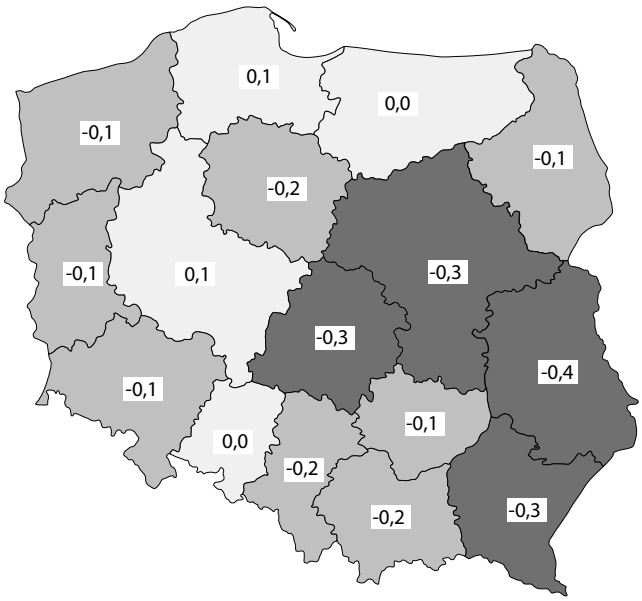

p.proc.
pp
0,0 – 0,1 (4)
-0,2 – -0,1 (8)
-0,4 – -0,3 (4)
(liczba województw)
(number of voivodships)

Tablica 2. Bezrobotni zarejestrowani
stan w końcu miesiąca

Table 2. Registered unemployed persons
as of the end of a month

Wyszczególnienie Specification	08 2022		08 2023		08 2022	08 2023
	w tys. in thousands	analogiczny okres roku poprzedniego=100 corresponding period of previous year=100	w tys. in thousands	analogiczny okres roku poprzedniego=100 corresponding period of previous year=100	w % bezrobotnych zarejestrowanych ogółem in % of total registered unemployed	
Bezrobotni zarejestrowani ogółem **Registered unemployed – in total**	**806,9**	**84,0**	**782,5**	**97,0**	**100,0**	**100,0**
Z liczby ogółem – bezrobotni: Of total – registered unemployed:						
kobiety females	447,6	85,2	423,5	94,6	55,5	54,1
dotychczas niepracujący previously not employed	106,9	88,8	99,1	92,7	13,2	12,7
zwolnieni z przyczyn dotyczących zakładu pracy terminated for company reasons	32,4	77,9	33,1	102,3	4,0	4,2
bez prawa do zasiłku without benefits rights	695,0	83,6	663,5	95,5	86,1	84,8
absolwenci[a] graduates[a]	17,9	96,2	18,4	102,7	2,2	2,3
bez kwalifikacji zawodowych without occupational qualifications	260,1	83,7	250,0	96,1	32,2	32,0
Z liczby ogółem – bezrobotni będący w szczególnej sytuacji na rynku pracy Of total – unemployed persons with a specific situation on labour market						
w wieku do 30. roku życia at the age below 30 years	183,1	79,3	185,5	101,3	22,7	23,7
w wieku powyżej 50. roku życia at the age over 50 years	215,5	86,6	206,2	95,6	26,7	26,3
długotrwale bezrobotni[b] long-term unemployed[b]	434,7	82,9	383,1	88,1	53,9	49,0
posiadający co najmniej jedno dziecko w wieku do 6. roku życia with at least one child under 6 years of age	147,3	83,9	132,0	89,6	18,3	16,9
niepełnosprawni disabled	57,8	114,4	59,7	103,4	7,2	7,6

a Bezrobotni absolwenci to osoby zarejestrowane w okresie 12-m-cy od zakończenia nauki. b Długotrwale bezrobotni to osoby pozostające w rejestrze powiatowego urzędu pracy łącznie przez okres ponad 12 m-cy w okresie ostatnich 2 lat, z wyłączeniem okresów odbywania stażu i przygotowania zawodowego dorosłych w miejscu pracy.

a Unemployed graduates include persons registered within the period of 12 months since the completion of education. b The long-term unemployed include persons remaining in the register rolls of the powiat labour office for the overall period of over 12 months during the last 2 years, excluding the periods of traineeship and occupational preparation of adults in the workplace.

Wśród **bezrobotnych zarejestrowanych** w końcu sierpnia br. kobiety stanowiły 54,1%, tj. o 1,4 p.proc. mniej niż przed rokiem. Nadal większość bezrobotnych nie miała prawa do zasiłku (84,8%, tj. o 1,3 p.proc. mniej niż w sierpniu ub. roku), a znaczna część nie posiadała kwalifikacji zawodowych

(32,0%, tj. o 0,2 p.proc. mniej niż przed rokiem). Wśród mniej licznych kategorii, w skali roku nieznacznie wzrósł odsetek osób zwolnionych z przyczyn dotyczących zakładu pracy (z 4,0% do 4,2%) oraz bezrobotnych absolwentów (z 2,2% do 2,3%). Mniejszy niż przed rokiem był natomiast odsetek bezrobotnych dotychczas niepracujących (12,7% wobec 13,2%).

W końcu sierpnia br. spośród osób **bezrobotnych znajdujących się w szczególnej sytuacji na rynku pracy** największą grupę stanowili długotrwale bezrobotni[2] – 49,0% ogółu zarejestrowanych bezrobotnych (wobec 53,9% przed rokiem). Udział osób powyżej 50. roku życia wśród bezrobotnych nieznacznie zmniejszył się (z 26,7% do 26,3%), natomiast zwiększył się – osób do 30. roku życia (z 22,7% do 23,7%). Mniej wśród bezrobotnych było osób posiadających co najmniej jedno dziecko w wieku do 6. roku życia (16,9% wobec 18,3% przed rokiem), a nieco więcej – osób niepełnosprawnych (7,6% wobec 7,2%).

Tablica 3. Liczba bezrobotnych nowo zarejestrowanych
Table 3. Newly registered unemployed

Wyszczególnienie Specification	08 2022		08 2023			08 2022	08 2023
	w tys. in thousands	analogiczny okres roku poprzedniego=100 corresponding period of previous year=100	w tys. in thousands	okres poprzedni=100 previous period=100	analogiczny okres roku poprzedniego=100 corresponding period of previous year=100	w % bezrobotnych nowo zarejestrowanych in % of newly registered unemployed	
Bezrobotni nowo zarejestrowani ogółem **Newly registered unemployed – in total**	**106,8**	**112,0**	**103,3**	**101,2**	**96,7**	**100,0**	**100,0**
Z liczby ogółem – bezrobotni: Of total – registered unemployed:							
zarejestrowani po raz kolejny reentrants to unemployment rolls	81,1	108,5	79,3	100,0	97,7	76,0	76,7
dotychczas niepracujący previously not employed	18,4	139,8	15,2	114,6	82,6	17,2	14,7
absolwenci[a] graduates[a]	8,7	108,4	8,5	118,9	98,1	8,1	8,3
zwolnieni z przyczyn dotyczących zakładu pracy terminated for company reasons	3,4	95,8	3,7	98,8	109,2	3,2	3,6
zamieszkali na wsi living in rural areas	45,5	108,6	43,9	101,1	96,4	42,7	42,5
cudzoziemcy foreigners	6,4	1461,2	3,6	103,7	56,0	6,0	3,5
bez kwalifikacji zawodowych without occupational qualifications	33,8	116,1	32,3	104,3	95,6	31,6	31,2
długotrwale bezrobotni[b] long-term unemployed[b]	27,2	87,2	24,9	99,8	91,8	25,4	24,1

a Bezrobotni absolwenci to osoby zarejestrowane w okresie 12-m-cy od zakończenia nauki. b Długotrwale bezrobotni to osoby pozostające w rejestrze powiatowego urzędu pracy łącznie przez okres ponad 12 m-cy w okresie ostatnich 2 lat, z wyłączeniem okresów odbywania stażu i przygotowania zawodowego dorosłych w miejscu pracy.

a Unemployed graduates include persons registered within the period of 12 months since the completion of education. b The long-term unemployed include persons remaining in the register rolls of the powiat labour office for the overall period of over 12 months during the last 2 years, excluding the periods of traineeship and occupational preparation of adults in the workplace.

2 Do długotrwale bezrobotnych zalicza się osoby pozostające w rejestrze powiatowego urzędu pracy łącznie przez okres ponad 12 m-cy w okresie ostatnich 2 lat, z wyłączeniem okresów odbywania stażu i przygotowania zawodowego dorosłych w miejscu pracy.

W urzędach pracy w sierpniu br. **zarejestrowano** 103,3 tys. **nowych bezrobotnych**, tj. więcej niż przed miesiącem (o 1,2%), ale mniej niż przed rokiem (o 3,3%). Wśród ogółu nowo zarejestrowanych nadal przeważały osoby rejestrujące się po raz kolejny (stanowiły 76,7% tej populacji, tj. o 0,7 p.proc. więcej niż w sierpniu ub. roku). Osoby zamieszkałe na wsi stanowiły 42,5% nowozarejestrowanych bezrobotnych, a ich odsetek był nieznacznie niższy niż rok wcześniej (o 0,2 p.proc.).

Wśród nowo zarejestrowanych bezrobotnych zmniejszył się odsetek osób nieposiadających kwalifikacji zawodowych (o 0,4 p.proc. do 31,2%), długotrwale bezrobotnych (o 1,3 p.proc. do 24,1%) oraz dotychczas niepracujących (o 2,5 p.proc. do 14,7%). Udział cudzoziemców był również mniejszy niż przed rokiem (spadek o 2,5 p.proc. do 3,5%), kiedy w związku z wojną w Ukrainie obserwowano dużą liczbę ich rejestracji. Nieznacznie zwiększył się natomiast wśród nowo zarejestrowanych bezrobotnych udział osób zwolnionych z przyczyn zakładu pracy (o 0,4 p.proc. do 3,6%) oraz absolwentów (o 0,2 p.proc. do 8,3%).

Tablica 4. **Liczba bezrobotnych wyrejestrowanych z ewidencji urzędów pracy według przyczyn**
Table 4. Unemployed persons removed from unemployment rolls by reasons

Wyszczególnienie Specification	08 2022		08 2023			08 2022	08 2023
	w tys. in thousands	analogiczny okres roku poprzedniego=100 corresponding period of previous year=100	w tys. in thousands	okres poprzedni=100 previous period=100	analogiczny okres roku poprzedniego=100 corresponding period of previous year=100	w % bezrobotnych wyrejestrowanych in % of unemployed persons removed from unemployment rolls	
Bezrobotni wyrejestrowani ogółem **Unemployed persons removed from unemployment rolls – in total**	**110,1**	**100,6**	**103,2**	**100,1**	**93,8**	**100,0**	**100,0**
Z liczby ogółem – bezrobotni, którzy: Of total – unemployed persons, who:							
podjęli pracę took work	51,9	87,9	51,4	101,6	99,0	47,1	49,8
niesubsydiowaną unsubsidised	42,1	86,3	42,2	102,4	100,3	38,2	40,9
subsydiowaną subsidised	9,8	95,6	9,2	97,8	93,5	8,9	8,9
rozpoczęli szkolenie lub staż started training or traineeship	10,3	112,0	9,7	85,7	94,0	9,4	9,4
nie potwierdzili gotowości do podjęcia pracy did not confirm availability for work	24,4	127,9	21,6	102,6	88,8	22,1	21,0
dobrowolnie zrezygnowali ze statusu bezrobotnego voluntarily resigned from the status of unemployed	8,8	128,2	7,5	107,6	85,2	8,0	7,3
nabyli prawa emerytalne lub rentowe acquired the right to retirement pay or pension	0,5	82,7	0,5	101,7	98,8	0,4	0,5
nabyli uprawnienia do świadczenia przedemerytalnego acquired the right to pre-retirement allowances	0,6	76,2	0,6	104,8	101,6	0,6	0,6

W sierpniu br. z ewidencji **skreślono** 103,2 tys. osób, tj. o 0,1% więcej niż w lipcu br. oraz o 6,2% mniej niż w sierpniu ub. roku. Najczęstszą przyczyną wyrejestrowania nadal było podjęcie pracy (dotyczyło 49,8% osób, wobec 47,1% rok wcześniej). Z tego powodu z rejestru bezrobotnych wykreślono jednak mniej osób niż przed rokiem (spadek o 1,0% do 51,4 tys. osób). Wpływ na to miała mniejsza liczba osób, które podjęły pracę subsydiowaną (spadek o 6,5% do 9,2 tys.) oraz nieznaczny wzrost liczby osób podejmujących pracę niesubsydiowaną (o 0,3% do 42,2 tys.). Zmniejszyła się liczba skreśleń z rejestru w wyniku dobrowolnej rezygnacji ze statusu bezrobotnego (o 14,8%) oraz niepotwierdzenia gotowości do podjęcia pracy[3] (o 11,2%). Mniej niż przed rokiem było również osób, które podjęły szkolenie lub staż (o 6,0%).

Kwota wypłat z tytułu **zasiłków dla bezrobotnych** (bez składki na ubezpieczenie społeczne) w sierpniu br. wyniosła 154,3 mln zł i była o 3,1% wyższa niż przed miesiącem i o 20,3% wyższa niż przed rokiem. W okresie styczeń–sierpień br. bezrobotnym wypłacono 1142,2 mln zł, tj. o 10,1% więcej niż w analogicznym okresie ub. roku.

Do urzędów pracy w sierpniu br. zgłoszono 95,2 tys. **ofert zatrudnienia**[4], tj. o 3,5% mniej niż przed rokiem. Zmniejszyła się liczba ofert zarówno z sektora prywatnego (o 2,0%), jak i z sektora publicznego (o 12,4%). Oferty z sektora publicznego stanowiły 13,2% ogółu zgłoszonych ofert (wobec 14,5% przed rokiem). W końcu sierpnia br. oferty zatrudnienia niewykorzystane dłużej niż jeden miesiąc stanowiły 29,8% wszystkich ofert (wobec 34,3% rok wcześniej). Spośród ofert zatrudnienia pozostających do dyspozycji w końcu sierpnia br. 4,6% stanowiły staże, 3,6% adresowanych było do osób niepełnosprawnych, a 0,04% – do absolwentów.

Wykres 3. Oferty pracy
stan w końcu miesiąca

Chart 3. Job offers
as of the end of a month

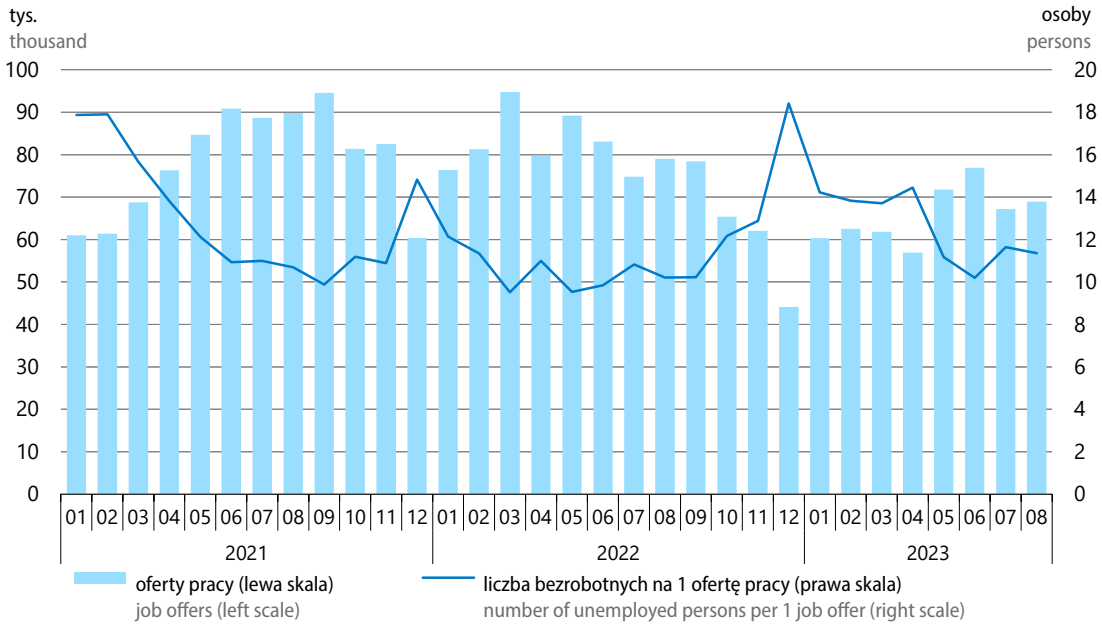

3 Od czerwca 2020 r. obowiązek potwierdzenia gotowości do podjęcia pracy egzekwowany jest w ograniczonym stopniu.

4 Dotyczy wolnych miejsc pracy i miejsc aktywizacji zawodowej.

W końcu sierpnia br. zadeklarowano większą niż przed miesiącem oraz znacznie mniejszą niż przed rokiem liczbę zwolnień grupowych – 138 pracodawców **zadeklarowało zwolnienie** 18,4 tys. pracowników, w tym 2,6 tys. osób z sektora publicznego.

Tablica 5. Zgłoszenia zwolnień z przyczyn dotyczących zakładów pracy
stan w końcu miesiąca

Table 5. Reports of terminations for establishments-related reasons
as of the end of a month

Wyszczególnienie Specification	08 2022	2023	
		07	08
Liczba zakładów Number of establishments	184	137	138
w tym sektor publiczny of which public sector	35	15	12
Liczba osób (w tys.) Number of persons (in thousands)	18,1	18,0	18,4
w tym sektor publiczny of which public sector	4,0	2,6	2,6

Według wyników badania **popytu na pracę** w końcu 2 kwartału br. liczba **wolnych miejsc pracy** wyniosła 113,2 tys. i była o 1,5% niższa niż przed kwartałem oraz o 24,2% niższa niż przed rokiem. Wolnymi miejscami pracy dysponowało mniej podmiotów gospodarki narodowej[5] niż w końcu poprzedniego kwartału oraz mniej niż rok wcześniej – 36,5 tys., tj. 5,8% podmiotów ogółem (wobec 6,0% w końcu 1 kwartału br. oraz 6,2% w końcu 2 kwartału ub. roku). W skali roku liczba wolnych miejsc pracy zmniejszyła się we wszystkich kategoriach wielkości podmiotów, a największy spadek (o 25,0%) dotyczył jednostek najmniejszych (o liczbie pracujących do 9 osób). W jednostkach o liczbie pracujących od 10 do 49 osób liczba wolnych stanowisk pracy zmniejszyła się o 24,0%, a w największych (o liczbie pracujących 50 osób i więcej) – o 23,8%.

W strukturze wolnych miejsc pracy według sekcji w porównaniu z końcem 2 kwartału ub. roku zwiększył się udział wolnych miejsc pracy m.in. opiece zdrowotnej i pomocy społecznej oraz w edukacji (po 1,8 p.proc. do odpowiednio 6,4% oraz 4,0%), a także w administracji publicznej i obronie narodowej; obowiązkowych zabezpieczeniach społecznych (o 1,1 p.proc. do 5,5%). Mniejszy był natomiast udział miejsc dostępnych m.in. w przetwórstwie przemysłowym oraz budownictwie (spadek po 2,2 p.proc. do odpowiednio 19,8% oraz 10,7%), jak również w informacji i komunikacji (spadek o 1,9 p.proc. do 7,5%).

W strukturze wolnych miejsc pracy według zawodów w porównaniu z sytuacją sprzed roku zwiększył się udział miejsc pracy przeznaczonych dla techników i innego średniego personelu (o 1,4 p.proc. do 9,2%), operatorów i monterów maszyn i urządzeń oraz pracowników usług i sprzedawców (po 0,6 p.proc. do odpowiednio 16,0% i 9,5%), jak również specjalistów (o 0,5 p.proc. do 25,4%). Zmniejszył się natomiast udział wolnych miejsc pracy m.in. dla robotników przemysłowych i rzemieślników (o 1,5 p.proc. do 21,5%), pracowników wykonujących prace proste (o 0,8 p.proc. do 5,5%) oraz pracowników biurowych (o 0,5 p.proc. do 9,1%).

5 Dotyczy podmiotów gospodarki narodowej oraz ich jednostek lokalnych o liczbie zatrudnionych 1 i więcej osób, prowadzących działalność gospodarczą w zakresie sekcji PKD od A (z wyłączeniem osób fizycznych prowadzących indywidualne gospodarstwa rolne) do sekcji S.

Wykres 4. Struktura wolnych miejsc pracy według zawodów
stan w końcu 2 kwartału 2023 r.
Chart 4. Structure of vacancies by occupations
as of the end of 2nd quarter of 2023

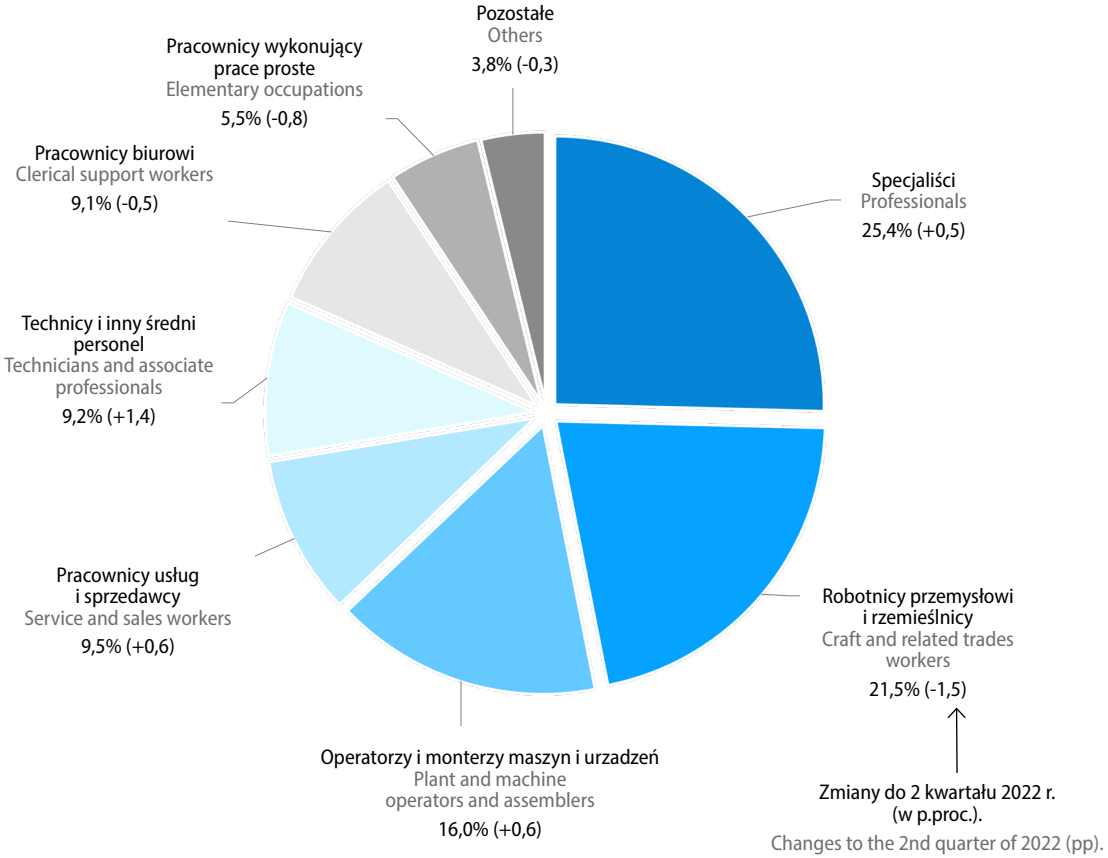

W 2 kwartale br. **utworzono** 106,3 tys. **nowych miejsc pracy**, tj. o 33,8% mniej niż w poprzednim kwartale oraz o 21,8% mniej niż przed rokiem. Mniejsza niż rok wcześniej była liczba nowo utworzonych stanowisk we wszystkich kategoriach wielkości podmiotów: o liczbie pracujących do 9 osób – o 21,2%, 10–49 osób – o 22,5% oraz 50 osób i więcej – o 22,1%.

W strukturze nowo utworzonych miejsc pracy według sekcji w porównaniu z sytuacją sprzed roku zmniejszył się udział miejsc m.in. w informacji i komunikacji (o 2,7 p.proc. do 5,5%), handlu; naprawie pojazdów samochodowych (o 1,0 p.proc. do 16,9%), transporcie i gospodarce magazynowej (o 0,9 p.proc. do 7,2%) oraz w zakwaterowaniu i gastronomii (o 0,5 p.proc. do 7,5%). Wzrósł natomiast udział nowo utworzonych stanowisk m.in. w budownictwie (o 3,0 p.proc. do 14,2%), opiece zdrowotnej i pomocy społecznej (o 0,7 p.proc. do 4,3%) oraz w działalności finansowej i ubezpieczeniowej (o 0,6 p.proc. do 2,1%).

Wśród wolnych miejsc pracy w końcu 2 kwartału br. było 21,2 tys. nowo utworzonych stanowisk – najwięcej w przetwórstwie przemysłowym (17,8%), informacji i komunikacji (15,4%), działalności profesjonalnej, naukowej i technicznej (14,1%) oraz w handlu; naprawie pojazdów samochodowych (13,8%).

W 2 kwartale br. **zlikwidowano** 61,3 tys. miejsc pracy, tj. o 18,7% mniej niż w poprzednim kwartale oraz o 7,0% mniej niż rok wcześniej. Mniejsza niż w 2 kwartale ub. roku była liczba zlikwidowanych miejsc pracy w podmiotach zatrudniających 10–49 osób – o 16,8% oraz do 9 osób – o 3,3%. W największych podmiotach (o liczbie pracujących 50 osób i więcej) zlikwidowano natomiast nieco więcej stanowisk niż przed rokiem – o 1,5%

Wykres 5. Nowo utworzone i zlikwidowane miejsca pracy
Chart 5. Newly created and liquidated jobs

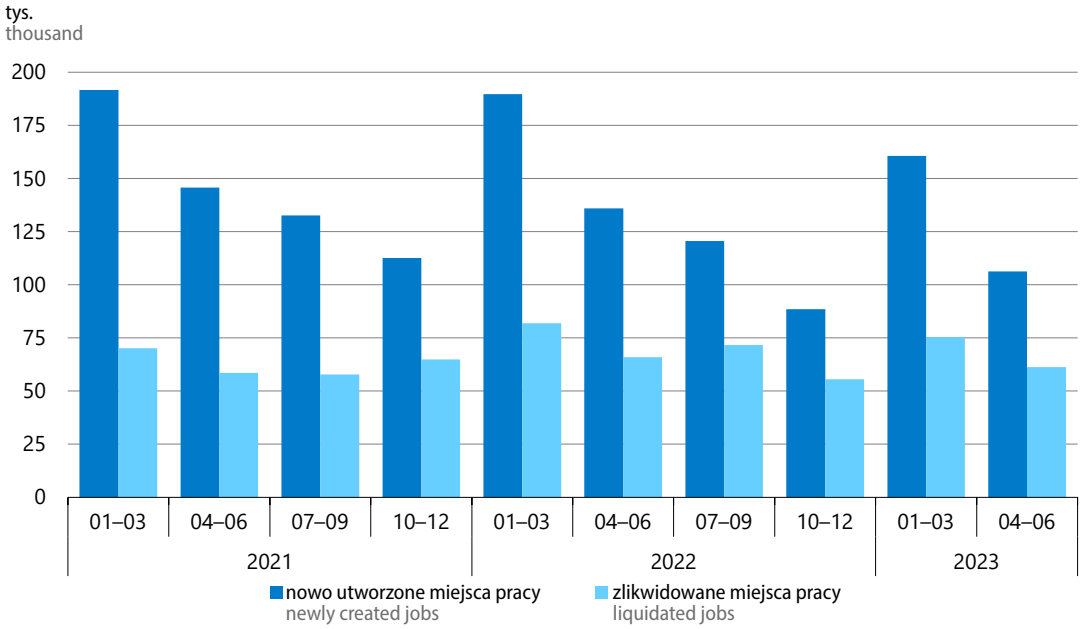

W porównaniu z sytuacją sprzed roku liczba zlikwidowanych stanowisk zmniejszyła się w większości sekcji; najbardziej w działalności związanej z kulturą, rozrywką i rekreacją (o 53,4%), działalności profesjonalnej naukowej i technicznej (o 43,6%) oraz w administrowaniu i działalności wspierającej (o 35,3%). Największy (dwukrotny) wzrost liczby zlikwidowanych miejsc pracy dotyczył działalności finansowej i ubezpieczeniowej (w której przed rokiem obserwowano duże ograniczenie skali likwidacji miejsc pracy). Znacznie większa niż w 2 kwartale ub. roku była również skala likwidacji miejsc pracy m.in. w edukacji (o 41,9%), zakwaterowaniu i gastronomii (o 35,8%), górnictwie i wydobywaniu (o 32,6%) oraz w transporcie i gospodarce magazynowej (o 27,6%).

W strukturze zlikwidowanych miejsc pracy według sekcji w porównaniu z 2 kwartałem ub. roku najbardziej wzrósł udział stanowisk zlikwidowanych w transporcie i gospodarce magazynowej (o 3,2 p.proc. do 11,8%), edukacji (o 2,2 p.proc. do 6,3%), zakwaterowaniu i gastronomii (o 1,6 p.proc. do 5,0%), działalności finansowej i ubezpieczeniowej (o 1,5 p.proc. do 2,7%), oraz w budownictwie (o 1,4 p.proc. do 15,8%). Obniżył się natomiast m.in. udział miejsc zlikwidowanych w działalności profesjonalnej naukowej i technicznej (o 2,9 p.proc. do 4,6%), handlu; naprawie pojazdów samochodowych (o 2,5 p.proc. do 18,4%), administrowaniu i działalności wspierającej (o 2,0 p.proc. do 4,8%) oraz w przetwórstwie przemysłowym (o 1,2 p.proc. do 18,6%).

Więcej danych w **Biuletynie Statystycznym**, w tym:

TABL. 1. PODSTAWOWE WSKAŹNIKI
TABL. 11. PRZECIĘTNE ZATRUDNIENIE W SEKTORZE PRZEDSIĘBIORSTW
TABL. 12. BEZROBOTNI ZAREJESTROWANI I OFERTY PRACY
TABL. 14. BEZROBOTNI ZAREJESTROWANI BĘDĄCY W SZCZEGÓLNEJ SYTUACJI NA RYNKU PRACY
TABL. 20. ŚWIADCZENIA SPOŁECZNE

Wynagrodzenia i świadczenia społeczne
Wages and salaries; social benefits

W sierpniu br. przeciętne nominalne wynagrodzenia brutto w sektorze przedsiębiorstw wzrosły w skali roku nieco bardziej niż w lipcu br. Przy spowolnieniu dynamiki cen konsumpcyjnych, odnotowano wzrost siły nabywczej płac. Nominalne oraz realne emerytury i renty brutto z obu systemów nadal były znacznie wyższe niż przed rokiem.

Wykres 6. **Przeciętne miesięczne wynagrodzenia brutto w sektorze przedsiębiorstw**
analogiczny okres roku poprzedniego=100

Chart 6. Average monthly gross wages and salaries in enterprise sector
corresponding period of previous year=100

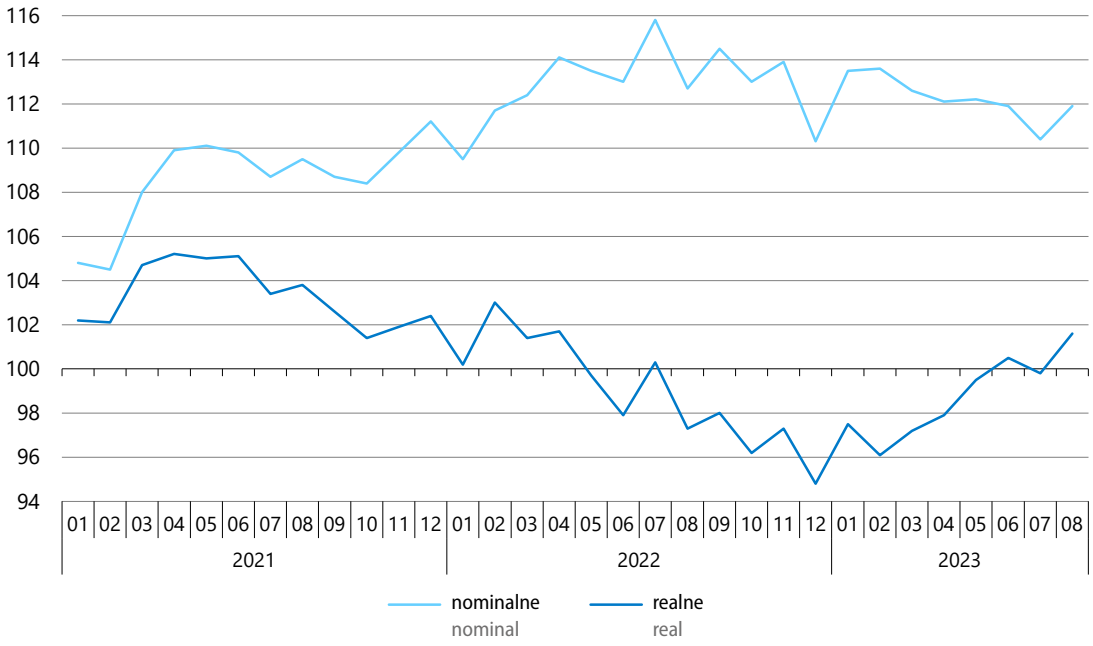

Przeciętne miesięczne wynagrodzenie brutto w sektorze przedsiębiorstw[1] w sierpniu br. wyniosło 7368,97 zł, tj. o 11,9% więcej niż przed rokiem (wobec wzrostu o 10,4% w lipcu br. i o 12,7% w sierpniu ub. roku). W okresie styczeń–sierpień br. ukształtowało się ono na poziomie 7322,21 zł i było o 12,2% wyższe niż w analogicznym okresie ub. roku (kiedy wzrost wyniósł 13,1%).

Siła nabywcza przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia brutto w sektorze przedsiębiorstw w sierpniu br. (po niewielkim spadku w lipcu br. – o 0,2%) wzrosła w skali roku o 1,6% (przed rokiem spadła o 2,7%). W okresie ośmiu miesięcy br. płaca realna brutto była o 1,2% niższa niż przed rokiem (w analogicznym okresie ub. roku wzrosła o 0,4%).

Nominalne wynagrodzenia brutto we wszystkich sekcjach sektora przedsiębiorstw w sierpniu br. były wyższe niż przed rokiem (przy czym ich wzrost był przeważnie większy niż w lipcu br.). W największym stopniu wzrosły wynagrodzenia w wytwarzaniu i zaopatrywaniu w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę – o 20,1% (po spadku w lipcu o 1,2%). Spośród analizowanych sekcji bardziej niż przeciętnie w sektorze zwiększyły się również płace w administrowaniu i działalności wspierającej (15,8%), działalności związanej z kulturą, rozrywką i rekreacją (15,1%), zakwaterowaniu i gastronomii (14,0%), górnictwie i wydo-

1 W jednostkach o liczbie pracujących powyżej 9 osób.

bywaniu (13,9%) oraz w transporcie i gospodarce magazynowej (13,1%). Najmniejszy wzrost wynagrodzeń w analizowanych sekcjach dotyczył informacji i komunikacji (9,1%) oraz budownictwa (9,3%).

Tablica 6. Przeciętne miesięczne wynagrodzenia brutto w sektorze przedsiębiorstw
Table 6. Average monthly gross wages and salaries in enterprise sector

Wyszczególnienie Specification	2022		2023			
	08	01–08	08	01–08	08	01–08
	analogiczny okres roku poprzedniego=100 corresponding period of previous year=100		w zł in PLN		analogiczny okres roku poprzedniego=100 corresponding period of previous year=100	
Sektor przedsiębiorstw **Enterprise sector**	**112,7**	**113,1**	**7368,97**	**7322,21**	**111,9**	**112,2**
w tym: of which:						
Przemysł Industry	110,0	111,5	7273,56	7226,33	112,5	111,8
górnictwo i wydobywanie mining and quarrying	113,4	122,5	11323,17	11862,65	113,9	115,3
przetwórstwo przemysłowe manufacturing	110,8	110,9	6934,09	6879,67	111,7	111,4
wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę electricity, gas, steam and air conditioning supply	97,7	110,6	10976,15	10596,38	120,1	112,6
dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami; rekultywacja water supply; sewerage, waste management and remediation activities	109,5	109,9	6418,64	6295,36	111,1	110,4
Budownictwo Construction	111,8	113,1	7140,61	6874,10	109,3	107,0
Handel; naprawa pojazdów samochodowych Trade; repair of motor vehicles	111,7	112,2	6776,43	6790,11	110,9	111,1
Transport i gospodarka magazynowa Transportation and storage	124,9	122,0	7143,72	7010,76	113,1	116,7
Zakwaterowanie i gastronomia Accommodation and catering	107,9	113,7	5417,76	5314,31	114,0	114,0
Informacja i komunikacja Information and communication	112,0	112,0	12212,03	12496,53	109,1	111,6
Obsługa rynku nieruchomości Real estate activities	112,0	110,9	7298,54	7259,32	111,8	111,1
Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna[a] Professional, scientific and technical activities[a]	115,6	112,1	10188,36	10087,51	108,9	109,8
Administrowanie i działalność wspierająca Administrative and support service activities	111,1	111,1	5717,88	5650,68	115,8	114,9
Działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją Arts, entertainment and recreation	114,4	116,7	6769,91	6503,71	115,1	115,6

a Nie obejmuje działów: Badania naukowe i prace rozwojowe oraz Działalność weterynaryjna.
a Does not include divisions: Research and experimental development and Veterinary activities.

W sierpniu br. we wszystkich działach o znaczącym udziale w zatrudnieniu nominalne wynagrodzenia kształtowały się powyżej poziomu sprzed roku. Najbardziej zwiększyły się płace w dziale wydobywanie węgla kamiennego i węgla brunatnego – o 27,2% (po spadku w lipcu o 24,9%). Wysoki wzrost płac notowano również w robotach budowlanych specjalistycznych (14,7%), produkcji pojazdów samochodowych, przyczep i naczep (13,5%), magazynowaniu i działalności usługowej wspomagającej transport (13,4%), a także w handlu hurtowym i detalicznym pojazdami samochodowymi oraz ich naprawie (13,0%). W najmniejszym stopniu wzrosły wynagrodzenia w działach: budowa budynków (o 2,5%, po spadkach w poprzednich miesiącach), produkcja wyrobów z drewna, korka, słomy i wikliny (o 7,8%) oraz produkcja wyrobów z pozostałych mineralnych surowców niemetalicznych (o 8,5%).

Tablica 7. Liczba emerytów i rencistów oraz przeciętne miesięczne świadczenia brutto
Table 7. Number of retirees and pensioners and average monthly gross benefits

Wyszczególnienie Specification	Liczba emerytów i rencistów Number of retirees and pensioners		Przeciętne miesięczne świadczenie brutto Average monthly gross benefits			
	08 2023				01–08 2023	
	w tys. in thousands	08 2022=100	w zł in PLN	08 2022=100	w zł in PLN	01–08 2022=100
Emerytury i renty z pozarolniczego systemu ubezpieczeń społecznych Retirement and other pensions from non-agricultural social security system	8345,1	101,1	3455,39	118,3	3316,72	116,9
emerytury retirement pensions	6504,8	102,3	3590,90	118,3	3446,37	117,1
renty z tytułu niezdolności do pracy disability pensions	574,5	93,9	2760,79	118,0	2644,36	115,1
renty rodzinne survivors pensions	1265,8	98,6	3074,30	117,1	2964,64	114,9
Emerytury i renty rolników indywidualnych Retirement and other pensions of farmers	975,5	98,3	1907,20	125,8	1813,35	121,5

Przeciętna miesięczna nominalna **emerytura i renta brutto z pozarolniczego systemu ubezpieczeń społecznych** w sierpniu br. była o 18,3% wyższa niż rok wcześniej i ukształtowała się na poziomie 3455,39 zł. W okresie styczeń–sierpień br. wzrosła w skali roku o 16,9% do 3316,72 zł. Siła nabywcza przeciętnego świadczenia z tego systemu w sierpniu br. była o 7,0% większa niż przed rokiem, natomiast w okresie styczeń–sierpień br. wzrosła o 2,0% w porównaniu z analogicznym okresem ub. roku.

Przeciętna miesięczna nominalna **emerytura i renta brutto rolników indywidualnych** w sierpniu br. wyniosła 1907,20 zł i była o 25,8% wyższa niż przed rokiem. W okresie styczeń–sierpień br. ukształtowała się ona na poziomie 1813,35 zł, tj. o 21,5% wyższym niż rok wcześniej. Większa niż przed rokiem była również siła nabywcza przeciętnego świadczenia rolników indywidualnych – w sierpniu br. o 13,7%, a w okresie ośmiu miesięcy br. o 6,0%.

Wykres 7. **Przeciętna miesięczna realna emerytura i renta brutto**
analogiczny okres roku poprzedniego=100

Chart 7. Average monthly real gross retirement and other pensions
corresponding period of previous year=100

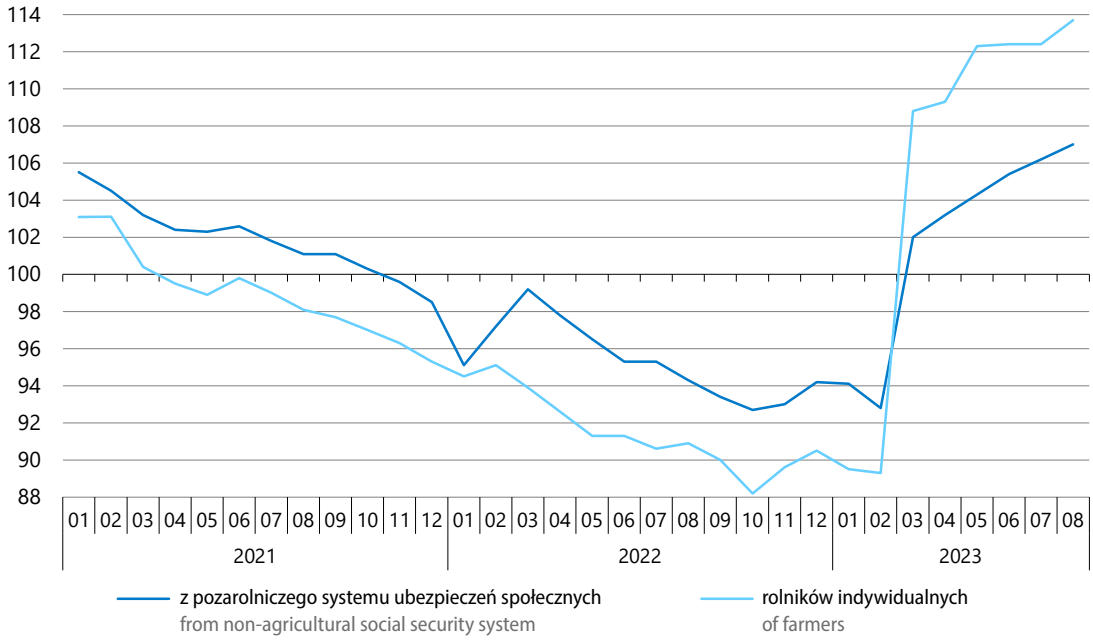

Więcej danych w **Biuletynie Statystycznym**, w tym:

TABL. 1. PODSTAWOWE WSKAŹNIKI
TABL. 19. PRZECIĘTNE MIESIĘCZNE WYNAGRODZENIA BRUTTO W SEKTORZE PRZEDSIĘBIORSTW
TABL. 20. ŚWIADCZENIA SPOŁECZNE

Ceny
Prices

W sierpniu br. odnotowano dalsze spowolnienie wzrostu cen towarów i usług konsumpcyjnych[1] w skali roku. Słabszy niż w poprzednich miesiącach, ale nadal znaczny, był wzrost cen m.in. żywności oraz towarów i usług związanych z mieszkaniem. Utrzymał się, obserwowany od maja br., spadek cen w zakresie transportu.

Dalszemu osłabieniu uległa dynamika cen producentów[2]. W przemyśle w drugim z kolei miesiącu ceny producentów ukształtowały się poniżej poziomu sprzed roku (a ich spadek był głębszy niż w lipcu br.). Zwolniło tempo wzrostu cen w budownictwie i po raz pierwszy od lutego ub. roku było jednocyfrowe.

Wykres 8. **Wskaźniki cen towarów i usług konsumpcyjnych**
analogiczny okres roku poprzedniego=100

Chart 8. Price indices of consumer goods and services
corresponding period of previous year=100

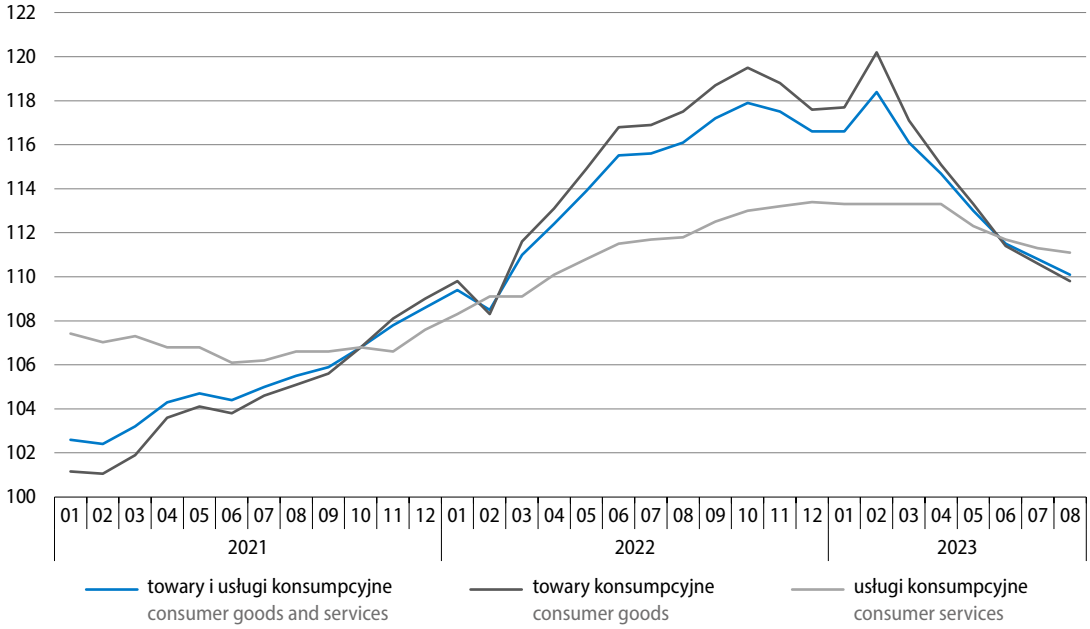

1 Na kształtowanie się cen mogły częściowo wpływać okresowe działania rządu w ramach tzw. Tarcz Antyinflacyjnych oraz Tarczy Solidarnościowej.

2 Dane dotyczące sierpnia br. oraz okresu styczeń–sierpień br. zarówno w przypadku cen produkcji sprzedanej przemysłu, jak i cen produkcji budowlano-montażowej są wstępne.

Tablica 8. Wskaźniki cen towarów i usług konsumpcyjnych
Table 8. Price indices of consumer goods and services

Okresy Periods	Ogółem Total	żywność i napoje bezalkoholowe food and non-alcoholic beverages	napoje alkoholowe i wyroby tytoniowe alcoholic beverages and tobacco	odzież i obuwie clothing and footwear	mieszkanie dwelling	zdrowie health	transport transport	łączność communication	rekreacja i kultura recreation and culture	edukacja education	restauracje i hotele restaurants and hotels	inne towary i usługi other goods and services
Grudzień roku poprzedniego=100 December of previous year=100												
2022												
08	111,8	112,8	107,7	99,4	117,5	106,6	112,5	102,5	111,2	103,4	113,1	108,4
2023												
08	**105,5**	**104,7**	**108,4**	**98,6**	**108,2**	**107,0**	**97,3**	**106,9**	**107,9**	**103,3**	**107,9**	**107,6**
Miesiąc poprzedni=100 Previous month=100												
2022												
08	100,8	101,6	100,7	99,5	102,4	100,6	94,9	100,0	101,1	100,2	101,0	102,1
09	101,6	101,7	100,8	104,8	102,4	100,7	98,5	101,0	100,8	107,4	101,7	101,5
10	101,8	102,7	100,8	103,2	101,4	100,7	103,1	100,0	100,7	102,0	101,1	100,7
11	100,7	101,6	100,5	99,8	100,4	100,6	99,2	101,3	100,4	100,2	101,2	101,3
12	100,1	101,4	100,3	100,2	98,5	100,5	100,0	99,9	101,2	100,2	100,9	100,0
2023												
01	102,5	101,9	101,2	96,2	106,9	101,7	98,8	101,4	102,4	101,4	101,4	101,7
02	101,2	101,8	102,4	99,0	100,5	100,7	101,1	102,9	102,3	100,7	101,2	101,0
03	101,1	102,2	101,8	105,0	100,2	100,8	99,1	101,7	99,7	100,5	100,9	101,7
04	100,7	100,5	101,0	103,3	100,3	100,6	100,8	100,1	100,8	100,2	101,0	101,1
05	100,0	100,6	100,9	100,1	100,0	101,9	95,7	100,0	99,5	100,1	101,3	101,2
06	100,0	99,7	100,4	99,1	99,9	100,5	99,7	100,1	101,1	100,2	100,7	100,0
07	99,8	98,8	100,0	96,9	100,2	100,1	100,1	100,6	101,6	100,1	100,7	100,4
08	**100,0**	**99,1**	**100,3**	**99,3**	**100,2**	**100,5**	**102,0**	**100,0**	**100,2**	**100,1**	**100,5**	**100,3**
Analogiczny okres roku poprzedniego=100 Corresponding period of previous year=100												
2022												
08	116,1	117,5	108,3	105,2	123,9	107,4	119,5	104,3	112,6	106,9	116,7	110,6
09	117,2	119,3	109,0	107,0	126,0	107,8	116,4	102,9	113,9	112,5	117,8	111,9
10	117,9	122,0	109,9	107,0	125,0	108,5	117,3	103,3	114,8	113,5	118,5	111,9
11	117,5	122,3	110,3	106,8	123,2	109,1	114,4	105,0	114,2	113,6	118,6	112,8
12	116,6	121,5	110,4	107,6	120,6	109,3	113,3	104,9	114,7	113,8	118,7	112,2
2023												
01	116,6	120,6	109,8	106,5	120,0	110,7	116,5	106,3	116,7	113,9	117,6	111,9
02	118,4	124,0	111,1	106,6	120,7	110,1	123,7	107,8	116,0	114,0	117,2	112,8
03	116,1	124,0	112,0	107,7	118,5	109,5	103,9	109,4	116,4	114,1	116,9	113,8
04	114,7	119,7	112,4	108,1	117,2	109,5	104,6	109,4	114,9	113,8	116,2	113,5
05	113,0	118,9	112,5	107,4	115,3	110,0	96,8	109,3	113,3	113,7	115,0	113,8
06	111,5	117,8	112,4	107,9	113,9	109,9	90,3	109,1	112,4	113,7	114,4	113,4
07	110,8	115,6	111,5	106,9	113,1	109,8	91,5	109,2	112,1	113,6	113,8	113,4
08	**110,1**	**112,7**	**111,1**	**106,7**	**111,4**	**109,7**	**98,3**	**109,3**	**110,9**	**113,5**	**113,3**	**111,4**
01–08	**113,8**	**119,0**	**111,6**	**107,2**	**116,2**	**109,9**	**102,3**	**108,7**	**114,0**	**113,8**	**115,5**	**113,0**

Ceny towarów i usług konsumpcyjnych w sierpniu br. były o 10,1% wyższe niż przed rokiem (w lipcu br. wzrosły o 10,8%, a w sierpniu ub. roku – o 16,1%). Towary podrożały o 9,8%, a usługi – o 11,1%. Wskaźnik cen konsumpcyjnych ogółem w największym stopniu został podwyższony przez wzrost cen żywności (o 3,07 p.proc.) oraz cen towarów i usług związanych z mieszkaniem (o 2,87 p.proc., w tym przez wzrost cen nośników energii – o 1,65 p.proc.). Spadek cen w zakresie transportu obniżył natomiast wskaźnik cen ogółem o 0,17 p.proc.

Wykres 9. Wpływ zmian cen grup towarów i usług na wskaźnik cen towarów i usług konsumpcyjnych ogółem w sierpniu 2023 r.
analogiczny okres roku poprzedniego=100

Chart 9. Impact of price changes of goods and services groups on the total consumer price index in August 2023
corresponding period of previous year=100

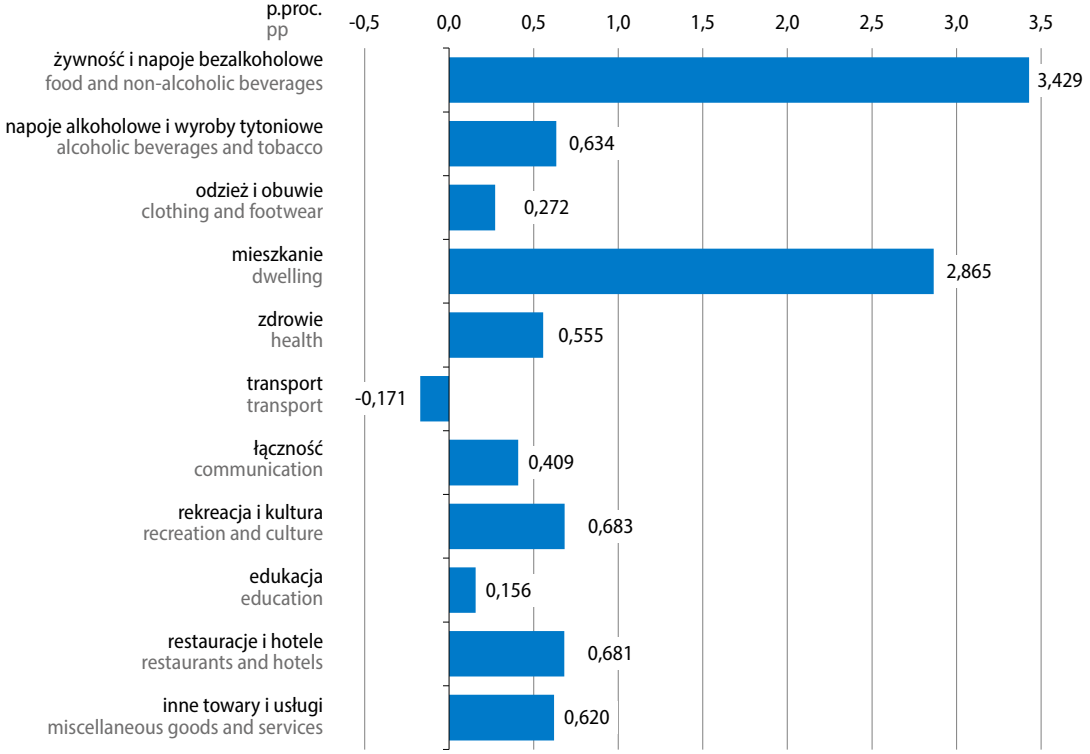

Wzrost cen żywności w sierpniu br. w skali roku wyniósł 12,5% (w lipcu br. ceny wzrosły o 15,6%), a cen napojów bezalkoholowych – 14,9% (wobec 16,5% w poprzednim miesiącu). Dużo droższe niż przed rokiem były warzywa – o 18,2%. Znacznie więcej niż w sierpniu ub. roku konsumenci płacili za makarony i produkty makaronowe – o 14,1%, ryby i owoce morza – o 13,5% oraz za artykuły z grupy mleko, sery i jaja – przeciętnie o 12,2% (w tym ceny jaj były wyższe niż rok wcześniej o 19,2%, śmietany – o 14,9%, jogurtów – o 14,5%, mleka – o 11,2%, a serów i twarogów – o 8,4%). Mięso było droższe przeciętnie o 11,3% (w tym więcej niż przed rokiem płacono za mięso wieprzowe – o 16,4%, wędliny – o 15,0% oraz za mięso wołowe – o 3,8%, mniej natomiast za mięso drobiowe – o 3,3%). Znacznie podrożało również pieczywo (o 10,9%), owoce (o 8,7%) oraz ryż (o 8,6%). Za kasze i ziarna zbóż konsumenci płacili więcej o 6,0% niż rok wcześniej, za cukier o 4,5% (wobec ponad dwukrotnego wzrostu jego cen w sierpniu ub. roku), a za mąkę o 0,3%. W drugim miesiącu z kolei spadły ceny olejów i tłuszczów (o 6,9%), z których tłuszcze zwierzęce potaniały o 9,0% (w tym masło o 11,4%), a tłuszcze roślinne – o 4,3%. Spośród napojów dużo więcej niż w sierpniu ub. roku konsumenci płacili m.in. za soki owocowe i warzywne – o 16,8%, herbatę – o 16,6% oraz kakao i czekoladę w proszku – o 16,3%.

Ceny towarów i usług związanych z mieszkaniem w sierpniu br. przekroczyły poziom sprzed roku o 11,4% (w lipcu br. o 13,1%). Użytkowanie mieszkania lub domu i nośniki energii podrożały w skali roku o 12,0%. Ceny nośników energii były przeciętnie o 13,9% wyższe niż w sierpniu ub. roku, w tym w dużym stopniu wzrosły opłaty za energię cieplną – o 36,1% oraz za energię elektryczną – o 22,3%, więcej płacono również za gaz – o 15,1%, tańszy był natomiast opał – o 17,5% (wobec ponad dwukrotnego wzrostu jego cen rok wcześniej). Podniesiono opłaty za usługi kanalizacyjne – o 9,2%, za wywóz śmieci – o 8,1% i za zaopatrywanie w wodę – o 7,6%. Ceny towarów i usług w zakresie wyposażenia mieszkania i prowadzenia gospodarstwa domowego wzrosły o 9,4%, w tym droższe były meble, artykuły dekoracyjne, sprzęt oświetleniowy – o 5,4%.

Wykres 10. Wskaźniki cen towarów i usług konsumpcyjnych
analogiczny okres roku poprzedniego=100

Chart 10. Price indices of consumer goods and services
corresponding period of previous year=100

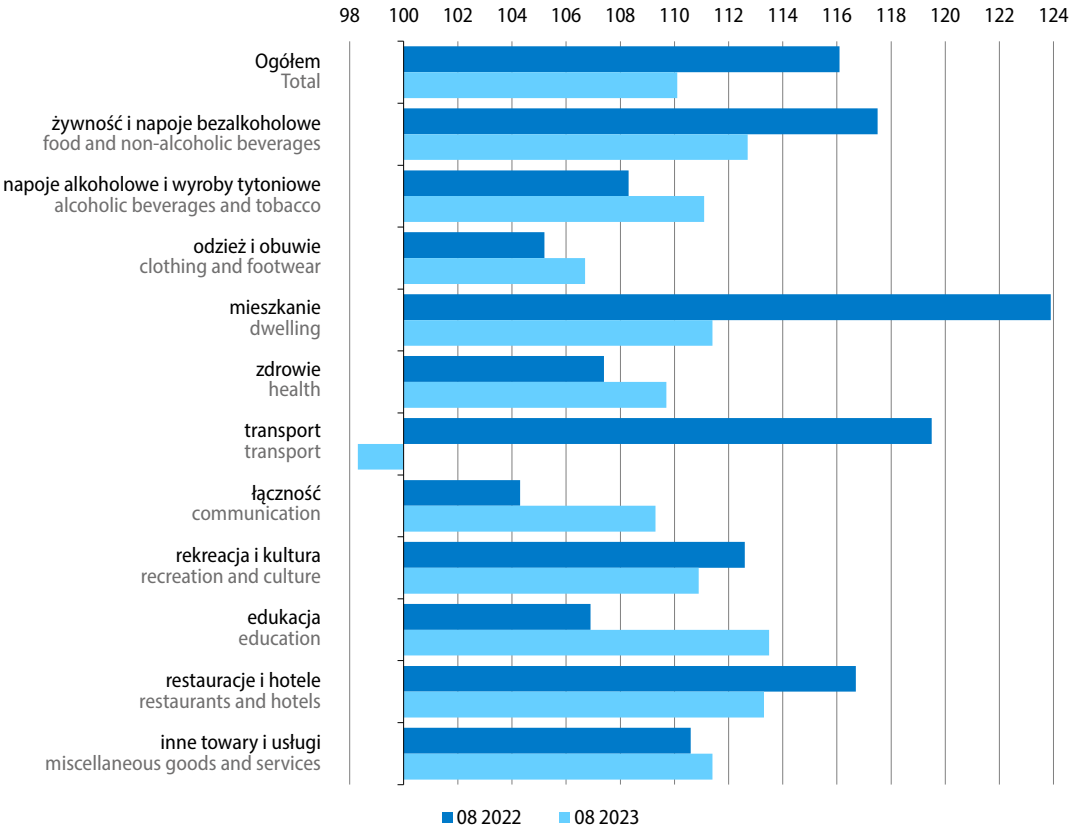

Ceny w zakresie transportu w sierpniu br., podobnie jak w trzech poprzednich miesiącach, kształtowały się poniżej poziomu sprzed roku – o 1,7% (w lipcu br. ich spadek wyniósł 8,5%, natomiast w sierpniu ub. roku notowano wzrost o 19,5%). Ceny paliw do prywatnych środków transportu były o 6,1% niższe niż rok wcześniej, w tym znacznie tańszy był gaz ciekły i pozostałe paliwa do prywatnych środków transportu – o 15,1%, olej napędowy – o 10,2% oraz, relatywnie w niewielkim stopniu, benzyna – o 2,7%. Wyższe niż w sierpniu ub. roku były natomiast opłaty za usługi transportowe – o 11,4% oraz ceny samochodów osobowych – o 1,9%.

W pozostałych grupach towarów i usług konsumpcyjnych w sierpniu br. mniejszy niż w lipcu wzrost cen w skali roku notowano w zakresie restauracji i hoteli (13,3% wobec 13,8%), rekreacji i kultury (10,9% wobec 12,1%) oraz cen napojów alkoholowych i wyrobów tytoniowych (11,1% wobec 11,5%). Podobny jak przed miesiącem był wzrost cen w zakresie edukacji (13,5%), zdrowia (9,7%), łączności (9,3%) oraz cen odzieży i obuwia (6,7%).

W porównaniu z poprzednim miesiącem[3] ceny towarów i usług konsumpcyjnych w sierpniu br. nie uległy istotnej zmianie. Wskaźnik cen konsumpcyjnych ogółem został obniżony m.in. przez spadek cen żywności (o 0,27 p.proc.). Jednocześnie wskaźnik został podwyższony m.in. przez wzrost cen towarów i usług związanych z transportem (o 0,18 p.proc.) i mieszkaniem (o 0,04 p.proc.).

Tablica 9. Wskaźniki cen w przemyśle i budownictwie
Table 9. Price indices in industry and construction

Okresy Periods	Ceny produkcji sprzedanej przemysłu Prices of sold production of industry					Ceny produkcji budowlano-montażowej Prices of construction and assembly production
	ogółem total	górnictwo i wydobywanie mining and quarrying	przetwórstwo przemysłowe manufacturing	wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę electricity, gas, steam and air conditioning supply	dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami; rekultywacja water supply; sewerage, waste management and remediation activities	
	Grudzień roku poprzedniego=100 December of previous year=100					
2022						
08	118,9	121,0	114,9	159,4	103,9	110,0
2023						
08	**96,0**	**103,7**	**94,3**	**100,0**	**102,3**	**105,5**
	Miesiąc poprzedni=100 Previous month=100					
2022						
08	100,8	107,1	99,5	110,1	100,2	101,0
09	100,2	105,2	100,4	95,9	100,5	101,4
10	100,9	97,2	101,6	96,4	99,9	101,3
11	99,7	99,0	98,9	106,2	100,3	100,6
12	100,6	100,6	99,4	107,7	100,1	100,6
2023						
01	102,1	109,8	99,5	112,5	101,9	100,4
02	99,5	100,5	99,6	98,6	100,9	100,6
03	99,4	100,3	99,6	98,3	100,3	100,5
04	98,7	100,4	99,2	95,1	99,9	100,7
05	98,1	98,1	98,2	97,2	99,9	100,9
06	99,2	98,4	99,0	100,8	100,1	100,9
07	98,9	97,4	98,9	98,8	99,4	100,7
08	**100,1**	**99,3**	**100,2**	**99,6**	**99,9**	**100,8**

3 Szczegółowe dane dostępne pod adresem: https://stat.gov.pl/obszary-tematyczne/ceny-handel/wskazniki-cen/wskazniki-cen-towarow-i-uslug-konsumpcyjnych-w-sierpniu-2023-roku,2,142.html

Tablica 9. Wskaźniki cen w przemyśle i budownictwie (dok.)
Table 9. Price indices in industry and construction (cont.)

Okresy Periods	Ceny produkcji sprzedanej przemysłu Prices of sold production of industry					Ceny produkcji budowlano-montażowej Prices of construction and assembly production
	ogółem total	górnictwo i wydobywanie mining and quarrying	przetwórstwo przemysłowe manufacturing	wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę electricity, gas, steam and air conditioning supply	dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami; rekultywacja water supply; sewerage, waste management and remediation activities	
	Analogiczny okres roku poprzedniego=100 Corresponding period of previous year=100					
2022						
08	125,5	131,3	120,1	179,3	105,1	114,0
09	124,6	138,6	119,5	170,3	105,5	114,8
10	123,1	126,6	119,1	160,7	105,3	115,2
11	121,1	121,6	116,2	167,3	105,0	114,7
12	120,5	123,2	115,2	168,6	104,7	114,4
2023						
01	120,1	129,1	113,4	171,6	106,1	113,6
02	118,2	129,0	111,3	172,0	106,3	112,9
03	110,3	121,8	104,7	151,0	104,4	112,0
04	106,2	117,6	101,5	138,7	103,2	111,4
05	102,8	115,5	97,8	138,4	103,1	110,9
06	100,3	114,5	95,5	131,3	103,5	110,3
07	97,9	113,8	93,9	116,8	103,3	110,0
08	**97,2**	**105,5**	**94,6**	**105,7**	**103,1**	**109,8**
01–08	**106,2**	**118,0**	**101,2**	**138,0**	**104,1**	**111,3**

Ceny produkcji sprzedanej przemysłu w sierpniu br. były o 2,8% niższe niż przed rokiem (w poprzednim miesiącu spadek wyniósł 2,1%), na co wpłynęło obniżenie cen w przetwórstwie przemysłowym (o 5,4%). W pozostałych sekcjach nadal notowano wzrost cen w skali roku: w wytwarzaniu i zaopatrywaniu w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę wyniósł on 5,7%, w górnictwie i wydobywaniu 5,5%, a w dostawie wody; gospodarowaniu ściekami i odpadami; rekultywacji 3,1%. Wśród działów przetwórstwa przemysłowego najbardziej spadły ceny w produkcji koksu i produktów rafinacji ropy naftowej (o 23,0% wobec wzrostu o 72,7% rok wcześniej). Znacznie niższe niż w sierpniu ub. roku były także ceny w produkcji chemikaliów i wyrobów chemicznych (o 17,3%), metali (o 16,4%), produkcji papieru i wyrobów z papieru (o 9,5%) oraz wyrobów z drewna, korka, słomy i wikliny (o 9,1%), po znacznych wzrostach tych cen przed rokiem (w granicach 16,2%–36,4%). Obniżyły się także ceny m.in. wyrobów z gumy i tworzyw sztucznych (o 6,6%) oraz komputerów, wyrobów elektronicznych i optycznych (o 6,0%). Wyższe niż rok wcześniej były natomiast ceny m.in. produkcji napojów (o 11,5%), wyrobów tytoniowych (o 8,2%) oraz wyrobów farmaceutycznych (o 7,7%).

W porównaniu z poprzednim miesiącem w sierpniu br. notowano nieznaczny wzrost cen produkcji sprzedanej przemysłu – o 0,1% (wobec ich spadku w poprzednim miesiącu o 1,1%). Ceny wzrosły w przetwórstwie przemysłowym – o 0,2%, a w pozostałych sekcjach obniżyły się: w górnictwie i wydobywaniu – o 0,7%, w wytwarzaniu i zaopatrywaniu w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę – o 0,4%, a w dostawie wody; gospodarowaniu ściekami i odpadami; rekultywacji – o 0,1%.

Ceny produkcji budowlano-montażowej w sierpniu br. były o 9,8% wyższe niż rok wcześniej, natomiast w porównaniu z poprzednim miesiącem wzrosły o 0,8%.

Wykres 11. Wskaźniki cen producentów
analogiczny okres roku poprzedniego=100

Chart 11. Producer price indices
corresponding period of previous year=100

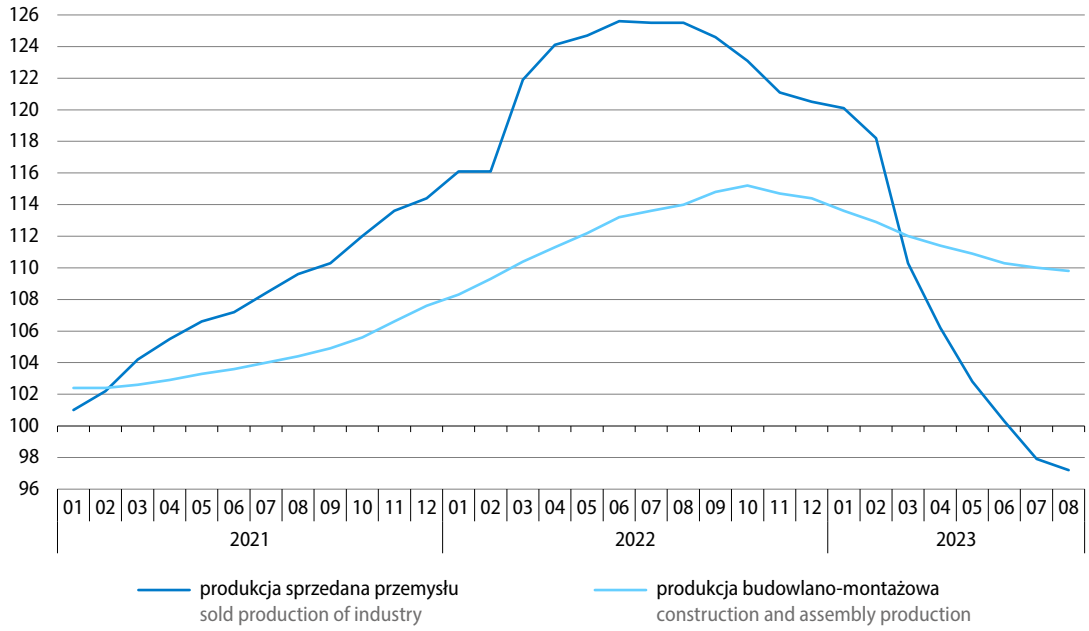

Więcej danych w **Biuletynie Statystycznym** oraz w informacji sygnalnej dotyczącej cen konsumpcyjnych, w tym:

TABL. 1. PODSTAWOWE WSKAŹNIKI
TABL. 33. WSKAŹNIKI CEN PRODUKCJI SPRZEDANEJ PRZEMYSŁU
TABL. 35. WSKAŹNIKI CEN NAKŁADÓW INWESTYCYJNYCH I PRODUKCJI BUDOWLANO-MONTAŻOWEJ
TABL. 40. WSKAŹNIKI CEN TOWARÓW I USŁUG KONSUMPCYJNYCH
INFORMACJA SYGNALNA: WSKAŹNIKI CEN TOWARÓW I USŁUG KONSUMPCYJNYCH W SIERPNIU 2023 R.

Rolnictwo
Agriculture

Średnia temperatura powietrza w sierpniu br. wyniosła 19,7°C i była o 1,2°C wyższa od średniej z lat 1991–2020. Średnia miesięczna suma opadów ukształtowała się na poziomie ok. 105 mm i była wyższa o ok. 56% od normy z wielolecia.

Notowane w sierpniu opady deszczu miały korzystny wpływ na uwilgotnienie gleby, ale utrudniały prowadzenie prac żniwnych. W wielu rejonach kraju przejściowo obserwowano nadmierne uwilgotnienie gleby, powodujące opóźnienia w prowadzeniu zbiorów zbóż i rzepaku.

W pierwszej i drugiej dekadzie sierpnia kontynuowano rozpoczęte pod koniec lipca żniwa rzepaku i rzepiku oraz zbóż ozimych i jarych, które na obszarze niemal całego kraju zakończono do końca miesiąca. Na polach prowadzono uprawy pożniwne, wykonywano podorywki oraz orki przedsiewne, wysiewano poplony ścierniskowe. Lokalnie w drugiej, a na znacznym obszarze kraju w następnej dekadzie sierpnia rozpoczęto siewy rzepaku ozimego. Również w trzeciej dekadzie miesiąca rozpoczęto wykopki ziemniaków. W ciągu miesiąca trwał zbiór liści tytoniu oraz kolejnego pokosu traw łąkowych i wieloletnich roślin motylkowych. W niektórych rejonach kraju opady deszczu utrudniały dosuszanie i zbiór siana, korzystnie natomiast wpłynęły na odrost roślinności łąkowej.

Na rynku rolnym w sierpniu br. za większość podstawowych produktów rolnych w skupie płacono mniej niż przed miesiącem (oprócz żywca wołowego i jęczmienia) oraz mniej niż przed rokiem (z wyjątkiem ziemniaków i żywca wieprzowego).

Tablica 10. Skup podstawowych produktów pochodzenia roślinnego[a]
Table 10. Procurement of major crop products[a]

Wyszczególnienie Specification	08 2023			07–08 2023	
	w tys. ton in thousand tonnes	07 2023=100	08 2022=100	w tys. ton in thousand tonnes	07–08 2022=100
Ziarno zbóż[b] **Cereal grains**[b]	**1623,8**	**205,1**	**122,6**	**2415,7**	**113,9**
w tym: of which:					
pszenica wheat	1113,3	285,1	133,7	1503,9	119,1
pszenżyto triticale	262,1	318,2	131,4	344,5	119,5
żyto rye	125,5	384,6	83,7	158,1	81,8
jęczmień barley	108,4	38,2	90,8	392,6	111,7
Ziemniaki Potatoes	80,1	135,2	93,1	139,4	99,8

a Bez skupu realizowanego przez osoby fizyczne. b Podstawowych z mieszankami zbożowymi bez ziarna siewnego.
a Without procurement realised by natural persons. b Basic cereals including cereal mixed and excluding cereals for sowing.

Skup **zbóż podstawowych** (z mieszankami zbożowymi, bez ziarna siewnego) w sierpniu br., jak zwykle w okresie żniw, był dużo większy niż w poprzednim miesiącu (notowano wzrost ponad dwukrotny). Wzrosła podaż większości podstawowych gatunków zbóż, w tym ponad trzykrotnie żyta i pszenżyta oraz blisko trzykrotnie pszenicy, przy dużo mniejszym niż w lipcu br. skupie jęczmienia (o 61,8%). W porównaniu ze skupem zrealizowanym w sierpniu ub. roku, dostarczono o 22,6% więcej ziarna, w tym wzrosły dostawy pszenicy (o 33,7%) i pszenżyta (o 31,4%) wobec spadku podaży żyta (o 16,3%) i jęczmienia (o 9,2%).

Przeciętne ceny podstawowych gatunków zbóż w sierpniu br. na ogół spadły w odniesieniu do poprzedniego miesiąca zarówno w skupie (o 0,7%–5,0%, z wyjątkiem cen jęczmienia, które wzrosły o 16,6%), jak i na targowiskach (o 3,5%–6,6%). Na obydwu rynkach ceny zbóż nadal były dużo niższe niż przed rokiem, w tym w skupie najgłębszy spadek dotyczył cen żyta (o 46,4%), a na targowiskach – cen pszenicy i pszenżyta (po ponad 26%).

Wykres 12. Przeciętne ceny skupu zbóż
Chart 12. Average procurement prices of cereal grain

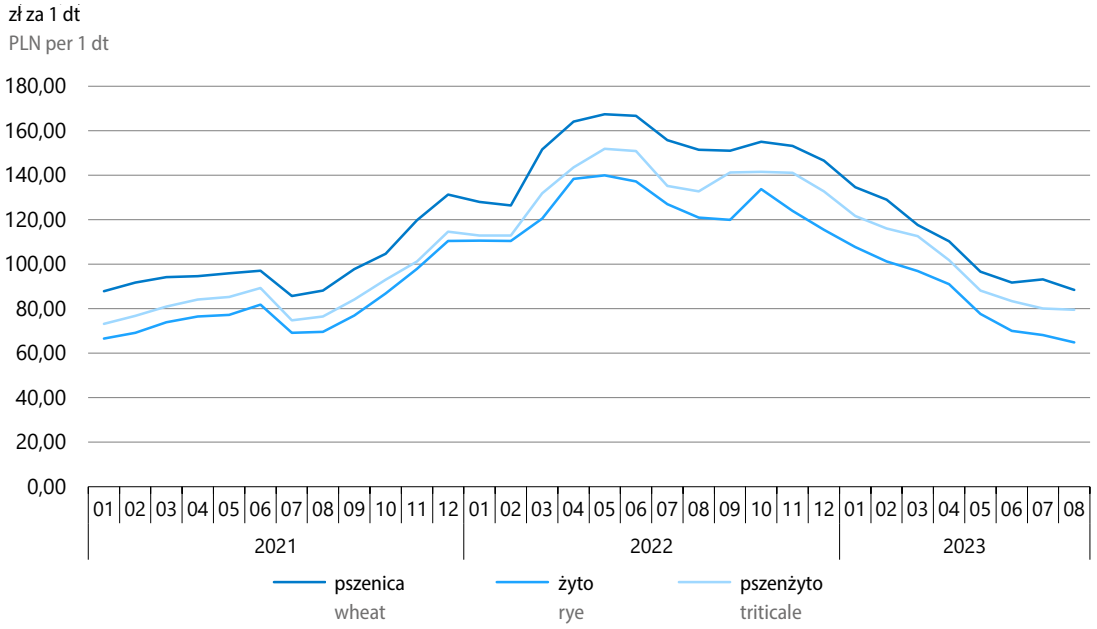

Skup **ziemniaków** w sierpniu br. był dużo większy niż przed miesiącem (o 35,2%), ale mniejszy niż przed rokiem (o 6,9%). Przeciętne ceny skupu ziemniaków spadły w porównaniu z lipcem br. (o 14,0%), ale były dużo wyższe niż w sierpniu ub. roku (29,8%). W obrocie targowiskowym za ziemniaki jadalne płacono dużo więcej niż przed miesiącem (o 39,8%) oraz niż przed rokiem (o 45,5%).

Tablica 11. Ceny podstawowych produktów pochodzenia roślinnego
Table 11. Average prices of major crop products

Wyszczególnienie Specification	Ceny w skupie Procurement prices					Ceny na targowiskach Marketplace prices				
	08 2023			01–08 2023		08 2023			01–08 2023	
	w zł in PLN	07 2023=100	08 2022=100	w zł in PLN	01–08 2022=100	w zł in PLN	07 2023=100	08 2022=100	w zł in PLN	01–08 2022=100
Pszenica za 1 dt[a] Wheat – per dt[a]	88,46	95,0	58,4	103,57	67,5	125,88	96,5	73,8	143,91	87,7
Pszenżyto za 1 dt[a] Triticale[a] – per dt[a]	79,46	99,3	59,9	91,57	67,6	108,42	96,1	73,9	126,80	90,9
Żyto za 1 dt[a] Rye[a] – per dt[a]	64,77	95,0	53,6	77,60	62,9	96,57	93,4	74,6	114,40	93,8
Jęczmień za 1 dt[a] Barley[a]	91,59	116,6	66,1	88,26	68,2	116,72	95,7	77,5	135,46	93,7
Ziemniaki[b] za 1 dt Potatoes[b] – per dt	113,79	86,0	129,8	119,27	142,8	259,47	139,8	145,5	189,68	125,0

a W skupie bez ziarna siewnego. b Na targowiskach – jadalne późne.
a In procurement without seed. b On marketplaces – late edible.

Skup **żywca rzeźnego** ogółem (w wadze poubojowej ciepłej) w sierpniu br. zwiększył się zarówno w porównaniu z poprzednim miesiącem (o 13,4%), jak i w skali roku (o 5,3%). Wpłynęły na to zwiększone dostawy wszystkich podstawowych gatunków żywca. W odniesieniu do lipca br. w największym stopniu wzrosła podaż żywca wołowego (o 21,0%), a w porównaniu z sytuacją sprzed roku – żywca drobiowego (o 6,8%).

Tablica 12. Skup podstawowych produktów pochodzenia zwierzęcego[a]
Table 12. Procurement of major animal products[a]

Wyszczególnienie Specification	08 2023			01–08 2023	
	w tys. ton in thousand tonnes	07 2023=100	08 2022=100	w tys. ton in thousand tonnes	01–08 2022=100
Żywiec rzeźny[b] Animals for slaughter[b]	327,6	113,4	105,3	2997,1	96,0
w tym: of which:					
wołowy (z cielęcym) cattle (including calves)	20,2	121,0	104,7	226,5	91,1
wieprzowy pigs	104,1	110,0	102,5	1099,8	96,6
drobiowy poultry	203,2	114,5	106,8	1668,0	96,2
Mleko Milk	1058,5[c]	97,3	101,9	8584,9[c]	102,0

a Od lipca do sierpnia br. bez skupu realizowanego przez osoby fizyczne. b Obejmuje bydło, cielęta, trzodę chlewną, owce, konie i drób; w przeliczeniu na mięso (łącznie z tłuszczami) w wadze poubojowej ciepłej. c W milionach litrów.
a In the period from July to August 2023 without procurement realised by natural persons. b Includes cattle, calves, pigs, sheep, horses and poultry; in terms of meat (including fats) in post-slaughter warm weight. c In million litres.

Przeciętna cena skupu **żywca wieprzowego** w sierpniu br. ponownie spadła w porównaniu z poprzednim miesiącem (o 10,4%), ale nadal była wyższa niż rok wcześniej (o 9,8%). Relacja cen skupu żywca wieprzowego do cen żyta na targowiskach[1] w sierpniu br. wyniosła 8,7 (wobec 9,0 w lipcu br. oraz 5,9 w sierpniu ub. roku).

Tablica 13. Ceny podstawowych produktów pochodzenia zwierzęcego
Table 13. Average prices of major animal products

Wyszczególnienie Specification	Ceny w skupie Procurement prices					Ceny na targowiskach Marketplace prices				
	08 2023			01–08 2023		08 2023			01–08 2023	
	w zł in PLN	07 2023=100	08 2022=100	w zł in PLN	01–08 2022=100	w zł in PLN	07 2023=100	08 2022=100	w zł in PLN	01–08 2022=100
Żywiec rzeźny za 1 kg wagi żywej: Animals for slaughter (in live weight) – per kg:										
w tym: of which:										
wołowy (bez cielęcego)[a] cattle (excluding calves)[a]	10,34	106,1	90,9	10,60	98,3	10,97	114,0	109,0	10,52	112,8
w tym młode bydło of which young cattle	10,67	106,6	91,0	10,80	99,1	11,48	111,8	108,2	11,05	113,8
wieprzowy pigs	8,36	89,6	109,8	8,70	137,7	.	.	.	.	.
drobiowy poultry	5,75	97,8	86,9	6,14	102,0	.	.	.	.	.
Mleko za 1 hl Milk per hl	186,76	99,0	78,2	210,72	99,2	.	.	.	.	.

a Na targowiskach – średnia ważona cena bydła rzeźnego obliczona przy przyjęciu struktury ilości skupu młodego bydła i krów rzeźnych.

a On marketplaces – average weighted price of cattle for slaughter calculated with the use of structure of procurement quantity of young cattle and cows for slaughter.

Przeciętna cena skupu **drobiu rzeźnego** w sierpniu br. kształtowała się poniżej poziomu sprzed miesiąca (o 2,2%) i była niższa niż przed rokiem (o 13,1%).

Na obydwu rynkach w sierpniu br. przeciętne ceny **żywca wołowego** i **młodego bydła rzeźnego** wzrosły w porównaniu z lipcem br. (w skupie odpowiednio o 6,1% oraz o 6,6%, a w obrocie targowiskowym o 14,0% i 11,8%). Ceny skupu żywca były niższe niż w sierpniu ub. roku (ceny żywca wołowego spadły o 9,1%, a młodego bydła rzeźnego – o 9,0%), a na targowiskach wyższe (odpowiednio o 9,0% oraz o 8,2%).

Dostawy **mleka** do skupu w sierpniu br. były mniejsze niż przed miesiącem (o 2,7%), ale większe niż przed rokiem (o 1,9%). Za ten surowiec płacono nieco mniej niż w lipcu br. (o 1,0%) i nadal dużo mniej niż rok wcześniej (o 21,8%).

1 Rozpatrując ceny obu produktów w skupie, relacja cen żywca wieprzowego do cen żyta w sierpniu br. wyniosła 12,9 (wobec 13,7 w lipcu br. i 6,3 w sierpniu ub. roku).

Wykres 13. Przeciętne ceny skupu żywca i mleka
Chart 13. Average procurement prices of animals for slaughter and of milk

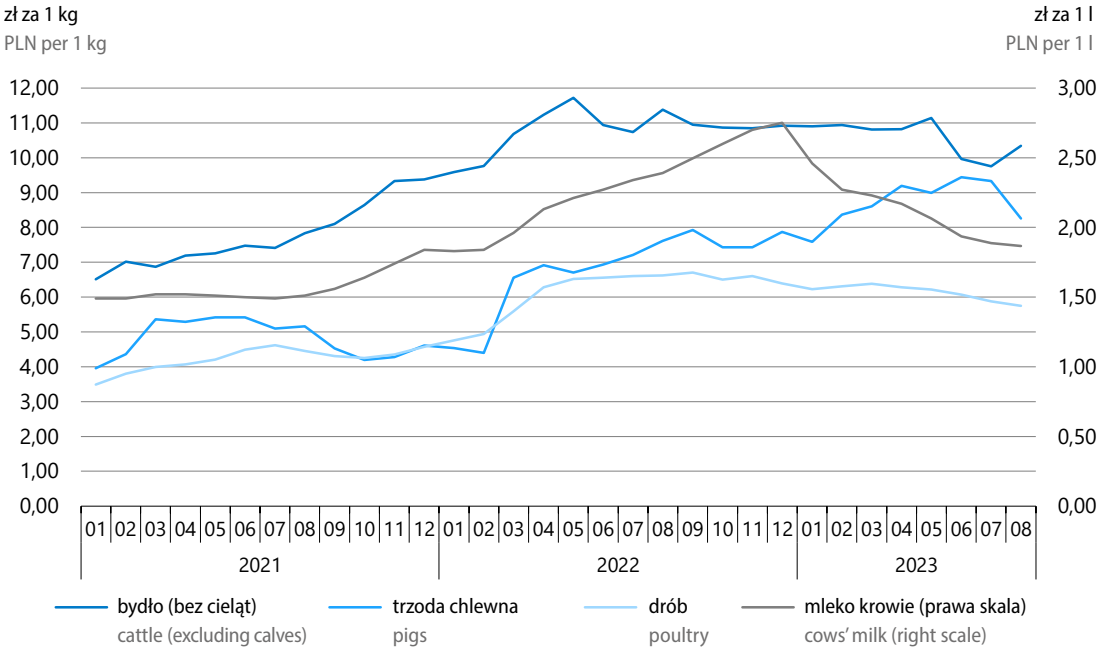

Więcej danych w **Biuletynie Statystycznym**, w tym:

TABL. 1. PODSTAWOWE WSKAŹNIKI
TABL. 37. PRZECIĘTNE CENY SKUPU WAŻNIEJSZYCH PRODUKTÓW ROLNYCH
TABL. 38. PRZECIĘTNE CENY UZYSKIWANE PRZEZ ROLNIKÓW NA TARGOWISKACH
TABL. 39. RELACJE CEN W ROLNICTWIE
TABL. 45. SKUP WAŻNIEJSZYCH PRODUKTÓW ROLNYCH

Przemysł
Industry

W sierpniu br. **produkcja sprzedana przemysłu**[1] była o 2,0% niższa niż przed rokiem (wobec odpowiednio spadku o 2,3% w lipcu br. oraz wzrostu o 10,9% w sierpniu ub. roku).

Po wyeliminowaniu wpływu czynników o charakterze sezonowym produkcja sprzedana przemysłu w sierpniu br. była o 0,6% wyższa niż w poprzednim miesiącu, a jej spadek w skali roku wyniósł 1,8%.

Sprzedaż była niższa niż w sierpniu ub. roku w większości sekcji przemysłu – z wyjątkiem wytwarzania i zaopatrywania w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę, gdzie była ona o 1,7% wyższa niż przed rokiem. Najbardziej obniżyła się produkcja sprzedana w górnictwie i wydobywaniu – o 7,5% (po znacznym wzroście rok wcześniej). Spadek sprzedaży w dostawie wody; gospodarowaniu ściekami i odpadami; rekultywacji wyniósł 3,4%, a w głównej sekcji przemysłu, tj. przetwórstwie przemysłowym – 2,1%.

Wykres 14. Produkcja sprzedana przemysłu (ceny stałe)
przeciętna miesięczna 2015=100

Chart 14. Sold production of industry (constant prices)
monthly average of 2015=100

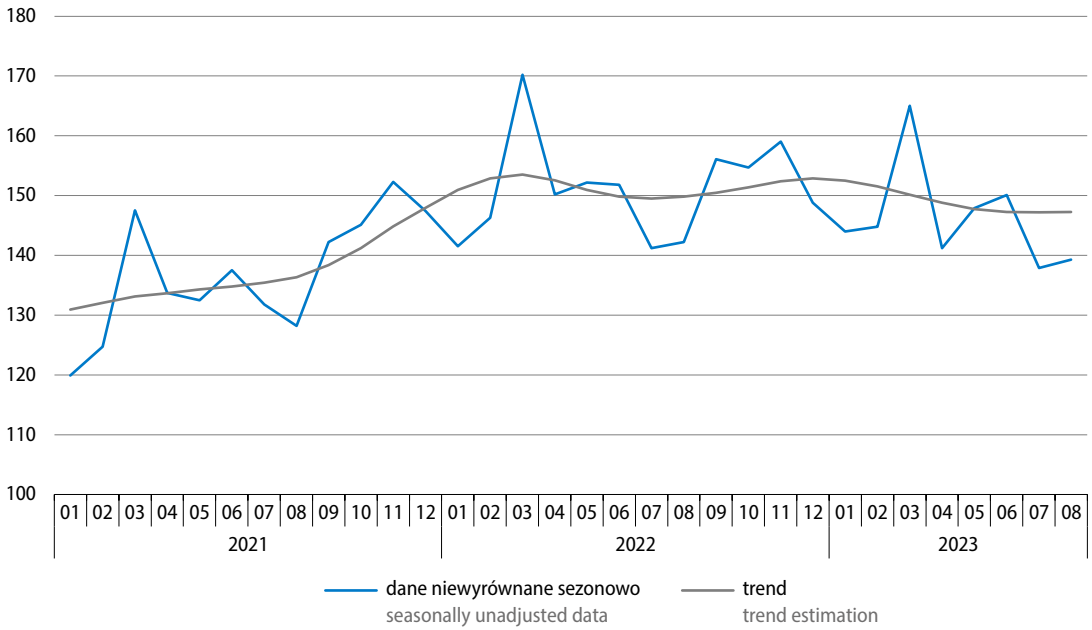

Spadek produkcji sprzedanej w porównaniu z sierpniem ub. roku notowano także w większości **głównych grupowań przemysłowych**, najgłębszy w produkcji dóbr zaopatrzeniowych – o 7,8%. W produkcji dóbr konsumpcyjnych trwałych sprzedaż obniżyła się o 6,4%, w produkcji dóbr związanych z energią – o 4,4%, a dóbr konsumpcyjnych nietrwałych – o 0,9%. Wyjątkiem była produkcja dóbr inwestycyjnych, w której sprzedaż wzrosła w skali roku o 10,5%.

1 W cenach stałych; w przedsiębiorstwach o liczbie pracujących powyżej 9 osób.

Tablica 14. Produkcja sprzedana przemysłu (ceny stałe)
Table 14. Sold production of industry (constant prices)

Wyszczególnienie Specification	Niewyrównana sezonowo Seasonally unadjusted		Wyrównana sezonowo Seasonally adjusted
	01–08 2023	08 2023	
	analogiczny okres roku poprzedniego=100 corresponding period of previous year =100		
Przemysł **Industry**	**98,1**	**98,0**	**98,2**
Według sekcji By sections			
Górnictwo i wydobywanie Mining and quarrying	91,3	92,5	92,3
Przetwórstwo przemysłowe Manufacturing	99,3	97,9	98,3
Wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę Electricity, gas, steam and air conditioning supply	88,0	101,7	101,5
Dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami; rekultywacja Water supply; sewerage, waste management and remediation activities	97,9	96,6	96,9
Według głównych grupowań przemysłowych By main industrial groupings			
Dobra zaopatrzeniowe Intermediate goods	93,6	92,2	92,5
Dobra inwestycyjne Capital goods	112,9	110,5	110,1
Dobra konsumpcyjne trwałe Durable consumer goods	90,2	93,6	93,5
Dobra konsumpcyjne nietrwałe Non-durable consumer goods	100,7	99,1	99,4
Dobra związane z energią Energy	88,0	95,6	95,5

Produkcja sprzedana przemysłu w okresie styczeń–sierpień br. była o 1,9% niższa niż w analogicznym okresie ub. roku (wówczas notowano jej wzrost o 12,9%). Sprzedaż obniżyła się we wszystkich sekcjach, w tym najbardziej w wytwarzaniu i zaopatrywaniu w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę – o 12,0%, natomiast w najmniejszym stopniu w przetwórstwie przemysłowym – o 0,7%. W górnictwie i wydobywaniu spadek wyniósł 8,7%, a w dostawie wody; gospodarowaniu ściekami i odpadami; rekultywacji – 2,1%.

W trzech głównych grupowaniach przemysłowych produkcja sprzedana była niższa niż w okresie styczeń–sierpień ub. roku: w produkcji dóbr związanych z energią – o 12,0%, dóbr konsumpcyjnych trwałych – o 9,8% oraz dóbr zaopatrzeniowych – o 6,4%. Znacznie wyższa niż przed rokiem była natomiast sprzedaż w produkcji dóbr inwestycyjnych – o 12,9%, a niewielki jej wzrost notowano w produkcji dóbr konsumpcyjnych nietrwałych – o 0,7%.

Wydajność pracy w przemyśle, mierzona produkcją sprzedaną na jednego zatrudnionego, w okresie styczeń–sierpień br. była o 1,2% niższa niż w analogicznym okresie ub. roku, przy niewielkim zmniejszeniu przeciętnego zatrudnienia – o 0,7% oraz wzroście przeciętnego miesięcznego nominalnego wynagrodzenia brutto – o 11,8%.

Wykres 15. Produkcja sprzedana (ceny stałe) i wskaźnik cen w przetwórstwie przemysłowym
analogiczny okres roku poprzedniego=100

Chart 15. Sold production (constant prices) and price index in manufacturing
corresponding period of previous year=100

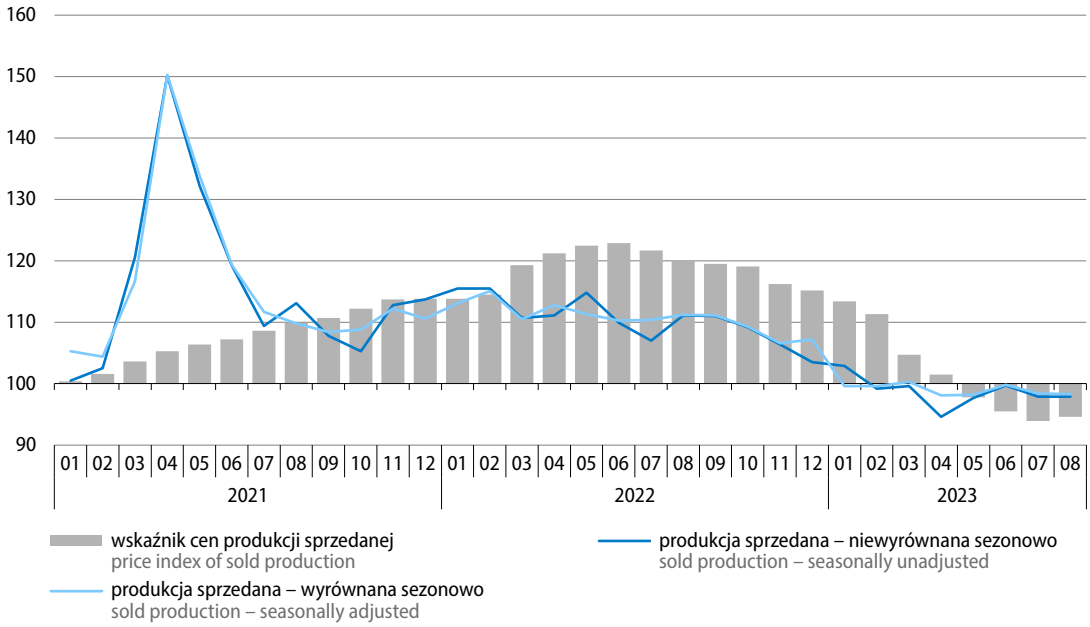

Wykres 16. Produkcja sprzedana przemysłu według głównych grupowań przemysłowych (ceny stałe)
analogiczny okres roku poprzedniego=100

Chart 16. Sold production of industry by main industrial groupings (constant prices)
corresponding period of previous year=100

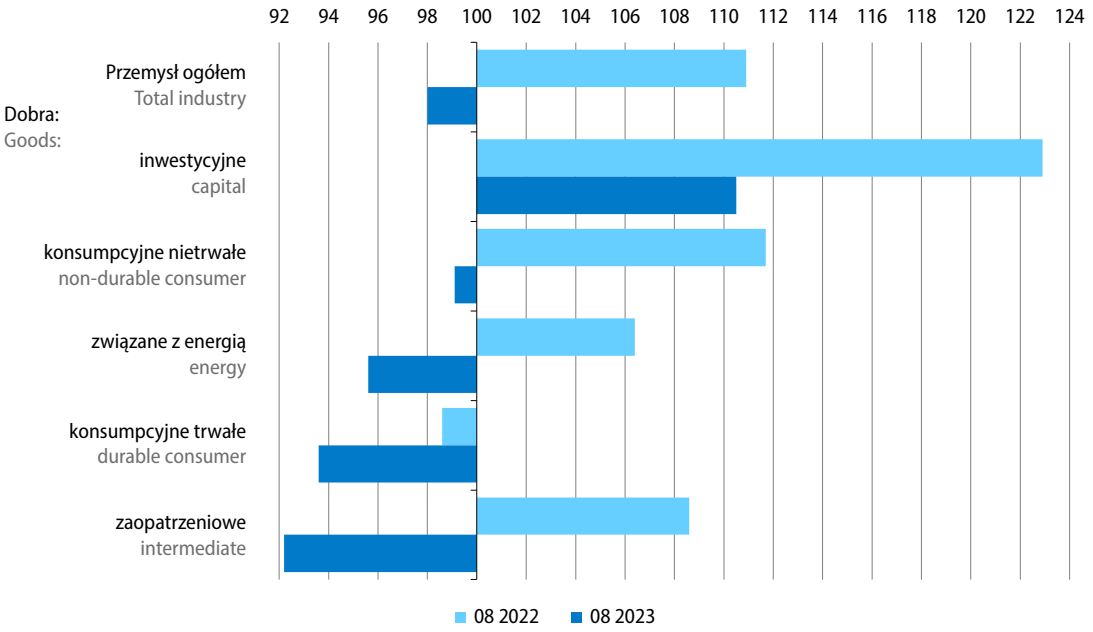

W sierpniu br. produkcja sprzedana była niższa niż przed rokiem w 23 (spośród 34) działach przemysłu. Znaczny spadek sprzedaży notowano m.in. w wydobywaniu węgla kamiennego i brunatnego (o 19,9%), a także w produkcji:

- metali – o 17,9% (m.in. surówki, żelazostopów, żeliwa i stali oraz wyrobów hutniczych – o 32,9%);
- papieru i wyrobów z papieru – o 12,3% (w tym masy włóknistej, papieru i tektury – o 17,5%);
- komputerów, wyrobów elektronicznych i optycznych – o 12,2% (m.in. sprzętu (tele)komunikacyjnego – o 47,1%);
- wyrobów z drewna, korka, słomy i wikliny – o 11,1% (w tym wyrobów tartacznych – o 19,2%);
- wyrobów z pozostałych mineralnych surowców niemetalicznych – o 8,5% (m.in. wyrobów z betonu, cementu i gipsu – o 13,6%).

W pozostałych 11 działach sprzedaż była wyższa niż w sierpniu ub. roku, w tym znacznie – m.in. w naprawie, konserwacji i instalowaniu maszyn i urządzeń (o 22,0%) oraz w produkcji:

- odzieży – o 16,2% (w tym odzieży z wyłączeniem wyrobów futrzarskich – o 17,2%);
- pozostałego sprzętu transportowego – o 15,3% (m.in. statków powietrznych, statków kosmicznych i podobnych maszyn – o 36,4%);
- pojazdów samochodowych, przyczep i naczep – o 14,0% (w tym pojazdów samochodowych z wyłączeniem motocykli – o 31,0%);
- maszyn i urządzeń – o 9,9% (m.in. maszyn ogólnego przeznaczenia – o 14,1%).

Sprzedaż w produkcji artykułów spożywczych (stanowiąca 17,5% produkcji sprzedanej przemysłu ogółem) była o 1,5% niższa niż w sierpniu ub. roku (wówczas notowano jej wzrost w skali roku o 11,6%).

Tablica 15. Dynamika (w cenach stałych) i struktura (w cenach bieżących) produkcji sprzedanej przemysłu
Table 15. Indices (at constant prices) and structure (at current prices) of sold production of industry

Wyszczególnienie Specification	2022		2023		2022	2023
	08	01–08	08	01–08		
	analogiczny okres roku poprzedniego=100 corresponding period of previous year=100				struktura w % structure in %	
Przemysł **Industry**	110,9	112,9	98,0	98,1	100,0	100,0
górnictwo i wydobywanie mining and quarrying	121,8	124,0	92,5	91,3	3,4	3,5
przetwórstwo przemysłowe manufacturing	111,1	111,9	97,9	99,3	84,8	82,5
wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę electricity, gas, steam and air conditioning supply	105,0	122,7	101,7	88,0	9,5	11,7
dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami; rekultywacja water supply; sewerage, waste management and remediation activities	108,2	108,1	96,6	97,9	2,3	2,3

Tablica 15. Dynamika (w cenach stałych) i struktura (w cenach bieżących) produkcji sprzedanej przemysłu (dok.)
Table 15. Indices (at constant prices) and structure (at current prices) of sold production of industry (cont.)

Wyszczególnienie Specification	2022		2023		2022	2023
	08	01–08	08	01–08		
	analogiczny okres roku poprzedniego=100 corresponding period of previous year=100				struktura w % structure in %	
Z przemysłu ogółem – działy: From total industry – divisions:						
wydobywanie węgla kamiennego i węgla brunatnego mining of coal and lignite	141,6	144,4	80,1	78,1	1,6	1,7
produkcja artykułów spożywczych manufacture of food products	111,6	111,5	98,5	99,2	15,5	16,3
produkcja napojów manufacture of beverages	112,9	111,6	94,1	97,5	1,2	1,3
produkcja odzieży manufacture of wearing apparel	99,7	107,6	116,2	109,7	0,3	0,4
produkcja wyrobów z drewna, korka, słomy i wikliny manufacture of products of wood, cork, straw and wicker	94,1	112,8	88,9	83,1	2,9	2,4
produkcja papieru i wyrobów z papieru manufacture of paper and paper products	106,6	111,8	87,7	88,9	3,1	2,8
produkcja chemikaliów i wyrobów chemicznych manufacture of chemicals and chemical products	104,6	119,6	93,0	82,3	5,3	4,1
produkcja wyrobów farmaceutycznych manufacture of pharmaceutical products	114,5	120,4	102,0	105,8	0,7	0,7
produkcja wyrobów z gumy i tworzyw sztucznych manufacture of rubber and plastic products	107,3	109,6	95,9	96,7	6,3	5,9
produkcja wyrobów z pozostałych mineralnych surowców niemetalicznych manufacture of other non-metallic mineral products	104,7	110,2	91,5	88,4	3,8	3,6
produkcja metali manufacture of basic metals	104,1	110,1	82,1	85,6	4,4	3,4
produkcja wyrobów z metali manufacture of metal products	111,7	119,3	99,4	97,8	7,8	7,5
produkcja komputerów, wyrobów elektronicznych i optycznych manufacture of computer, electronic and optical products	108,8	104,7	87,8	97,4	2,4	2,3
produkcja urządzeń elektrycznych manufacture of electrical equipment	123,5	102,8	92,7	112,8	4,9	5,8
produkcja maszyn i urządzeń manufacture of machinery and equipment n.e.c.	116,6	122,0	109,9	109,2	2,7	2,9
produkcja pojazdów samochodowych, przyczep i naczep manufacture of motor vehicles, trailers and semi-trailers	140,6	107,3	114,0	119,8	7,7	9,4
produkcja pozostałego sprzętu transportowego manufacture of other transport equipment	109,8	120,0	115,3	103,9	1,3	1,4
produkcja mebli manufacture of furniture	96,8	105,6	97,2	90,8	2,6	2,4

Wartość **nowych zamówień**[2] otrzymanych przez badane przedsiębiorstwa przetwórstwa przemysłowego w sierpniu br. była o 19,2% mniejsza niż w analogicznym miesiącu ub. roku, w tym dla zamówień na eksport obniżyła się o 15,9% (wobec znacznego wzrostu nowych zamówień ogółem i na eksport rok wcześniej). Niższe niż przed rokiem były nowe zamówienia w większości badanych działów, z wyjątkiem produkcji pojazdów samochodowych, przyczep i naczep (gdzie wzrosły o ok. 11%). O ponad połowę niższa niż przed rokiem była wartość nowych zamówień otrzymanych w produkcji odzieży oraz pozostałego sprzętu transportowego. Znacznie obniżyły się także nowe zamówienia m.in. w produkcji komputerów, wyrobów elektronicznych i optycznych, metali, wyrobów farmaceutycznych oraz urządzeń elektrycznych (spadki w granicach od ok. 38% do ok. 23%).

Wykres 17. Wskaźniki ogólnego klimatu koniunktury w przetwórstwie przemysłowym
Chart 17. General business climate indicators in manufacturing

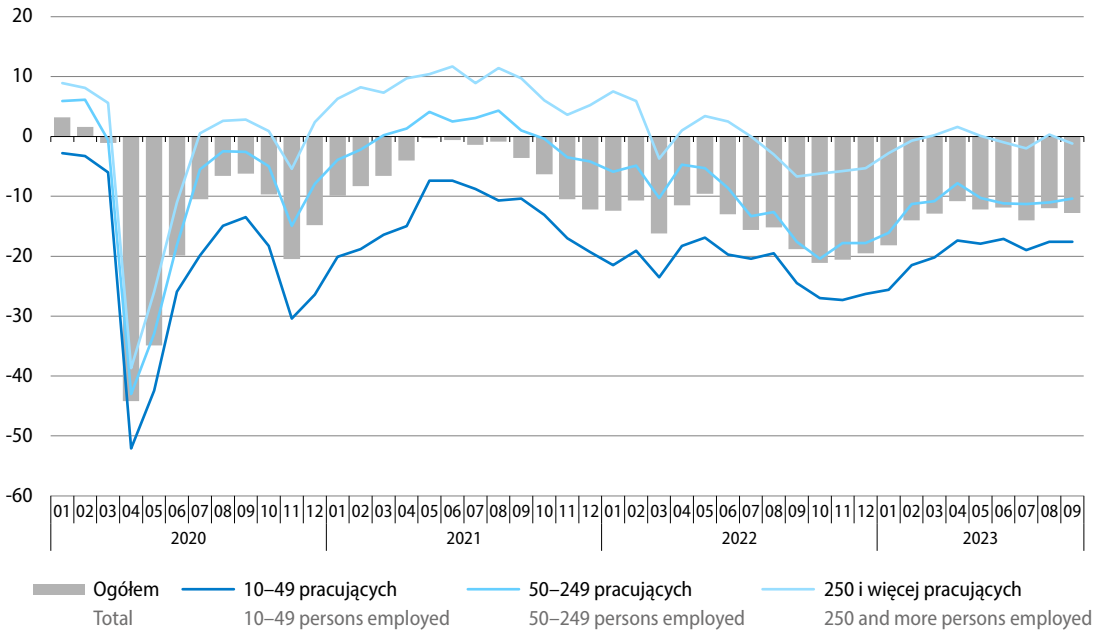

We wrześniu br. podmioty prowadzące działalność w przetwórstwie przemysłowym oceniają **ogólny klimat koniunktury** negatywnie, podobnie jak w poprzednim miesiącu. Mniej niekorzystne niż w sierpniu br. są diagnozy bieżącej produkcji, portfela zamówień i sytuacji finansowej przedsiębiorstw. Przewidywania w tych obszarach pozostają pesymistyczne, w tym prognozy portfela zamówień są bardziej niekorzystne od formułowanych przed miesiącem. Przedsiębiorcy nadal zapowiadają możliwość redukcji zatrudnienia oraz spodziewają się wzrostu cen sprzedaży produktów przemysłowych.

Głównymi barierami działalności w przetwórstwie przemysłowym pozostają koszty zatrudnienia, niepewność ogólnej sytuacji gospodarczej i wysokie obciążenia na rzecz budżetu. Mniej odczuwany niż przed rokiem jest m.in. niedobór surowców, materiałów i półfabrykatów (z przyczyn pozafinansowych), a także niepewność ogólnej sytuacji gospodarczej. Bardziej uciążliwy jest natomiast m.in. niedostateczny popyt na rynku zagranicznym i konkurencyjny import.

W ocenie przedsiębiorców stan zapasów wyrobów gotowych w przetwórstwie przemysłowym jest, podobnie jak przed miesiącem, nadmierny w stosunku do zapotrzebowania. Znaczny nadmiar zapasów wyrobów wciąż zgłaszają producenci m.in. wyrobów z pozostałych mineralnych surowców niemetalicznych, papieru i wyrobów z papieru oraz wyrobów z drewna, korka, słomy i wikliny.

2 W cenach bieżących; dane dotyczą wybranych działów przetwórstwa przemysłowego (podmioty gospodarcze o liczbie pracujących 50 i więcej osób oraz ok. 10% próba podmiotów o liczbie pracujących od 10 do 49 osób).

Podobnie jak przed trzema miesiącami, większość przedsiębiorstw przetwórstwa przemysłowego deklaruje, że decyzje w zakresie **zatrudnienia i wynagrodzeń** podejmuje głównie na podstawie bieżących danych (65% wobec 63%). Jednocześnie 42% firm (wobec 40% trzy miesiące wcześniej) wskazuje, że na ich decyzje w tym zakresie istotnie wpływają oczekiwania dotyczące zmian, które mogą nastąpić w perspektywie roku. Odsetek podmiotów, które zamierzają zwiększyć zatrudnienie pracowników relatywnie trudnych do zastąpienia jest nieco wyższy od odsetka planujących jego ograniczenie. Inaczej jest w przypadku pracowników relatywnie łatwych do zastąpienia – nieco więcej firm zapowiada redukcję ich liczby niż jej zwiększenie. Jako czynniki istotnie wpływające na poziom wypłacanych w najbliższych miesiącach wynagrodzeń przedsiębiorcy nadal najczęściej wskazują sytuację finansową firmy oraz potrzebę utrzymania realnej wartości wynagrodzeń (podwyżki inflacyjne).

Skala obaw firm przetwórstwa przemysłowego przed negatywnym wpływem **wojny w Ukrainie** jest nieco mniejsza niż przed miesiącem. Więcej firm zakłada, że skutki tego konfliktu będą dla ich działalności nieodczuwalne lub niewielkie (87% podmiotów wobec 84% w sierpniu br.). Nieco mniej przedsiębiorstw niż miesiąc temu spodziewa się poważnych negatywnych konsekwencji wojny (12% wobec 14%), a podobny jak w sierpniu br. ich odsetek obawia się zagrożenia stabilności firmy (1%). Najczęstszymi doświadczonymi negatywnymi skutkami wojny pozostają wzrost kosztów, zakłócenia w łańcuchu dostaw i spadek sprzedaży (przychodów). Zbliżony do notowanego miesiąc wcześniej jest odsetek podmiotów sygnalizujących związany z wojną odpływ pracowników pochodzących z Ukrainy (31%) lub ich napływ (29%). Fluktuacje te pozostają dla zdecydowanej większości przedsiębiorstw nieznaczne: nadal poważny odpływ ukraińskich pracowników zgłasza 2% badanych podmiotów, a poważny napływ – 1%.

Więcej danych w **Biuletynie Statystycznym**, w tym:

TABL. 1. PODSTAWOWE WSKAŹNIKI
TABL. 46. PRODUKCJA SPRZEDANA PRZEMYSŁU
TABL. 47. INDEKS PRODUKCJI SPRZEDANEJ PRZEMYSŁU
TABL. 48. PRODUKCJA SPRZEDANA PRZEMYSŁU WEDŁUG GŁÓWNYCH GRUPOWAŃ PRZEMYSŁOWYCH
TABL. 62. WSKAŹNIKI KONIUNKTURY GOSPODARCZEJ

Budownictwo
Construction

W sierpniu br. zrealizowana na terenie kraju **produkcja budowlano-montażowa**[1] była o 3,5% wyższa niż przed rokiem (wobec wzrostu odpowiednio o 1,1% w lipcu br. oraz o 5,9% w sierpniu ub. roku).

Również **po wyeliminowaniu wpływu czynników o charakterze sezonowym** wzrost produkcji budowlano-montażowej w skali roku wyniósł 3,5% (w porównaniu z poprzednim miesiącem sprzedaż w sierpniu br. była o 2,0% wyższa).

Wykres 18. Produkcja budowlano-montażowa (ceny stałe)
przeciętna miesięczna 2015=100
Chart 18. Construction and assembly production (constant prices)
monthly average of 2015=100

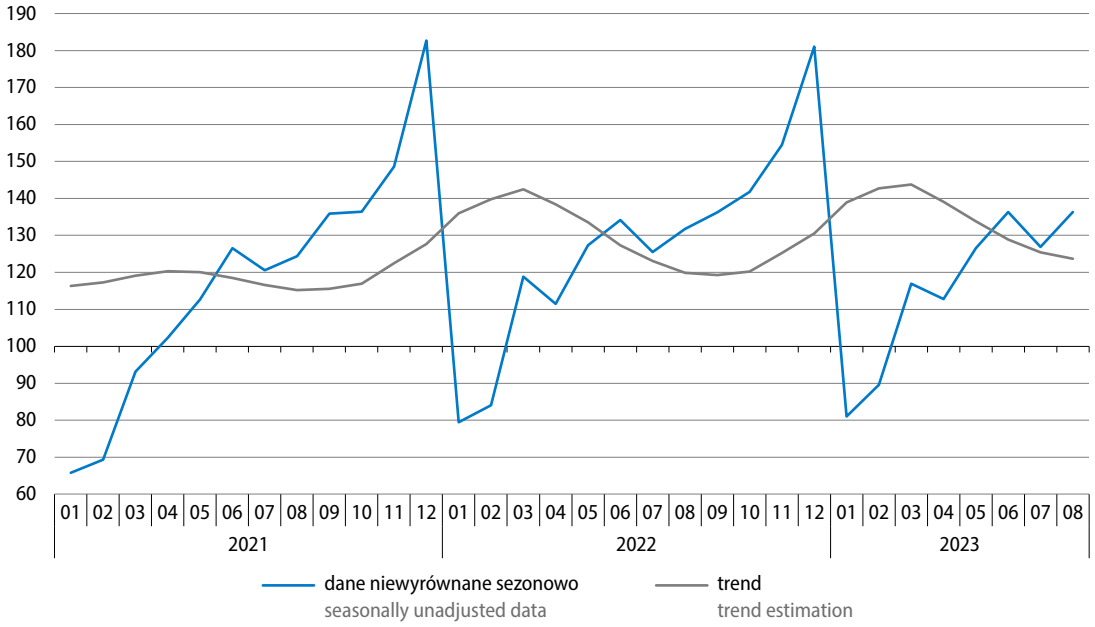

Spośród działów budownictwa wyższa niż w sierpniu ub. roku była produkcja w podmiotach specjalizujących się w budowie obiektów inżynierii lądowej i wodnej (o 11,8%); w niewielkim stopniu zwiększyła się ona także w jednostkach realizujących głównie roboty budowlane specjalistyczne (o 0,9%). Niższa niż rok wcześniej była natomiast produkcja w przedsiębiorstwach specjalizujących się w budowie budynków (o 5,0%). Znacznie wzrosła sprzedaż robót inwestycyjnych – o 13,7%, natomiast zmniejszyła się sprzedaż robót remontowych – o 10,4%.

W okresie styczeń–sierpień br. produkcja budowlano-montażowa była o 1,0% wyższa niż w analogicznym okresie ub. roku (kiedy notowano jej wzrost w skali roku o 10,1%). Produkcja wzrosła w podmiotach specjalizujących się w budowie obiektów inżynierii lądowej i wodnej (o 9,1%) oraz w jednostkach zajmujących się głównie robotami budowlanymi specjalistycznymi (o 2,8%). Zmniejszyła się ona natomiast w przedsiębiorstwach zajmujących się głównie budową budynków (o 9,1%). Sprzedaż robót inwestycyjnych wzrosła o 11,7%, a sprzedaż robót o charakterze remontowym obniżyła się o 13,6%.

1 W cenach stałych; w jednostkach budowlanych o liczbie pracujących powyżej 9 osób.

Tablica 16. Dynamika (w cenach stałych) i struktura (w cenach bieżących) produkcji budowlano-montażowej
Table 16. Indices (at constant prices) and structure (at current prices) of construction and assembly production

Wyszczególnienie Specification	2022		2023		2022	2023
	08	01–08	08	01–08		
	analogiczny okres roku poprzedniego=100 corresponding period of previous year=100				struktura w % structure in %	
Ogółem **Total**	**105,9**	**110,1**	**103,5**	**101,0**	**100,0**	**100,0**
roboty budowlane o charakterze: construction work with:						
inwestycyjnym investment character	101,1	105,1	113,7	111,7	57,7	63,8
remontowym restoration character	113,0	117,6	89,6	86,4	42,3	36,2
Budowa budynków Construction of buildings	125,6	122,8	95,0	90,9	35,9	32,2
Budowa obiektów inżynierii lądowej i wodnej Civil engineering	98,2	103,7	111,8	109,1	37,9	41,2
Roboty budowlane specjalistyczne Specialised construction activities	98,5	104,9	100,9	102,8	26,3	26,5

We wrześniu br. oceny **ogólnego klimatu koniunktury** w budownictwie są nieco bardziej niekorzystne niż w poprzednim miesiącu. Formułowane przez przedsiębiorców diagnozy oraz prognozy portfela zamówień i produkcji budowlano-montażowej na rynku krajowym są bardziej negatywne niż w sierpniu br. Utrzymują się niekorzystne oceny bieżącej sytuacji finansowej przedsiębiorstw, przy pogorszeniu pesymistycznych przewidywań w tym obszarze. Negatywne pozostają prognozy dotyczące zamówień na roboty za granicą. Przedsiębiorcy nadal sygnalizują możliwość redukcji zatrudnienia oraz przewidują wzrost cen robót budowlano-montażowych.

Najczęściej wskazywanymi barierami działalności w budownictwie pozostają koszty zatrudnienia, koszty materiałów, wysokie obciążenia na rzecz budżetu oraz niepewność ogólnej sytuacji gospodarczej. W porównaniu z wrześniem ub. roku najbardziej zmniejszyła się uciążliwość niepewności ogólnej sytuacji gospodarczej. Rzadziej niż przed rokiem wymieniane są także m.in. wysokie koszty materiałów, natomiast częściej – niedostateczny popyt.

Podobnie jak trzy miesiące temu, przedsiębiorcy w budownictwie wskazują, że decyzje w obszarze **zatrudnienia i wynagrodzeń** podejmują głównie na podstawie bieżących danych – opinię taką formułuje 64% podmiotów. Zbliżony do notowanego w czerwcu br. pozostaje też odsetek firm wskazujących, że na ich decyzje w tym zakresie istotnie wpływają oczekiwania dotyczące zmian, które mogą nastąpić w perspektywie roku (44%). Odsetek podmiotów planujących zwiększyć zatrudnienie pracowników relatywnie trudnych do zastąpienia jest nieznacznie większy od odsetka zamierzających je ograniczyć. Natomiast w przypadku pracowników relatywnie łatwych do zastąpienia więcej firm zapowiada redukcję ich zatrudnienia niż zwiększenie. Przedsiębiorcy nadal wskazują, że w najbliższych miesiącach na poziom wypłacanych przez nich wynagrodzeń będzie wpływać głównie sytuacja finansowa firmy i potrzeba utrzymania realnej wartości wynagrodzeń (podwyżki inflacyjne).

Wykres 19. Wskaźniki ogólnego klimatu koniunktury w budownictwie
Chart 19. General business climate indicators in construction

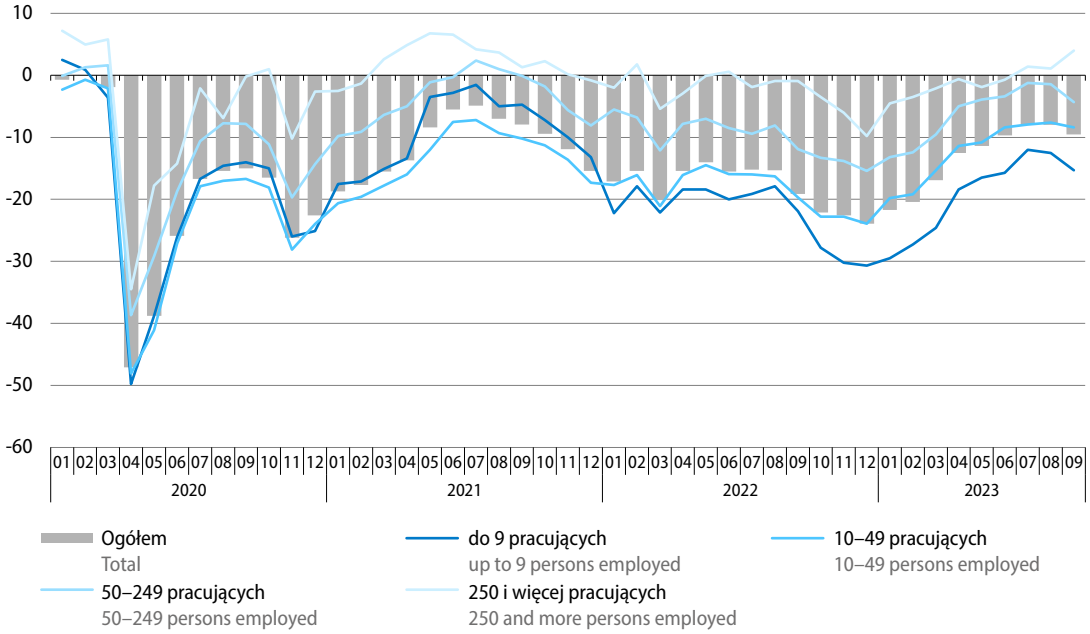

Zbliżone do obserwowanych miesiąc temu pozostają obawy firm budowlanych przed wpływem **wojny w Ukrainie** na prowadzoną przez nie działalność. Podobny jak w sierpniu br. ich odsetek zakłada, że negatywne dla nich skutki wojny nie wystąpią lub będą nieznaczne (85%). Nadal 11% podmiotów spodziewa się natomiast konsekwencji poważnych, a 4% – zagrażających stabilności firmy. Wśród doświadczonych negatywnych skutków wojny wciąż najczęściej wymieniane są wzrost kosztów, zakłócenia w łańcuchu dostaw i spadek sprzedaży (przychodów). Skala związanych z wojną fluktuacji pracowników pochodzących z Ukrainy nie zmieniła się istotnie w porównaniu do wskazań sprzed miesiąca. Odpływu takich pracowników doświadczyło 16% przedsiębiorstw, a napływu – 14%. Nadal zdecydowana większość firm ocenia te fluktuacje jako nieznaczne (poważny odpływ ukraińskich pracowników sygnalizuje 2% badanych podmiotów, a poważny napływ – 1%).

Więcej danych w **Biuletynie Statystycznym**, w tym:

TABL. 1. PODSTAWOWE WSKAŹNIKI
TABL. 50. SPRZEDAŻ PRODUKCJI BUDOWLANO-MONTAŻOWEJ
TABL. 51. SPRZEDAŻ PRODUKCJI BUDOWLANO-MONTAŻOWEJ WEDŁUG RODZAJÓW OBIEKTÓW BUDOWLANYCH
TABL. 62. WSKAŹNIKI KONIUNKTURY GOSPODARCZEJ

Budownictwo mieszkaniowe
Housing construction

W sierpniu br., podobnie jak w poprzednim miesiącu, oddano do użytkowania mniej mieszkań niż rok wcześniej. Również liczba mieszkań, na budowę których wydano pozwolenia lub dokonano zgłoszenia z projektem budowlanym, nadal była niższa niż przed rokiem. Po raz pierwszy od lutego ub. roku, wzrosła liczba mieszkań, których budowę rozpoczęto.

Wykres 20. **Mieszkania oddane do użytkowania**
Chart 20. Dwellings completed

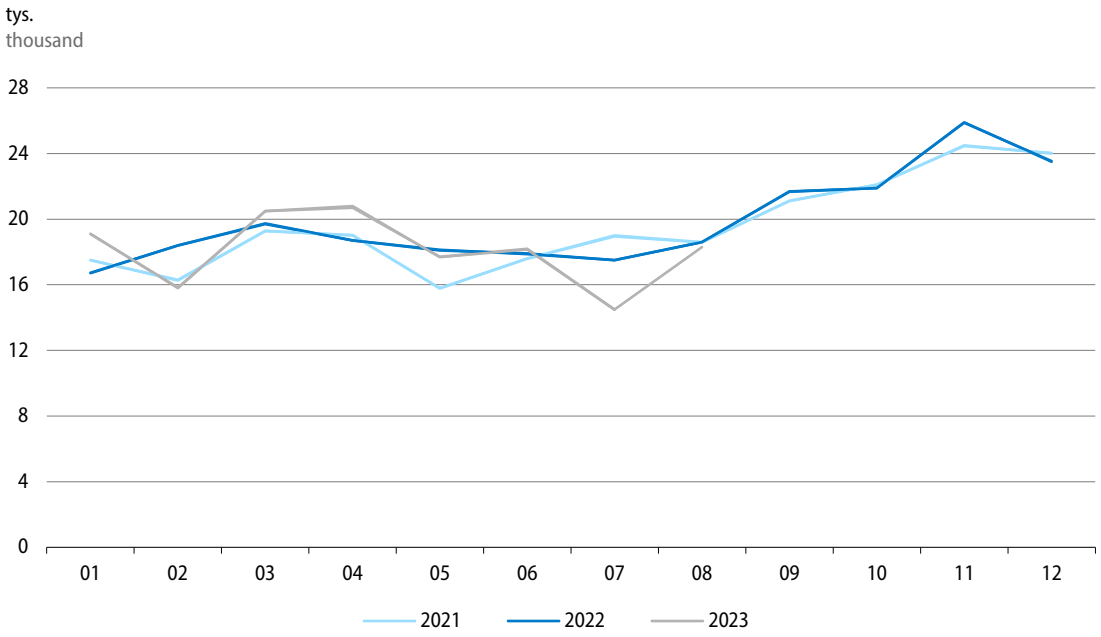

Według wstępnych danych[1] w sierpniu br. **oddano do użytkowania** ogółem 18,3 tys. mieszkań, tj. o 2,0% mniej niż w sierpniu ub. roku (notowano wówczas wzrost o 0,5%). Spadła liczba mieszkań oddanych do użytkowania w budownictwie indywidualnym (o 21,5%). Więcej mieszkań niż przed rokiem przekazano w budownictwie na sprzedaż lub wynajem (o 7,8%), a także w pozostałych formach budownictwa łącznie (o 64,6%).

W okresie styczeń–sierpień br. oddano do użytkowania 145,0 tys. mieszkań, tj. 0,2% mniej niż przed rokiem (wówczas wzrost wyniósł 1,6%). Spadek odnotowano w budownictwie indywidualnym (o 4,4%), natomiast wzrost obserwowano w budownictwie przeznaczonym na sprzedaż lub wynajem (o 1,8%) oraz w pozostałych formach budownictwa łącznie (o 36,2%).

Przeciętna powierzchnia użytkowa mieszkania oddanego do użytkowania w okresie styczeń−sierpień br. wyniosła 91,9 m^2 (o 2,6 m^2 mniej niż w roku poprzednim), w tym w budownictwie przeznaczonym na sprzedaż lub wynajem – 61,3 m^2 (odpowiednio o 1,7 m^2 mniej), a w budownictwie indywidualnym – 141,6 m^2 (o 0,4 m^2 mniej).

1 Dane meldunkowe – mogą ulec zmianie po opracowaniu sprawozdań kwartalnych.

Tablica 17. Budownictwo mieszkaniowe
Table 17. Housing construction

Formy budownictwa Forms of construction	08 2023		01–08 2023		01–08 2022	01–08 2023
	w liczbach bezwzględnych in absolute numbers	08 2022=100	w liczbach bezwzględnych in absolute numbers	01–08 2022=100	struktura w % structure in %	
Mieszkania oddane do użytkowania Dwellings completed						
Ogółem **Total**	**18312**	**98,0**	**144970**	**99,8**	**100,0**	**100,0**
Indywidualne Private	5227	78,5	55672	95,6	40,1	38,4
Przeznaczone na sprzedaż lub wynajem[a] For sale or rent[a]	12708 [b]	107,8	86726 [b]	101,8	58,6	59,8
Pozostałe[c] Others[c]	377	164,6	2572	136,2	1,3	1,8
Mieszkania, na których budowę wydano pozwolenia lub dokonano zgłoszenia z projektem budowlanym Dwellings for which permits have been granted or which have been registered with a construction project						
Ogółem **Total**	**20006**	**92,5**	**151163**	**70,2**	**100,0**	**100,0**
Indywidualne Private	6535	91,9	47894	73,3	30,3	31,6
Przeznaczone na sprzedaż lub wynajem[a] For sale or rent[a]	12754	89,4	98494	67,1	68,2	65,2
Pozostałe[c] Others[c]	717	301,3	4775	151,8	1,5	3,2
Mieszkania, których budowę rozpoczęto Dwellings in which construction has begun						
Ogółem **Total**	**17999**	**139,4**	**119792**	**80,5**	**100,0**	**100,0**
Indywidualne Private	6664	89,2	48875	79,5	41,3	40,8
Przeznaczone na sprzedaż lub wynajem[a] For sale or rent[a]	10781 [d]	207,4	67997[d]	79,9	57,2	56,8
Pozostałe[c] Others[c]	554	228,0	2920	125,1	1,5	2,4

a Budowane przez deweloperów, łącznie z budownictwem osób fizycznych przeznaczonym na sprzedaż lub wynajem w celu osiągnięcia zysku. b, d W tym na wynajem odpowiednio: b – 30 oraz 765 mieszkań, d – 45 oraz 221 mieszkań. c Mieszkania spółdzielcze, społeczne czynszowe, komunalne i zakładowe.

a Constructed by developers, including construction realised by natural persons intended for sale or rent in order to achieve a profit. b, d Of which for rent respectively: b – 30 and 765 dwellings, d – 45 and 221 dwellings. c Cooperative, public building society, municipal and company dwellings.

Według wstępnych danych[2] w sierpniu br. **wydano pozwolenia lub dokonano zgłoszenia z projektem budowlanym** na budowę 20,0 tys. mieszkań, tj. o 7,5% mniej niż przed rokiem (kiedy spadek wyniósł 20,5%). Rozpoczęto budowę 18,0 tys. mieszkań, tj. o 39,4% więcej niż przed rokiem (wówczas notowano spadek o 46,1%).

W okresie styczeń–sierpień br. wydano pozwolenia lub dokonano zgłoszenia z projektem budowlanym na budowę 151,2 tys. mieszkań, tj. o 29,8% mniej niż przed rokiem (spadek wyniósł 5,5%). Rozpoczęto budowę 119,8 tys. mieszkań, tj. o 19,5% mniej niż w analogicznym okresie ub. roku (kiedy odnotowano spadek o 23,4%).

Szacuje się, że na koniec sierpnia br. **w budowie** pozostawało 807,9 tys. mieszkań, tj. o 7,7% mniej niż w końcu sierpnia ub. roku.

Więcej danych w **Biuletynie Statystycznym**, w tym:

TABL. 1. PODSTAWOWE WSKAŹNIKI
TABL. 43. MIESZKANIA

2 Dane meldunkowe – mogą ulec zmianie po opracowaniu sprawozdań kwartalnych.

Rynek wewnętrzny
Domestic market

W sierpniu br. spadek **sprzedaży detalicznej**[1] w w skali roku wyniósł 2,7% i był mniejszy niż w poprzednich miesiącach (w lipcu br. wyniósł 4,0%, natomiast w sierpniu ub. roku obserwowano wzrost o 4,2%). W okresie styczeń–sierpień br. sprzedaż detaliczna zmniejszyła się o 4,2% w skali roku (wobec wzrostu o 7,3% przed rokiem).

Wykres 21. Sprzedaż detaliczna towarów (ceny stałe)
analogiczny okres roku poprzedniego=100
Chart 21. Retail sales of goods (constant prices)
corresponding period of previous year=100

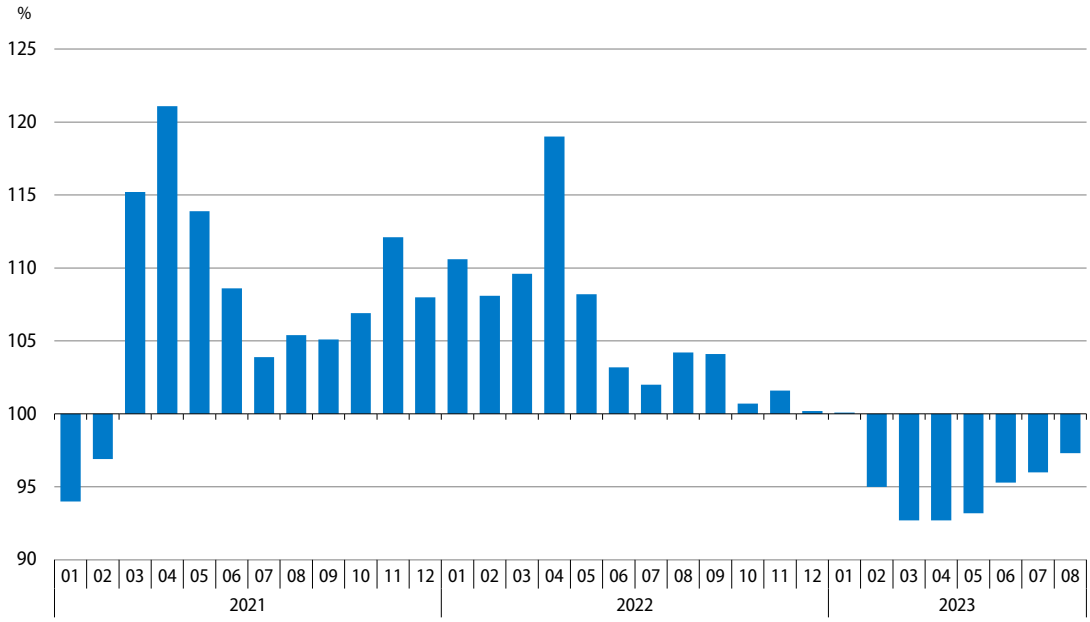

W większości prezentowanych grup sprzedaż detaliczna w sierpniu br. była niższa niż rok wcześniej. Spadek, mniejszy niż w lipcu br., notowano m.in. w grupach o największym udziale w sprzedaży detalicznej, tj. żywność, napoje i wyroby tytoniowe (o 2,1% wobec 4,2% przed miesiącem) oraz paliwa stałe, ciekłe i gazowe (o 3,5% wobec 5,5%). Również nieco mniejszy niż przed miesiącem, ale nadal duży, był spadek w podmiotach handlujących meblami, rtv, agd (10,6% wobec 11,6%). Pogłębił się natomiast spadek sprzedaży m.in. w grupie pozostałe (do 13,4% z 11,4% w poprzednim miesiącu). W grupie tekstylia, odzież, obuwie sprzedaż była o 4,9% niższa niż przed rokiem (w lipcu br. spadek sprzedaży wyniósł 4,8%). W drugim miesiącu z rzędu odnotowano natomiast wzrost sprzedaży w handlu pojazdami samochodowymi, motocyklami, częściami (wyniósł 3,4% wobec 3,8% przed miesiącem).

1 W cenach stałych; w przedsiębiorstwach handlowych i niehandlowych o liczbie pracujących powyżej 9 osób.

Tablica 18. Dynamika (w cenach stałych) i struktura (w cenach bieżących) sprzedaży detalicznej
Table 18. Indices (at constant prices) and structure (at current prices) of retail sales

Wyszczególnienie Specification	2022		2023		2022	2023
	08	01–08	08	01–08		
	analogiczny okres roku poprzedniego=100 corresponding period of previous year=100				struktura w % structure in %	
Ogółem[a] **Total**[a]	**104,2**	**107,3**	**97,3**	**95,8**	**100,0**	**100,0**
w tym: of which:						
Pojazdy samochodowe, motocykle, części Motor vehicles, motorcycles, parts	93,2	87,7	103,4	101,0	6,9	6,9
Paliwa stałe, ciekłe i gazowe Solid, liquid and gaseous fuels	85,8	97,1	96,5	87,9	16,6	13,9
Żywność, napoje i wyroby tytoniowe Food, beverages and tobacco products	107,4	105,9	97,9	95,9	24,4	26,0
Farmaceutyki, kosmetyki, sprzęt ortopedyczny Pharmaceuticals, cosmetics, orthopaedic equipment	113,7	115,4	97,1	98,7	6,7	7,0
Tekstylia, odzież, obuwie Textiles, clothing, footwear	108,4	127,1	95,1	98,3	6,8	6,8
Meble, rtv, agd Furniture, radio, TV and household appliances	97,2	101,3	89,4	87,4	8,5	7,9
Prasa, książki, pozostała sprzedaż w wyspecjalizowanych sklepach Newspapers, books, other sale in specialised stores	98,4	105,8	85,7	85,6	4,5	4,0
Pozostałe Others	110,9	118,7	86,6	86,2	9,4	8,7

a Grupowania przedsiębiorstw dokonano na podstawie Polskiej Klasyfikacji Działalności 2007 (PKD 2007), zaliczając przedsiębiorstwo do określonej kategorii wg przeważającego rodzaju działalności, zgodnie z aktualnym w omawianym okresie stanem organizacyjnym. Odnotowane zmiany (wzrost/spadek) wolumenu sprzedaży detalicznej w poszczególnych grupach rodzajów działalności przedsiębiorstw mogą zatem również wynikać ze zmiany przeważającego rodzaju działalności przedsiębiorstwa oraz zmian organizacyjnych (np. połączenia przedsiębiorstw). Nie ma to wpływu na dynamikę sprzedaży detalicznej ogółem.

a Groups of enterprises were created based on the Polish Classification of Activities – PKD 2007. A given enterprise is included to a specific category by predominating kind of activity and according to its present organisational status. The recorded changes of rise or fall of the volume of retail sales in particular groups of enterprises activity may result from a change in the predominating kind of activity and organisational changes (e.g. a merger of enterprises). This does not have impact on the dynamics of the total retail sales.

Udział **sprzedaży detalicznej przez Internet**[2] (w cenach bieżących) w sprzedaży detalicznej ogółem w sierpniu br. zmniejszył się z 8,9% przed rokiem do 8,2%. Mniejszy niż przed rokiem był udział tej formy handlu m.in. w całkowitej sprzedaży grupy tekstylia, odzież, obuwie (17,7% wobec 21,1%) oraz meble, rtv, agd (15,7% wobec 16,6%), większy natomiast m.in. w sprzedaży prasy, książek, pozostałej sprzedaży w wyspecjalizowanych sklepach (23,1% wobec 22,2%).

2 Podmioty, dla których sprzedaż internetowa jest przeważającą formą sprzedaży są ujęte w grupie „Sprzedaż detaliczna prowadzona przez domy sprzedaży wysyłkowej lub Internet". Natomiast sprzedaż przez Internet może być realizowana również przez podmioty w innych grupach, dla których podstawową formą jest sprzedaż stacjonarna.

Sprzedaż hurtowa[3] (w cenach bieżących) w przedsiębiorstwach handlowych w sierpniu br. zmniejszyła się w skali roku o 20,1%, w tym w przedsiębiorstwach hurtowych spadła o 26,8% (wobec wzrostu w sierpniu ub. roku odpowiednio o 39,3% oraz o 41,8%). Wśród grup o znaczącym udziale w sprzedaży hurtowej ogółem głęboki spadek sprzedaży odnotowano w grupie półprodukty i odpady pochodzenia nierolniczego oraz złom (o 47,8%). Mniejszą sprzedaż obserwowano również w grupie narzędzia technologii informacyjnej i komunikacyjnej, maszyny, urządzenia i dodatkowe wyposażenie (o 18,8%). W okresie styczeń–sierpień br. sprzedaż hurtowa w przedsiębiorstwach handlowych spadła w skali roku o 14,1%, w tym w przedsiębiorstwach hurtowych – o 20,4% (przed rokiem notowano wzrost odpowiednio o 35,2% i o 40,3%).

Wykres 22. Wskaźniki ogólnego klimatu koniunktury w handlu detalicznym
Chart 22. General business climate indicators in retail trade

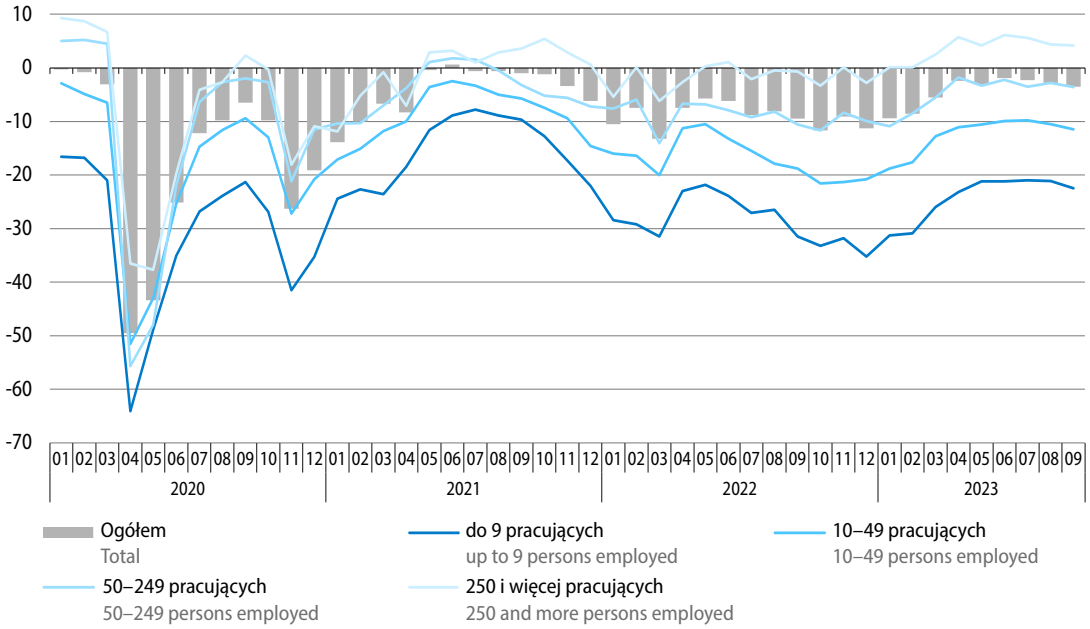

We wrześniu br. **ogólny klimat koniunktury** jest oceniany przez przedsiębiorców w handlu detalicznym podobnie pesymistycznie jak przed miesiącem. Niekorzystne, zbliżone do formułowanych w sierpniu br., są opinie dotyczące ogólnego klimatu koniunktury w branży pojazdy samochodowe oraz żywność. Pogorszyły się natomiast negatywne przewidywania w branży artykuły gospodarstwa domowego. Nieco bardziej optymistyczne niż w sierpniu br. są oceny ogólnego klimatu koniunktury przedsiębiorstw w branży tekstylia, odzież, obuwie. Podmioty handlu detalicznego ogółem formułują negatywne, zbliżone do zgłaszanych przed miesiącem, diagnozy i prognozy w zakresie sprzedaży oraz sytuacji finansowej. Dyrektorzy jednostek nadal przewidują możliwość ograniczenia zatrudnienia oraz spodziewają się wzrostu cen towarów.

Wśród barier utrudniających prowadzenie działalności w handlu detalicznym przedsiębiorstwa, podobnie jak przed miesiącem, najczęściej wymieniają koszty zatrudnienia, niepewność ogólnej sytuacji gospodarczej oraz niejasne, niespójne i niestabilne przepisy prawne. W porównaniu z wrześniem ub. roku najbardziej wzrosła uciążliwość kosztów zatrudnienia, niedostatecznego popytu oraz wysokich odsetek bankowych, spadło natomiast znaczenie niepewności ogólnej sytuacji gospodarczej.

3 W przedsiębiorstwach handlowych o liczbie pracujących powyżej 9 osób.

Więcej podmiotów w handlu detalicznym niż przed trzema miesiącami deklaruje, że decyzje dotyczące **zatrudnienia** i **wynagrodzeń** podejmuje głównie na podstawie bieżących danych (61% wobec 56%). Podobny jak w poprzednim badaniu odsetek firm wskazuje, że na ich decyzje w tym zakresie istotnie wpływają oczekiwania dotyczące zmian, które mogą nastąpić w perspektywie roku (39%). Nadal więcej jest podmiotów, które planują redukcje zatrudnienia pracowników niż tych, które zamierzają je zwiększyć (zarówno w przypadku pracowników relatywnie trudnych, jak i relatywnie łatwych do zastąpienia). Przedsiębiorstwa nadal najczęściej wskazują, że na poziom wynagrodzeń w najbliższych trzech miesiącach w istotnym stopniu będą wpływały sytuacja finansowa firmy oraz utrzymanie realnej wartości wynagrodzeń, tj. podwyżki inflacyjne.

We wrześniu br. nieco zwiększył się odsetek przedsiębiorstw, w których opinii negatywne konsekwencje **wojny w Ukrainie** dla ich działalności będą nieznaczne lub nie wystąpią (90% wobec 88% w sierpniu br.). Nieco mniejszy niż przed miesiącem jest odsetek firm przewidujących, że skutki tego konfliktu będą poważne (7% wobec 9%), a podobny – że będą zagrażały stabilności firmy (3%). Wśród negatywnych konsekwencji wojny przedsiębiorstwa nadal najczęściej wskazują wzrost kosztów, spadek sprzedaży (przychodów) oraz zakłócenia w łańcuchu dostaw. Nieco więcej firm niż w poprzednim miesiącu zgłosiło związane z wojną fluktuacje pracowników z Ukrainy – ich odpływ lub napływ wskazało po 20% podmiotów (wobec po 18% miesiąc wcześniej). Zdecydowana większość podmiotów oceniała te fluktuacje jako nieznaczne.

Więcej danych w **Biuletynie Statystycznym**, w tym:

TABL. 1. PODSTAWOWE WSKAŹNIKI
TABL. 54. SPRZEDAŻ DETALICZNA TOWARÓW WEDŁUG RODZAJÓW DZIAŁALNOŚCI PRZEDSIĘBIORSTWA
TABL. 55. SPRZEDAŻ HURTOWA TOWARÓW WEDŁUG RODZAJÓW DZIAŁALNOŚCI PRZEDSIĘBIORSTWA
TABL. 62. WSKAŹNIKI KONIUNKTURY GOSPODARCZEJ

Transport
Transport

W sierpniu br. przewozy ładunków nadal były niższe niż przed rokiem. Liczba przewozów pasażerskich nieznacznie przekroczyła poziom sprzed roku.

Przewozy ładunków ogółem w sierpniu br. były o 0,8% mniejsze niż w analogicznym miesiącu ub. roku (wobec spadku o 8,0% przed miesiącem i o 7,6% przed rokiem). W większości głównych rodzajów transportu przewozy były mniejsze niż przed rokiem: w transporcie kolejowym zmniejszyły się o 2,6%, w rurociągowym o 17,6%, a w morskim o 25,6%. Wzrost, po spadku notowanym w poprzednim miesiącu, wystąpił jedynie w transporcie samochodowym i wyniósł 5,6%.

W okresie styczeń–sierpień br. przetransportowano o 4,5% mniej ładunków niż przed rokiem (wówczas notowano wzrost o 2,1%). Ograniczeniu uległy przewozy wszystkimi głównymi rodzajami transportu, w tym kolejowym o 4,5%, samochodowym o 2,2% oraz rurociągowym o 14,7% i morskim o 18,9%.

Wykres 23. Przewozy ładunków według wybranych rodzajów transportu
analogiczny okres roku poprzedniego=100

Chart 23. Transport of goods by selected types of transport
corresponding period of previous year=100

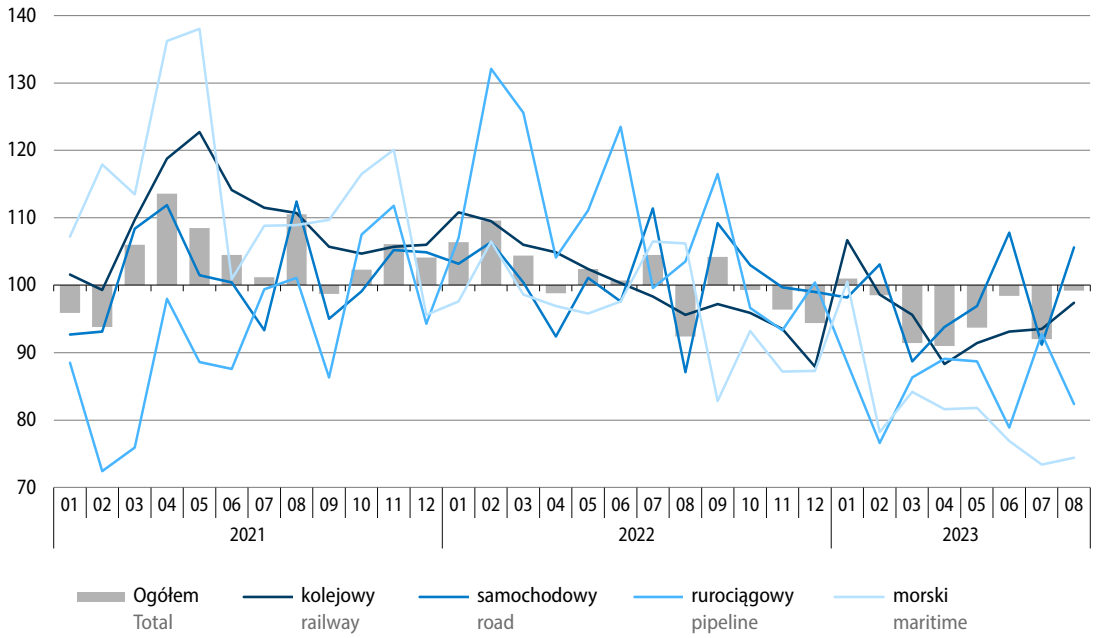

Tablica 19. Przewozy ładunków według wybranych rodzajów transportu
Table 19. Transport of goods by selected types of transport

Rodzaje transportu Types of transport	08 2023			01–08 2023	
	w tys. ton in thousand tonnes	07 2023=100	08 2022=100	w tys. ton in thousand tonnes	01–08 2022=100
Ogółem **Total**	**45681**	**101,4**	**99,2**	**366117**	**95,5**
w tym: of which:					
Kolejowy Railway	19078	102,5	97,4	152121	95,5
Samochodowy Road	22161	101,2	105,6	179405	97,8
Rurociągowy Pipeline	3828	96,2	82,4	29505	85,3
Morski Maritime	527	112,0	74,4	4503	81,1

Obroty ładunkowe w portach morskich w sierpniu br. wyniosły 12,0 mln ton, tj. o 20,1% więcej niż rok wcześniej (kiedy notowano wzrost o 32,7%). Podobnie jak w poprzednich miesiącach, odnotowano wysoki wzrost przeładunków ładunków masowych ciekłych (o 60,2%, w tym ropy naftowej łącznie z przetworami naftowymi o 73,0%). Nadal wyższe niż przed rokiem były także przeładunki kontenerów (o 19,1%), obniżyły się natomiast obroty ładunków masowych suchych (o 11,1%, w tym przeładunek węgla i koksu o 30,5%) oraz ładunków tocznych (o 7,0%). Po głębokich spadkach notowanych w poprzednich miesiącach, znacznie wyższe niż przed rokiem były obroty pozostałych ładunków drobnicowych (wzrost o 69,3%).

W okresie styczeń–sierpień br. w portach morskich przeładowano 92,7 mln ton ładunków, tj. o 26,5% więcej niż w analogicznym okresie ub. roku (kiedy przeładunek zwiększył się o 16,3%). Wysoki wzrost charakteryzował obroty ładunkami masowymi ciekłymi (o 53,3%, w tym ropą naftową łącznie z przetworami naftowymi o 62,9%), w nieco mniejszym stopniu zwiększyły się również obroty ładunków masowych suchych (o 25,8%, w tym przeładunek węgla i koksu o 45,2%) oraz kontenerów (o 14,4%). Spadły natomiast obroty pozostałych ładunków drobnicowych (o 10,9%) oraz ładunków tocznych (o 12,5%).

Środkami transportu publicznego w sierpniu br. przewieziono ogółem o 0,4% więcej **pasażerów** niż rok wcześniej (wobec wzrostu o 1,6% w lipcu br. i o 27,8% w sierpniu ub. roku). Zwiększyły się przewozy transportem samochodowym (o 4,6% wobec o 15,9% przed rokiem), spadły natomiast przewozy transportem kolejowym (o 1,8% wobec wzrostu o 23,8% przed rokiem). Drogą powietrzną przetransportowano o 11,5% więcej pasażerów niż rok wcześniej.

W okresie styczeń–sierpień br. przetransportowano ogółem o 10,5% więcej pasażerów niż przed rokiem (wobec wzrostu o 55,0% w analogicznym okresie ub. roku). Wzrost notowano we wszystkich rodzajach transportu, w tym transportem kolejowym przewieziono o 10,5% więcej pasażerów niż przed rokiem, samochodowym o 8,4%, a lotniczym o 24,8%.

Wykres 24. Przewozy pasażerów według wybranych rodzajów transportu
analogiczny okres roku poprzedniego=100

Chart 24. Transport of passengers by selected types of transport
corresponding period of previous year=100

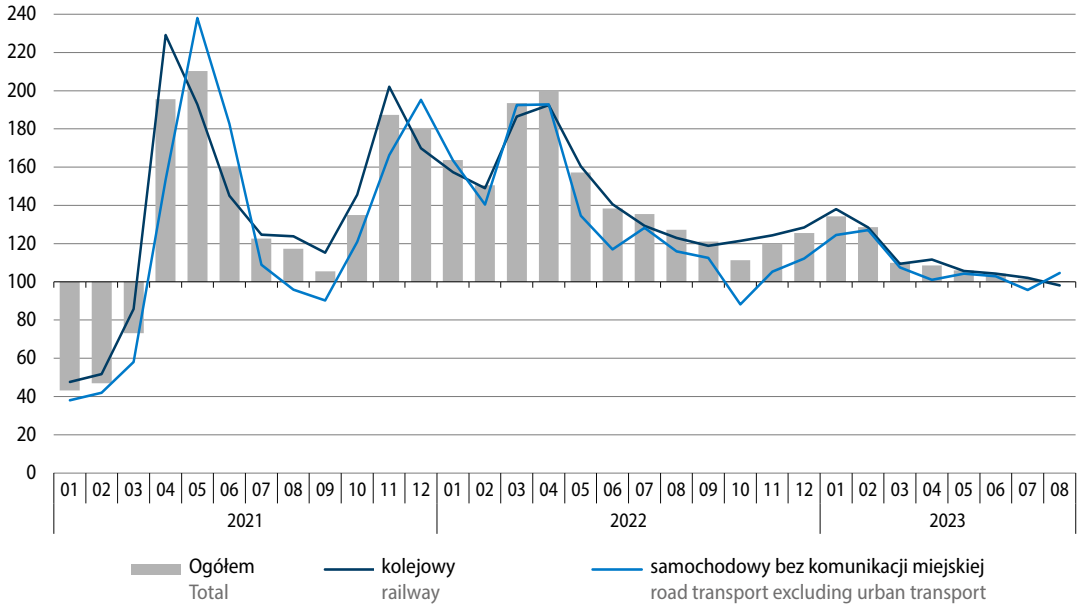

Tablica 20. Przewozy pasażerów według wybranych rodzajów transportu

Table 20. Transport of passengers by selected types of transport

Rodzaje transportu Types of transport	08 2023			01–08 2023	
	w tys. pasażerów in thousand passengers	07 2023=100	08 2022=100	w tys. pasażerów in thousand passengers	01–08 2022=100
Ogółem[a] **Total**[a]	**43903**	**97,7**	**100,4**	**382856**	**110,5**
w tym: of which:					
Kolejowy Railway	30237	97,0	98,2	242637	110,5
Samochodowy Road	9591	101,5	104,6	115865	108,4
Lotniczy[b] Air[b]	3832	94,5	111,5	23401	124,8

a Bez przewozów taborem komunikacji miejskiej. b Łącznie z przewozami obcych przewoźników lotniczych, mających agendy w Polsce.

a Excluding transports by urban road transport fleet. b Including carriage realised by foreign air transport carriers with branch offices in Poland.

Wykres 25. Wskaźniki ogólnego klimatu koniunktury w transporcie i gospodarce magazynowej
Chart 25. General business climate indicators in transportation and storage

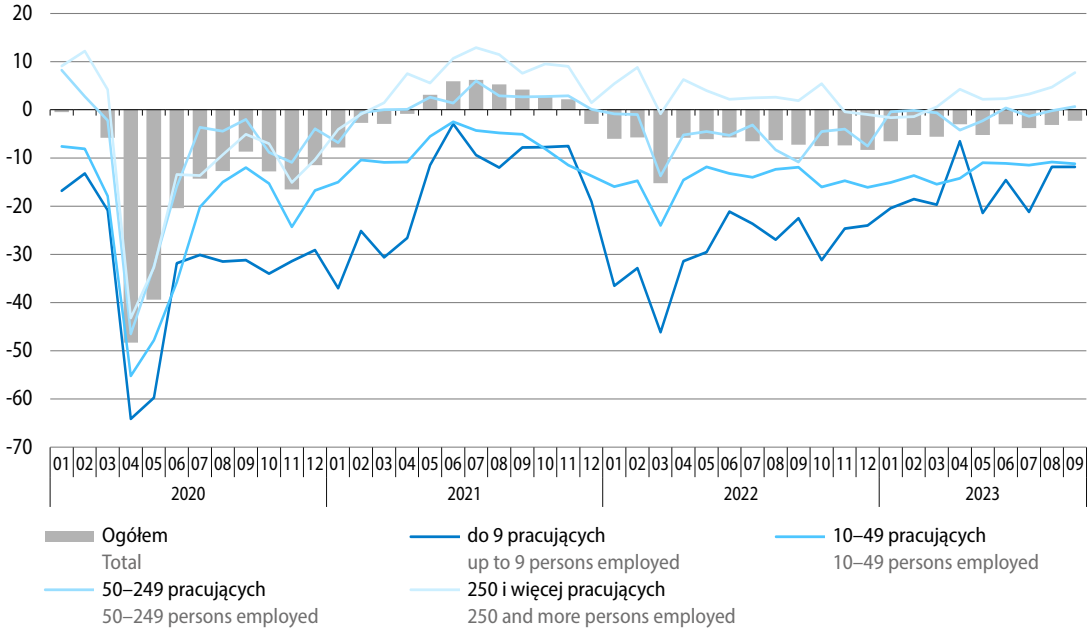

We wrześniu br. **ogólny klimat koniunktury** w sekcji transport i gospodarka magazynowa jest oceniany niekorzystnie, podobnie jak przed miesiącem. Oceny bieżące popytu oraz sprzedaży są mniej negatywne niż w sierpniu br. Pesymistyczne przewidywania dotyczące tych obszarów, jak również diagnozy i prognozy na temat sytuacji finansowej pozostają zbliżone do formułowanych przed miesiącem. Dyrektorzy przedsiębiorstw przewidują możliwość zwiększenia zatrudnienia oraz spodziewają się wzrostu cen.

Wśród barier utrudniających prowadzenie działalności przedsiębiorstwa nadal najczęściej wymieniają koszty zatrudnienia oraz niepewność ogólnej sytuacji gospodarczej. W porównaniu z wrześniem ub. roku najbardziej zwiększyło się znaczenie niedostatecznego popytu, a zmniejszyło – niepewności ogólnej sytuacji gospodarczej.

Więcej podmiotów niż przed trzema miesiącami, podejmuje decyzje dotyczące **zatrudnienia** i **wynagrodzeń** przede wszystkim na podstawie bieżących danych (65% wobec 61%). Podobny jak w poprzednim badaniu odsetek firm deklaruje, że na ich decyzje w tym zakresie istotnie wpływają oczekiwania dotyczące zmian, które mogą nastąpić w perspektywie roku (43%). Więcej jest podmiotów, które planują zwiększyć zatrudnienie, niż zamierzających je ograniczyć, zarówno w przypadku pracowników relatywnie trudnych, jak i relatywnie łatwych do zastąpienia. Przedsiębiorstwa nadal najczęściej wskazują, że w najbliższych trzech miesiącach na poziom wynagrodzeń w istotnym stopniu będą wpływały sytuacja finansowa firmy oraz utrzymanie realnej wartości wynagrodzeń, tj. podwyżki inflacyjne.

We wrześniu br. podobny odsetek przedsiębiorstw jak miesiąc wcześniej spodziewa się, że negatywny wpływ **wojny w Ukrainie** na ich działalność będzie nieznaczny lub nie wystąpi (83%). Nie zmienił się istotnie również odsetek podmiotów wskazujących, że konsekwencje tego konfliktu będą poważne (12%) lub będą zagrażały stabilności firmy (5%). Wśród doświadczonych negatywnych skutków wojny przedsiębiorstwa nadal najczęściej wymieniają wzrost kosztów, spadek sprzedaży (przychodów) oraz zakłócenia w łańcuchu dostaw. Skala związanych z tym konfliktem fluktuacji zatrudnienia ukraińskich pracowników jest w odczuciu przedsiębiorców nieco większa od zgłaszanej miesiąc wcześniej. Odpływ takich pracowników zgłosiło 31% podmiotów (wobec 29% w sierpniu br.), a ich napływ 30% firm (wobec 28%). Zdecydowana większość podmiotów oceniała te fluktuacje jako nieznaczne.

Więcej danych w **Biuletynie Statystycznym**, w tym:

TABL. 52. PRZEWOZY ŁADUNKÓW I PASAŻERÓW
TABL. 53. ŁADUNKI ZAŁADOWANE I WYŁADOWANE W PORTACH MORSKICH
TABL. 62. WSKAŹNIKI KONIUNKTURY GOSPODARCZEJ

Handel zagraniczny
Foreign trade

W okresie styczeń–lipiec br. eksport towarów był większy niż w analogicznym okresie ub. roku, natomiast import zmniejszył się. Odmiennie niż przed rokiem wymiana zamknęła się dodatnim saldem. Wzrosła wartość eksportu ze wszystkich grup krajów, w tym znacznie z krajów Europy Środkowo-Wschodniej i krajów rozwijających się. W imporcie głęboki spadek odnotowano w przypadku towarów sprowadzanych z krajów Europy Środkowo-Wschodniej. Mniejszy niż przed rokiem był również import z krajów UE. W 1 półroczu br. eksport i import w cenach stałych były niższe niż rok wcześniej; wskaźnik terms of trade kształtował się korzystnie (wobec niekorzystnej relacji rok wcześniej).

Eksport liczony w złotych (**w cenach bieżących**) zwiększył się w porównaniu z okresem siedmiu miesięcy ub. roku o 4,4% do 944,8 mld zł, natomiast import obniżył się o 5,0% do 907,0 mld zł (rok wcześniej odnotowano wzrost eksportu – o 22,9% i importu – o 32,4%). Dodatnie saldo wyniosło 37,9 mld zł (wobec minus 49,8 mld zł przed rokiem). Po stronie eksportu najbardziej wzrosły obroty z krajami Europy Środkowo-Wschodniej (o 17,8%, w tym eksport do Ukrainy zwiększył się o 31,3%, natomiast do Rosji obniżył się o 21,3%). Wartość towarów wysyłanych do krajów rozwijających się zwiększyła się w skali roku o 12,7%, a do krajów rozwiniętych o 3,0% (w tym do krajów UE o 2,3%). Po stronie importu odnotowano głęboki spadek w wymianie z krajami Europy Środkowo-Wschodniej (o 68,8%), wynikający m.in. z dużego ograniczenia importu z Rosji (o 85,0%), a także spadku wartości towarów sprowadzanych z Ukrainy (o 15,7%). Import z krajów rozwiniętych utrzymał się na poziomie sprzed roku (przy czym z krajów UE obniżył się o 2,6%). Nieco wyższy niż przed rokiem był import z krajów rozwijających się (o 0,6%).

Wykres 26. Obroty handlu zagranicznego (ceny bieżące)
analogiczny okres roku poprzedniego=100

Chart 26. Foreign trade turnover (current prices)
corresponding period of previous year=100

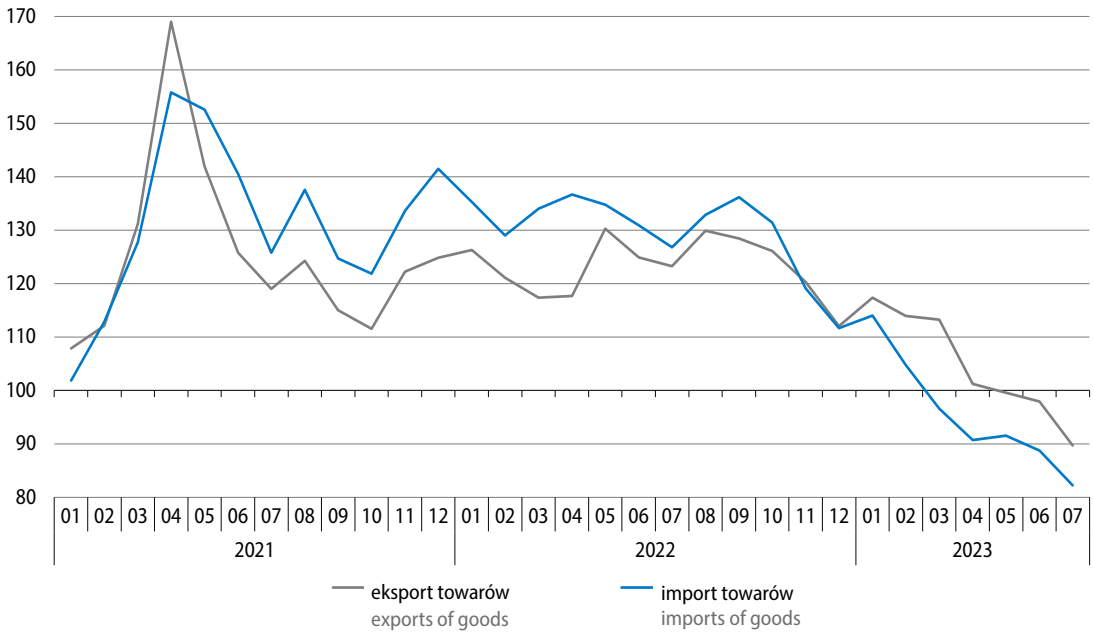

Tablica 21. Obroty towarowe handlu zagranicznego
Table 21. Foreign trade turnover of goods

Wyszczególnienie Specification	01–07 2023						01–07 2022	01–07 2023
	w mln zł in million PLN	w mln EUR in million EUR	w mln USD in million USD	01–07 2022=100			struktura w % structure in %	
				zł PLN	EUR EUR	USD USD		
Eksport **Exports**	**944806,6**	**204154,5**	**220584,1**	**104,4**	**104,0**	**102,4**	**100,0**	**100,0**
Kraje rozwinięte Developed countries	819172,2	176988,0	191217,0	103,0	102,6	101,0	87,9	86,7
w tym Unia Europejska of which European Union	708378,7	153031,2	165328,5	102,3	101,9	100,3	76,5	75,0
w tym strefa euro of which euro area	563047,8	121646,5	131426,2	103,6	103,2	101,6	60,0	59,6
Kraje rozwijające się Developing countries	79206,5	17123,7	18512,3	112,7	112,4	110,9	7,8	8,4
Kraje Europy Środkowo-Wschodniej Central and Eastern European countries	46427,8	10042,8	10854,9	117,8	117,6	116,2	4,3	4,9
Import[a] **Imports**[a]	**906955,3**	**195957,0**	**211718,6**	**95,0**	**94,6**	**93,2**	**100,0**	**100,0**
Kraje rozwinięte Developed countries	595336,8	128655,0	139013,8	100,0	99,7	98,1	62,3	65,6
w tym Unia Europejska of which European Union	489687,9	105822,3	114347,6	97,4	97,0	95,5	52,7	54,0
w tym strefa euro of which euro area	392830,5	84899,7	91743,1	94,5	94,1	92,6	43,6	43,3
Kraje rozwijające się Developing countries	289138,0	62461,7	67486,0	100,6	100,2	98,8	30,1	31,9
Kraje Europy Środkowo-Wschodniej Central and Eastern European countries	22480,5	4840,2	5218,8	31,2	30,9	30,1	7,6	2,5
Saldo **Balance**	**37851,4**	**8197,5**	**8865,5**	**.**	**.**	**.**	**.**	**.**
Kraje rozwinięte Developed countries	223835,4	48333,0	52203,3	.	.	.	.	.
w tym Unia Europejska of which European Union	218690,8	47208,9	50980,9	.	.	.	.	.
w tym strefa euro of which euro area	170217,3	36746,8	39683,1	.	.	.	.	.
Kraje rozwijające się Developing countries	-209931,4	-45338,0	-48973,8	.	.	.	.	.
Kraje Europy Środkowo-Wschodniej Central and Eastern European countries	23947,4	5202,5	5636,0	.	.	.	.	.

a Dane dot. importu w podziale na grupy krajów prezentowane są wg kraju pochodzenia. Dane dot. importu wg kraju wysyłki dostępne są w informacji sygnalnej o wynikach wstępnych „Obroty towarowe handlu zagranicznego ogółem i według krajów w okresie styczeń–lipiec 2023 roku" na stronie internetowej GUS: https://stat.gov.pl/download/gfx/portalinformacyjny/pl/defaultaktualnosci/5466/1/132/1/obroty_towarowe_handlu_zagranicznego_ogolem_i_wedlug_krajow_w_styczniu_-_lipcu_2023_r..pdf

a Data on imports by groups of countries are presented by country of origin. Data on imports by country of consignment are available in news releases on preliminary results 'Foreign trade turnover of goods in total and by countries in January–July 2023' at Statistics Poland's website: https://stat.gov.pl/download/gfx/portalinformacyjny/en/defaultaktualnosci/3285/1/135/1/foreign_trade_turnover_of_goods_in_total_and_by_countries_in_january_-_june_2023.pdf

Eksport **w cenach stałych** w 1 półroczu br. zmniejszył się w porównaniu z analogicznym okresem ub. roku o 0,3%, a import obniżył się o 2,7%. Niższy niż przed rokiem był wolumen eksportu do krajów rozwiniętych (o 2,2%, w tym do krajów UE o 2,5%), natomiast znacznie wyższy do krajów Europy Środkowo-Wschodniej (o 18,6%) oraz do krajów rozwijających się (o 10,4%). W imporcie dużemu ograniczeniu uległ wolumen towarów sprowadzanych z krajów Europy Środkowo-Wschodniej (o 62,9%), wzrósł natomiast wolumen importu z krajów rozwijających się (o 8,5%) oraz, nieznacznie, z krajów rozwiniętych (o 0,7%, przy jego spadku z krajów UE o 3,7%).

Ceny transakcyjne towarów eksportowanych (liczone w złotych) w okresie styczeń–czerwiec br. zwiększyły się w skali roku o 7,2%, a towarów importowanych spadły o 0,2%. Wskaźnik terms of trade w obrotach ogółem, odmiennie niż rok wcześniej, kształtował się korzystnie (107,4 wobec 94,8 w analogicznym okresie ub. roku). Uwarunkowania cenowe poprawiły się w obrotach ze wszystkimi grupami krajów, najbardziej z krajami Europy Środkowo-Wschodniej, gdzie wskaźnik terms of trade wyniósł 120,3 (wobec 70,3 przed rokiem). Korzystne relacje cenowe obserwowano w wymianie z krajami rozwijającymi się (107,9 wobec 92,5 rok wcześniej) oraz z krajami rozwiniętymi (106,5 wobec 97,6, w tym z krajami UE – 104,9 wobec 98,4).

Wykres 27. Struktura geograficzna obrotów handlu zagranicznego według grup krajów w okresie styczeń–lipiec 2023 r.

Chart 27. Geographical structure of foreign trade turnover by the groups of countries in the period of January–July 2023

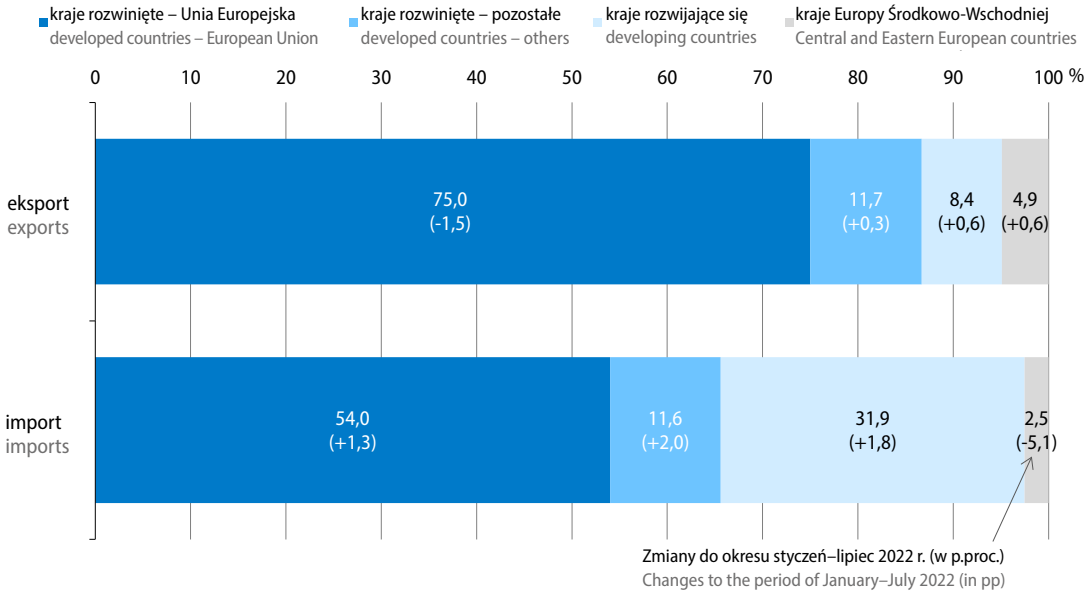

W **strukturze geograficznej** obrotów w okresie styczeń–lipiec br., w porównaniu z analogicznym okresem ub. roku, po stronie eksportu obniżył się udział krajów rozwiniętych (o 1,2 p.proc. do 86,7%, w tym udział krajów UE spadł o 1,5 p.proc. do 75,0%), przy wzroście udziału krajów rozwijających się i krajów Europy Środkowo-Wschodniej (po 0,6 p.proc. odpowiednio do 8,4% oraz do 4,9%). W imporcie ogółem znacznie spadł udział krajów Europy Środkowo-Wschodniej (o 5,1 p.proc. do 2,5%), a wzrósł pozostałych grup krajów. Udział krajów rozwniętych zwiększył się o 3,3 p.proc. do 65,6% (w tym udział krajów UE wzrósł o 1,3 p.proc. do 54,0%), a krajów rozwijających się – o 1,8 p.proc. do 31,9%.

Wykres 28. Struktura geograficzna obrotów handlu zagranicznego według krajów w okresie styczeń–lipiec 2023 r.

Chart 28. Geographical structure of foreign trade turnover by countries in the period of January–July 2023

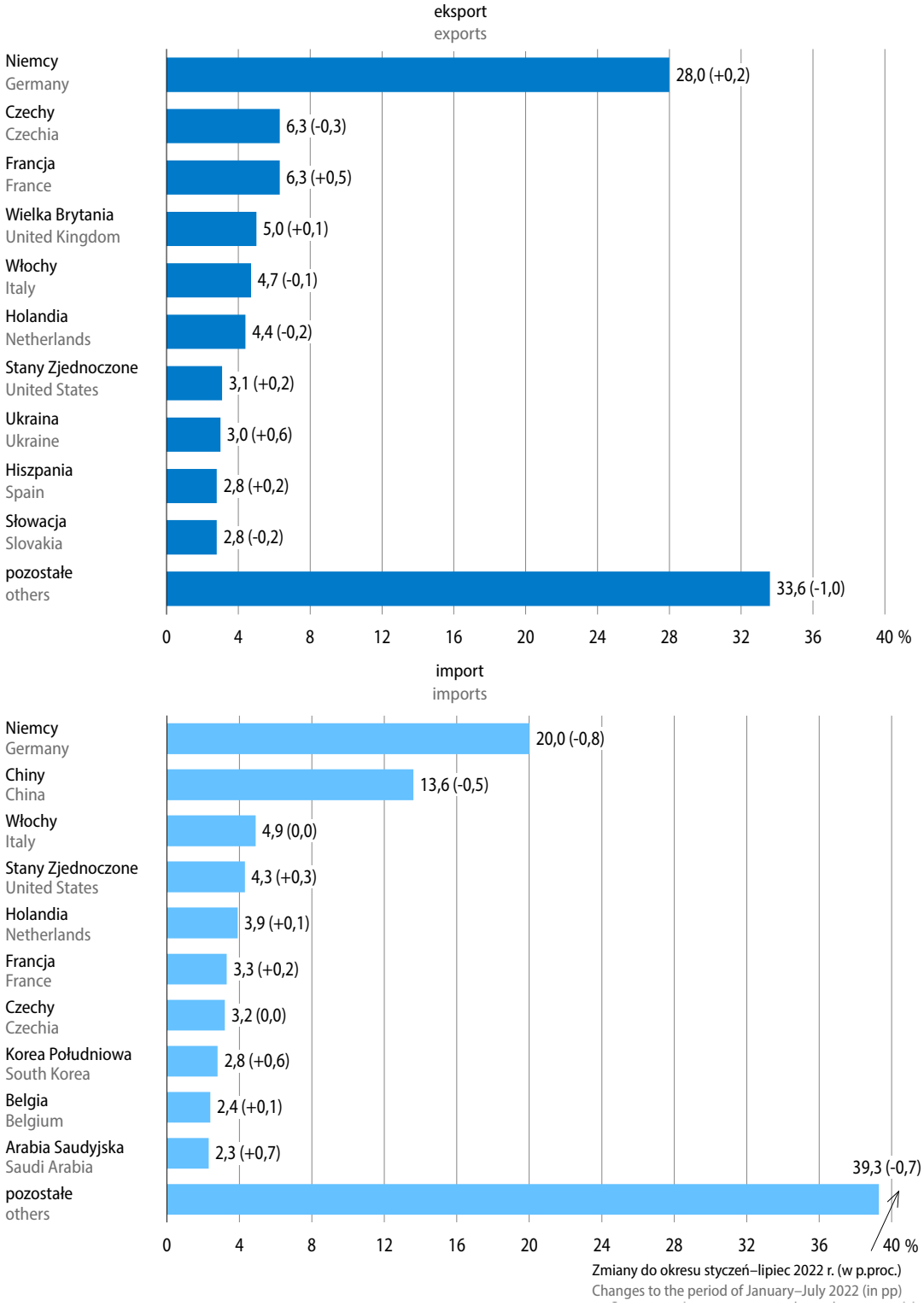

Obroty z pierwszą dziesiątką naszych partnerów handlowych w okresie siedmiu miesięcy br. stanowiły 66,4% eksportu ogółem (wobec 65,4% rok wcześniej) oraz 60,7% importu ogółem (wobec 60,0% w analogicznym okresie ub. roku). Udział **Niemiec**, naszego głównego partnera handlowego, w eksporcie ogółem zwiększył się nieco w porównaniu z okresem siedmiu miesięcy ub. roku (z 27,8% do 28,0%), natomiast w imporcie ogółem obniżył się (z 20,8% do 20,0%). Wartość eksportu do Niemiec wzrosła w skali roku o 5,0%, a importu z tego kraju spadła o 8,8%. Wymiana z Niemcami zamknęła się dodatnim saldem w wysokości 83,4 mld zł (wobec 53,2 mld zł w analogicznym okresie ub. roku). Spośród grup towarowych SITC o największym udziale w wymianie z Niemcami odnotowano ponad dwukrotny wzrost wartości eksportowanych urządzeń i aparatów elektrycznych oraz tytoniu przetworzonego (również zawierającego namiastki tytoniu). Znacznie zwiększyła się także m.in. wartość silników spalinowych tłokowych i ich części oraz części i akcesoriów do pojazdów mechanicznych. Niższa niż przed rokiem była natomiast wartość wyrobów z metali nieszlachetnych. Po stronie importu zmniejszyła się m.in. wartość sprowadzanego papieru i tektury, a także olejów ropy naftowej i z minerałów bitumicznych, innych niż surowe oraz wyrobów z metali nieszlachetnych. Znacznie zwiększyła się natomiast wartość sprowadzanych silników spalinowych tłokowych i ich części. Wzrosła także wartość m.in. importowanych części i akcesoriów do pojazdów mechanicznych oraz pojazdów samochodowych i pozostałych pojazdów mechanicznych do przewozu osób.

Lista głównych partnerów handlowych Polski nieco zmieniła się w porównaniu z okresem siedmiu miesięcy ub. roku. Do pierwszej dziesiątki odbiorców naszych towarów dołączyła Ukraina (awans na ósme miejsce z trzynastego przed rokiem), natomiast poza tą grupą krajów znalazła się Szwecja (spadek z dziewiątej lokaty na jedenastą). Do grona dziesięciu głównych dostawców towarów do Polski dołączyła Arabia Saudyjska, która przesunęła się z siedemnastego miejsca na dziesiąte (przy spadku Rosji z trzeciego miejsca na dwudzieste szóste).

W wymianie towarowej ogółem **wg nomenklatury SITC**, w porównaniu z okresem styczeń–lipiec ub. roku, najbardziej wzrosła wartość eksportowanych towarów z sekcji napoje i tytoń (o 26,1%). Większy był także eksport w sekcjach maszyny, urządzenia i sprzęt transportowy (o 14,6%), żywność i zwierzęta żywe (o 12,7%) oraz różne wyroby przemysłowe (o 2,9%). W pozostałych sekcjach odnotowano spadek eksportu, w tym najgłębszy w sekcjach surowce niejadalne z wyjątkiem paliw (o 15,0%) oraz paliwa mineralne, smary, woski zwierzęce i roślinne (o 13,1%). Po stronie importu spadek notowano m.in. w sekcjach: oleje, tłuszcze, woski zwierzęce i roślinne (o 25,0%), surowce niejadalne z wyjątkiem paliw (o 17,3%), towary przemysłowe sklasyfikowane głównie wg surowca (o 17,1%). Podobnie jak w eksporcie, najwyższy wzrost importu dotyczył sekcji: napoje i tytoń (o 21,3%), a w nieco mniejszym stopniu zwiększyła się również wartość towarów w sekcjach żywność i zwierzęta żywe (o 11,0%) oraz maszyny, urządzenia i sprzęt transportowy (o 7,0%). Wyższa niż przed rokiem była także wartość importu towarów z sekcji paliwa mineralne, smary, woski zwierzęce i roślinne (o 2,3%). W strukturze towarowej po obu stronach wymiany w największym stopniu wzrósł w skali roku udział sekcji maszyny, urządzenia i sprzęt transportowy oraz żywność i zwierzęta żywe, a zmniejszył się sekcji towary przemysłowe sklasyfikowane głównie wg surowca.

Tablica 22. Dynamika i struktura obrotów ogółem według sekcji SITC
Table 22. Foreign trade indices and structure by SITC sections

Wyszczególnienie Specification	01–07 2023		01–07 2022	01–07 2023
	w mln zł in million PLN	01–07 2022=100	struktura w % structure in %	
Eksport **Exports**	**944806,6**	**104,4**	**100,0**	**100,0**
w tym: of which:				
Żywność i zwierzęta żywe Food and live animals	111295,5	112,7	10,9	11,8
Napoje i tytoń Beverages and tobacco	18280,2	126,1	1,6	1,9
Surowce niejadalne z wyjątkiem paliw Crude materials inedible, except fuels	18396,6	85,0	2,4	2,0
Paliwa mineralne, smary i materiały pochodne Mineral fuels lubricants and related materials	29411,2	86,9	3,7	3,1
Oleje, tłuszcze i woski zwierzęce i roślinne Animal and vegetable oils, fats and waxes	2947,1	98,1	0,3	0,3
Chemikalia i produkty pokrewne Chemicals and related products	87667,9	94,1	10,3	9,3
Towary przemysłowe sklasyfikowane głównie wg surowca Manufactures goods classified chiefly by material	160708,9	93,0	19,1	17,0
Maszyny, urządzenia i sprzęt transportowy Machinery and transport equipment	362216,9	114,6	34,9	38,3
Różne wyroby przemysłowe Miscellaneous manufactured articles	151594,6	102,9	16,3	16,1
Import **Imports**	**906955,3**	**95,0**	**100,0**	**100,0**
w tym: of which:				
Żywność i zwierzęta żywe Food and live animals	68034,4	111,0	6,4	7,5
Napoje i tytoń Beverages and tobacco	7737,0	121,3	0,7	0,9
Surowce niejadalne z wyjątkiem paliw Crude materials inedible, except fuels	24563,5	82,7	3,1	2,7
Paliwa mineralne, smary i materiały pochodne Mineral fuels lubricants and related materials	85918,5	102,3	8,8	9,4
Oleje, tłuszcze i woski zwierzęce i roślinne Animal and vegetable oils, fats and waxes	4844,5	75,0	0,7	0,5
Chemikalia i produkty pokrewne Chemicals and related products	130891,9	94,2	14,6	14,4
Towary przemysłowe sklasyfikowane głównie wg surowca Manufactures goods classified chiefly by material	141175,9	82,9	17,8	15,6
Maszyny, urządzenia i sprzęt transportowy Machinery and transport equipment	309830,7	107,0	30,3	34,2
Różne wyroby przemysłowe Miscellaneous manufactured articles	116680,1	94,1	13,0	12,9

Wykres 29. Udział wybranych sekcji towarowych (według SITC) w obrotach towarowych handlu zagranicznego ogółem

Chart 29. Share of selected SITC sections in total foreign trade turnover

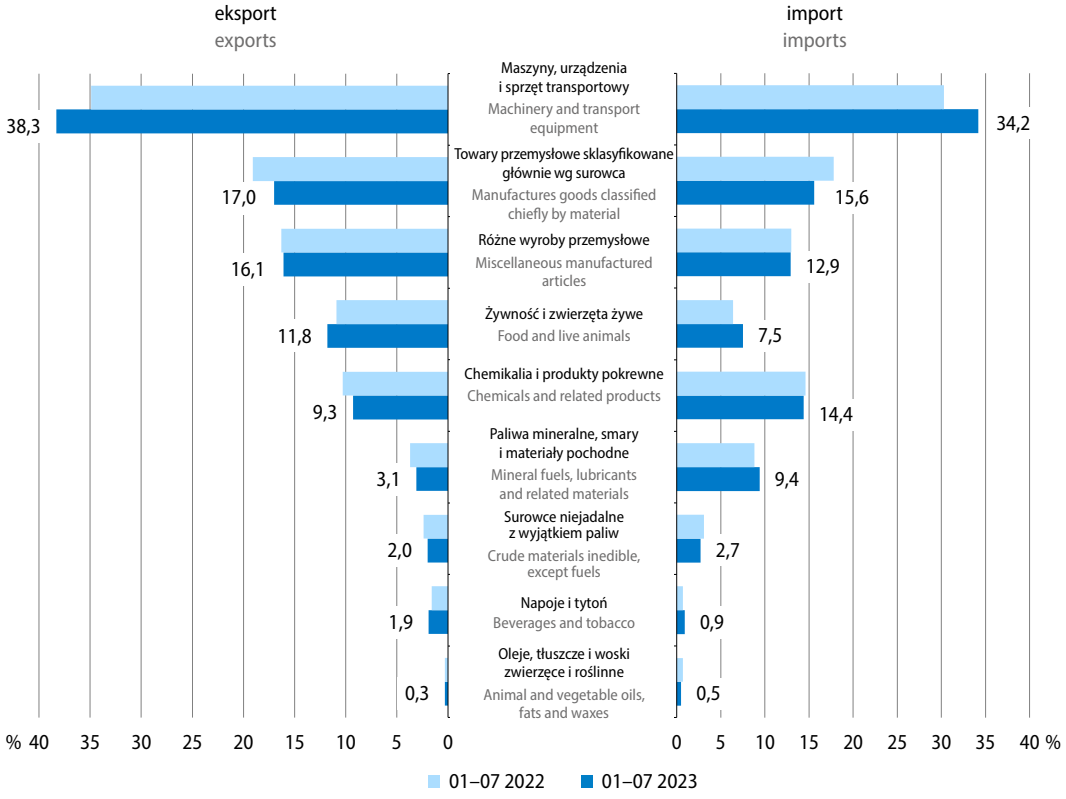

W porównaniu z okresem siedmiu miesięcy ub. roku eksport **produktów rolno-spożywczych** (według CN) był wyższy o 13,4%, a ich import zwiększył się o 7,5%. Obroty zamknęły się wyższym niż przed rokiem dodatnim saldem (50,0 mld zł wobec 39,9 mld zł). Udział towarów rolno-spożywczych w obrotach ogółem zwiększył się w skali roku: po stronie eksportu z 13,4% do 14,6%, a po stronie importu z 8,5% do 9,6%. Odnotowano wzrost eksportu tymi produktami do wszystkich grup krajów: do krajów rozwijających się o 28,0%, do krajów Europy Środkowo-Wschodniej o 18,1%, a do krajów rozwiniętych o 11,7% (w tym do krajów UE o 11,1%). Wartość sprowadzanych produktów rolno-spożywczych zwiększyła się z krajów rozwijających się (o 9,9%) oraz z krajów rozwiniętych (o 9,0%, w tym z UE o 9,2%), natomiast zmniejszyła się z krajów Europy Środkowo-Wschodniej (o 9,6%).

Tablica 23. Obroty towarowe produktami rolno-spożywczymi (według CN)
Table 23. Foreign trade turnover of agri-food products (by CN)

Wyszczególnienie Specification	01–07 2023						01–07 2022	01–07 2023
	w mln zł in million PLN	w mln EUR in million EUR	w mln USD in million USD	01–07 2022=100 zł PLN	01–07 2022=100 EUR EUR	01–07 2022=100 USD USD	struktura w % structure in %	
Eksport Exports	**137528,6**	**29727,4**	**32124,9**	**113,4**	**113,1**	**111,5**	**100,0**	**100,0**
Przetwory spożywcze Prepared foodstuffs	71327,6	15424,1	16667,9	119,9	119,6	117,8	49,0	51,9
Zwierzęta żywe i produkty pochodzenia zwierzęcego Live animals; animal products	37794,0	8165,2	8823,4	103,0	102,6	101,2	30,3	27,5
Produkty pochodzenia roślinnego Vegetable products	24624,2	5320,3	5750,5	116,0	115,7	114,3	17,5	17,9
Oleje i tłuszcze Fats and oils	3782,8	817,8	883,1	97,6	97,5	96,6	3,2	2,8
Import Imports	**87516,6**	**18904,9**	**20424,5**	**107,5**	**107,1**	**105,5**	**100,0**	**100,0**
Przetwory spożywcze Prepared foodstuffs	37817,7	8178,1	8837,5	116,8	116,5	114,8	39,8	43,2
Zwierzęta żywe i produkty pochodzenia zwierzęcego Live animals; animal products	21215,1	4585,6	4955,2	110,2	109,9	108,3	23,7	24,2
Produkty pochodzenia roślinnego Vegetable products	23095,7	4977,3	5374,9	101,7	101,0	99,2	27,9	26,4
Oleje i tłuszcze Fats and oils	5388,1	1163,8	1257,0	76,4	76,3	75,4	8,7	6,2
Saldo Balance	**50012,0**	**10822,5**	**11700,4**	**.**	**.**	**.**	**.**	**.**
Przetwory spożywcze Prepared foodstuffs	33509,9	7246,0	7830,3	.	.	.	.	.
Zwierzęta żywe i produkty pochodzenia zwierzęcego Live animals; animal products	16578,9	3579,6	3868,2	.	.	.	.	.
Produkty pochodzenia roślinnego Vegetable products	1528,5	342,9	375,6	.	.	.	.	.
Oleje i tłuszcze Fats and oils	-1605,3	-346,0	-373,8	.	.	.	.	.

Spośród głównych kategorii ekonomicznych obniżyła się wartość sprowadzanych towarów przeznaczonych na zużycie pośrednie (o 8,7%), natomiast wzrosła wartość dóbr inwestycyjnych (o 1,6%) oraz towarów konsumpcyjnych (o 1,2%). W **strukturze rozdysponowania importu według głównych kategorii ekonomicznych**, w porównaniu z okresem styczeń–lipiec ub. roku, zmniejszył się udział towarów z przeznaczeniem na zużycie pośrednie (z 63,2% do 60,7%), a wzrósł udział towarów konsumpcyjnych (z 23,0% do 24,5%) oraz dóbr inwestycyjnych (z 13,9% do 14,8%).

Więcej danych w **Biuletynie Statystycznym**, w tym:

TABL. 1. PODSTAWOWE WSKAŹNIKI
TABL. 58. OBROTY HANDLU ZAGRANICZNEGO WEDŁUG GRUP KRAJÓW I NOMENKLATURY SITC
TABL. 59. OBROTY HANDLU ZAGRANICZNEGO WEDŁUG GRUP KRAJÓW

Produkt krajowy brutto
Gross domestic product

Według wstępnych szacunków w 2 kwartale br. **produkt krajowy brutto** (niewyrównany sezonowo) był realnie o 0,6% niższy niż przed rokiem (wobec spadku o 0,3% w 1 kwartale br. oraz wzrostu o 6,1% w 2 kwartale ub. roku). Po wyeliminowaniu wpływu czynników o charakterze sezonowym PKB w ujęciu realnym zmniejszył się w stosunku do poprzedniego kwartału o 2,2% i był o 1,4% niższy niż rok wcześniej.

Wykres 30. PKB, spożycie w sektorze gospodarstw domowych i nakłady brutto na środki trwałe
analogiczny okres roku poprzedniego=100

Chart 30. GDP, consumption expenditure of the households sector and gross fixed capital formation
corresponding period of previous year=100

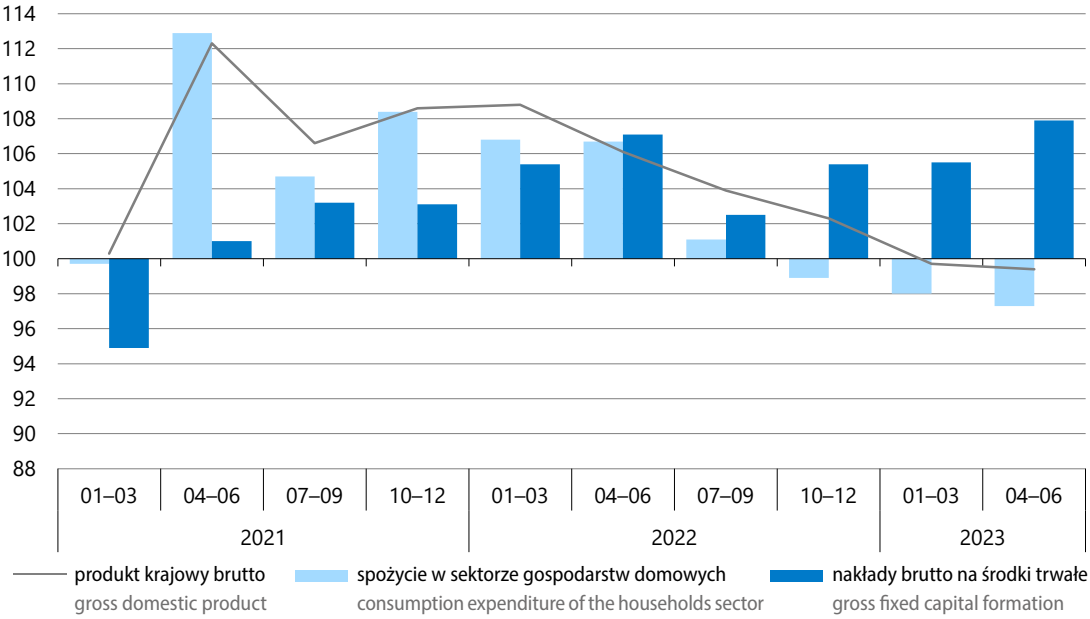

Na dynamikę produktu krajowego brutto w 2 kwartale br. nadal negatywnie oddziaływał popyt krajowy, którego wpływ wyniósł minus 3,7 p.proc. (wobec minus 4,6 p.proc. w 1 kwartale br.). Oddziaływanie spożycia ogółem wyniosło minus 1,1 p.proc. (podobnie jak kwartał wcześniej), w tym wpływ spożycia w sektorze gospodarstw domowych wyniósł minus 1,5 p.proc., przy niewielkim pozytywnym wpływie spożycia publicznego – 0,4 p.proc. Również wpływ akumulacji brutto był ujemny i wyniósł minus 2,6 p.proc. (wobec minus 3,5 p.proc. w 1 kwartale br.). Wynikał on z negatywnego oddziaływania przyrostu rzeczowych środków obrotowych (minus 3,8 p.proc.), przy pozytywnym wpływie popytu inwestycyjnego (1,2 p.proc.). Pozytywny pozostał natomiast wpływ popytu zagranicznego, który wyniósł 3,1 p.proc. (wobec 4,3 p.proc. w poprzednim okresie).

Popyt krajowy w 2 kwartale br. był o 4,1% niższy niż przed rokiem (wobec spadku o 5,2% w 1 kwartale br.). Spożycie ogółem zmniejszyło się o 1,5% (wobec spadku o 1,6% w poprzednim kwartale), w tym spożycie w sektorze gospodarstw domowych było niższe o 2,7%, natomiast spożycie publiczne zwiększyło się o 2,6%. Niższa niż przed rokiem była akumulacja brutto – o 14,3% (wobec spadku o 18,4% w 1 kwartale br.), przy wzroście nakładów brutto na środki trwałe – o 7,9%. **Stopa inwestycji** wyniosła 16,2% (wobec 12,7% w 1 kwartale br. i 15,5% w 2 kwartale ub. roku).

Eksport zmniejszył się w skali roku o 2,7%, a **import** spadł o 8,1% (w 1 kwartale br. eksport wzrósł o 3,2%, a import zmniejszył się o 4,6%).

Wykres 31. Wartość dodana brutto
analogiczny okres roku poprzedniego=100

Chart 31. Gross value added
corresponding period of previous year=100

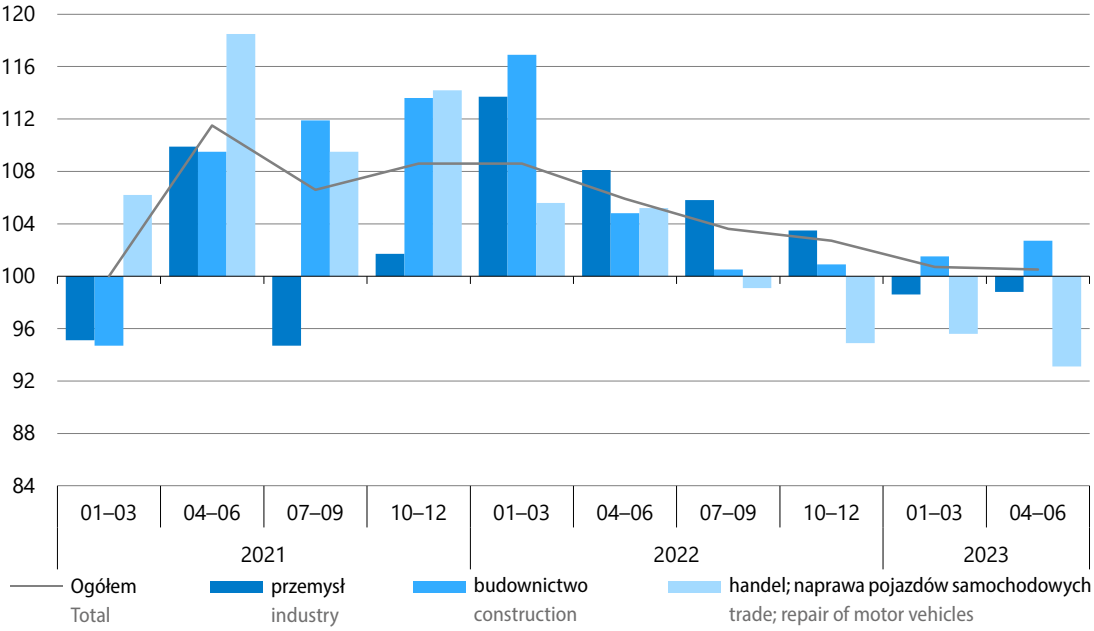

Wartość dodana brutto w gospodarce narodowej w 2 kwartale br. była o 0,5% wyższa niż przed rokiem (wobec wzrostu o 0,7% w 1 kwartale br.). Jej wzrost notowano w działalności profesjonalnej, naukowej i technicznej; administrowaniu i działalności wspierającej (o 1,1%), budownictwie (o 2,7%), administracji publicznej i obronie narodowej; obowiązkowych zabezpieczeniach społecznych; edukacji; opiece zdrowotnej i pomocy społecznej łącznie (o 2,8%), zakwaterowaniu i gastronomii (o 3,6%), obsłudze rynku nieruchomości (o 5,0%), informacji i komunikacji (o 7,9%) oraz w działalności finansowej i ubezpieczeniowej (o 13,6%). Niższa niż przed rokiem była natomiast wartość dodana brutto w handlu; naprawie pojazdów samochodowych (o 6,9%), transporcie i gospodarce magazynowej (o 4,9%) oraz przemyśle (o 1,2%).

Więcej danych w **Biuletynie Statystycznym**, w tym:

TABL. 1. PODSTAWOWE WSKAŹNIKI
TABL. 3. DYNAMIKA PRODUKTU KRAJOWEGO BRUTTO NIEWYRÓWNANEGO SEZONOWO
TABL. 5. SKALA WPŁYWU POSZCZEGÓLNYCH KATEGORII NA WZROST REALNY PRODUKTU KRAJOWEGO BRUTTO

Sytuacja społeczno-gospodarcza w Unii Europejskiej i w wybranych krajach

Socio-economic situation in the European Union and in selected countries

W lipcu br. **zharmonizowana stopa bezrobocia** w Unii Europejskiej, podobnie jak w dwóch poprzednich miesiącach, wyniosła 5,9%, tj. o 0,2 p.proc. mniej niż w lipcu ub. roku. Najwyższym poziomem bezrobocia nadal charakteryzowała się Hiszpania (11,6%). Większą niż przeciętnie w UE stopę bezrobocia obserwowano również w Grecji, we Włoszech, Francji, w Finlandii, Estonii, Szwecji, Chorwacji, na Cyprze, Łotwie, Litwie oraz w Portugalii (w granicach 10,8%–6,3%). Najniższe natężenie bezrobocia notowano natomiast na Malcie (2,5%), jak również w Czechach (2,7%), Polsce (2,8%) oraz w Niemczech (2,9%). W ośmiu krajach UE (w tym w Polsce) bezrobocie utrzymało się na poziomie obserwowanym w poprzednim miesiącu. Wzrosło natomiast w dwunastu krajach, w tym w największym stopniu w Danii (o 0,7 p.proc.) i na Litwie (o 0,6 p.proc.). Stopa bezrobocia obniżyła się w siedmiu krajach członkowskich, w tym najbardziej w Szwecji (o 0,9 p.proc.). W porównaniu z lipcem ub. roku natężenie bezrobocia zmniejszyło się w trzynastu krajach, m.in. w Grecji (o 1,7 p.proc.) oraz w Hiszpanii (o 1,1 p.proc.). W Polsce bezrobocie spadło w skali roku o 0,1 p.proc. Wyższy niż przed rokiem poziom bezrobocia notowano w jedenastu krajach, a najwyższy wzrost w skali roku notowano w Estonii (o 1,4 p.proc.), Austrii oraz Danii (po 1,0 p.proc.). W Stanach Zjednoczonych w lipcu br. stopa bezrobocia ukształtowała się na poziomie sprzed roku (3,5%) i była nieznacznie niższa niż przed miesiącem (o 0,1 p.proc.). W Japonii natężenie bezrobocia kształtowało się na poziomie 2,7%, tj. wyższym niż w poprzednim miesiącu (o 0,2 p.proc) oraz niż rok wcześniej (o 0,1 p.proc.).

Wykres 32. Zharmonizowana stopa bezrobocia
wyrównana sezonowo

Chart 32. Harmonised unemployment rate
seasonally adjusted

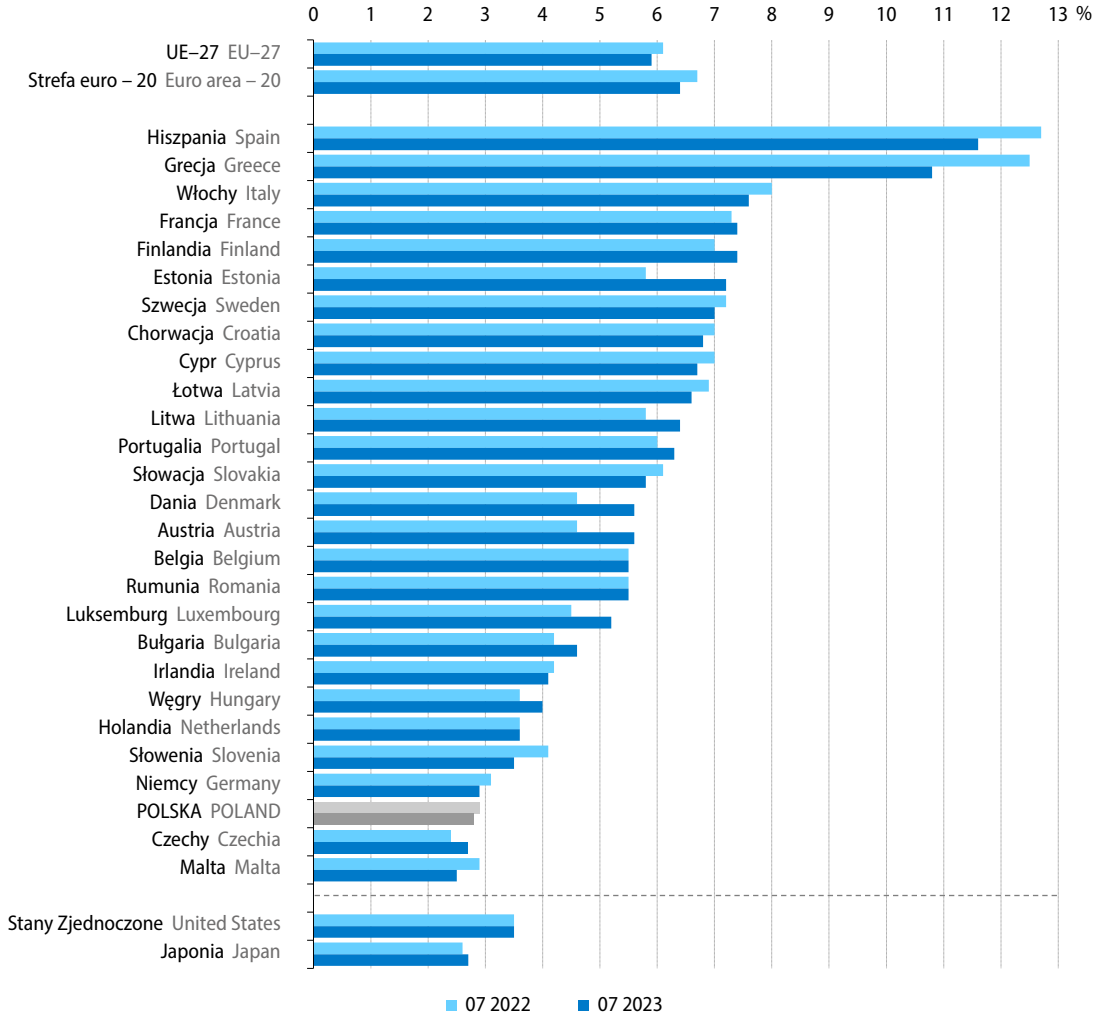

Źródło/Source: Eurostat (une_rt_m).

W sierpniu br. **ceny towarów i usług konsumpcyjnych** (według **HICP**[1]) w Unii Europejskiej wzrosły w wolniejszym tempie niż w poprzednich miesiącach i najniższym od stycznia ub. roku (o 5,9% wobec 6,1% w lipcu br.). Mniejszy niż przed miesiącem był wzrost cen w piętnastu krajach członkowskich, w tym m.in. na Węgrzech, w Estonii, Holandii, Szwecji, Finlandii, na Łotwie, w Danii, Polsce, we Włoszech oraz na Litwie. Nadal najwyższy był wzrost cen na Węgrzech (o 14,2%). Znaczny wzrost cen charakteryzował również m.in. Czechy (10,1%), Słowację (9,6%), Polskę (9,5%) oraz Rumunię (9,3%), jak również Chorwację, Bułgarię, Austrię, Niemcy, Litwę oraz Słowenię (w granicach 7,5%–6,1%). Najwolniejsze tempo wzrostu cen obserwowano natomiast w Danii (2,3%) oraz w Hiszpanii i Belgii (po 2,4%). Spośród największych gospodarek UE, ceny towarów i usług konsumpcyjnych najbardziej wzrosły w Niemczech – o 6,4%. We Francji towary i usługi podrożały o 5,7%, a we Włoszech o 5,5%. W Polsce wzrost cen większości grup towarów i usług konsumpcyjnych w sierpniu br. był nadal wysoki, ale na ogół mniejszy niż przed miesiącem. Ceny żywności i napojów bezalkoholowych wzrosły o 13,8% (wobec 16,8% w lipcu br.), towarów i usług w zakresie użytkowania mieszkania i nośników energii o 11,7% (wobec 14,4%), a związane ze zdrowiem o 10,0%. Ceny w zakresie transportu, po spadku w dwóch poprzednich miesiącach, były wyższe niż w sierpniu ub. roku o 0,8% (w lipcu br. obniżyły się o 4,1%).

Wykres 33. Zmiany cen według zharmonizowanego wskaźnika cen konsumpcyjnych (HICP)
r/r

Chart 33. Changes in prices according to harmonised index of consumer prices (HICP)
y/y

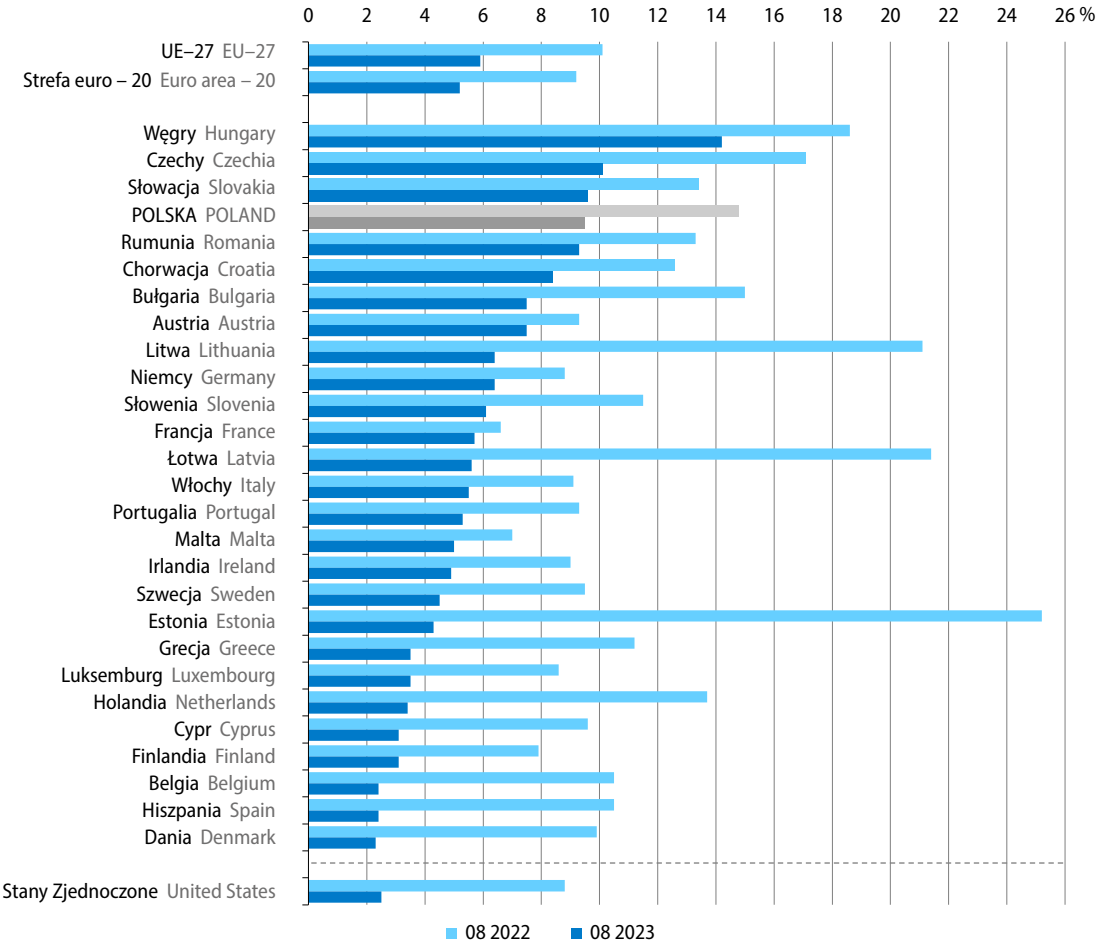

Źródło/Source: Eurostat (prc_hicp_manr).

1 Zharmonizowany wskaźnik cen konsumpcyjnych (Harmonised Index of Consumer Prices).

Produkcja przemysłowa[2] w Unii Europejskiej w lipcu br. była o 2,4% niższa niż przed rokiem (kiedy notowano wzrost o 0,6%). Spadek produkcji obserwowano w dwudziestu trzech krajach członkowskich, w tym najgłębszy w Bułgarii (o 11,5%) i państwach bałtyckich – w Estonii (o 9,5%), na Łotwie (o 8,6%) i Litwie (o 7,8%). Znacznie zmniejszyła się ona również w Luksemburgu, Szwecji, Słowenii, Holandii, Irlandii, Rumunii i na Słowacji (od 7,1% do 5,3%). Bardziej niż przeciętnie w UE obniżyła się także produkcja m.in. w Polsce (spadła o 2,7% wobec wzrostu o 9,7% przed rokiem). Wśród największych europejskich gospodarek niższa niż w lipcu ub. roku była produkcja przemysłowa w Niemczech (o 2,5%), we Włoszech (o 2,1%) oraz w Hiszpanii (o 1,9%), natomiast wyższa – we Francji (o 2,8%). Poza Francją wzrost produkcji w skali roku notowano jedynie w Danii (o 5,7%) oraz na Malcie (o 2,3%).

Wykres 34. Produkcja przemysłowa
zmiana r/r, wyrównana dniami roboczymi

Chart 34. Industrial production
change y/y, adjusted by working days

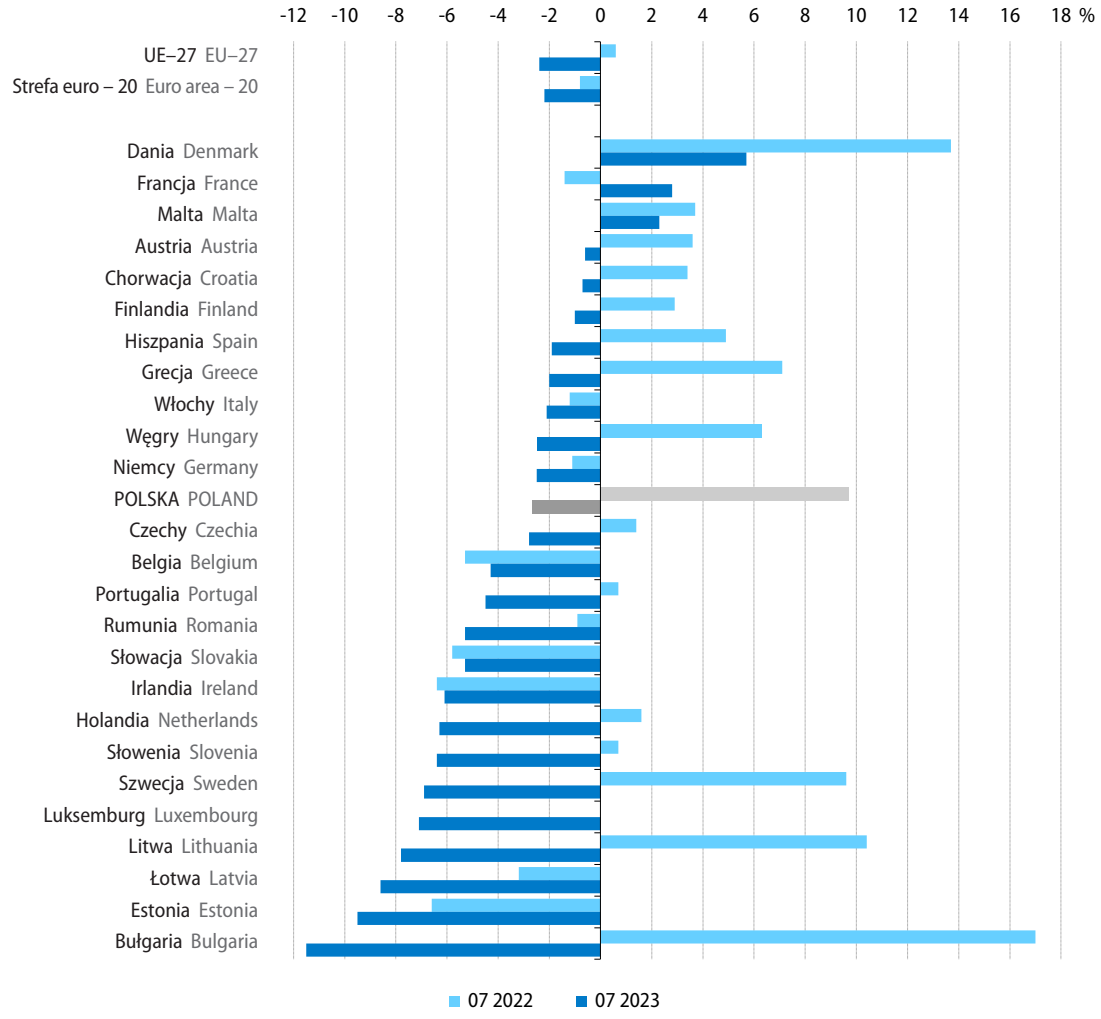

Źródło/Source: Eurostat (sts_inpr_m).

2 Dotyczy górnictwa i wydobywania, przetwórstwa przemysłowego oraz wytwarzania i zaopatrywania w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę (sekcje B–D wg NACE Rev. 2); dane wyrównane dniami roboczymi; brak danych za lipiec br. dla Cypru, przy czym wartość dla UE ogółem uwzględnia szacunki dla tego kraju.

W okresie siedmiu miesięcy br. w większości krajów członkowskich obroty towarowe handlu zagranicznego (wyrażone w euro) po stronie eksportu były wyższe niż przed rokiem, a po stronie importu niższe. **Eksport** najbardziej wzrósł na Malcie (o 10,8%) oraz na Słowacji i Węgrzech (po 9,4%). Wartość towarów wysyłanych za granicę zwiększyła się również m.in. w Czechach, we Francji oraz w Słowenii (w granicach 7,6%–6,5%). Spadek eksportu notowano natomiast w jedenastu krajach członkowskich, w tym najgłębszy w Estonii (o 12,1%) oraz Belgii (o 8,7%). Wartość towarów eksportowanych obniżyła się także w Finlandii, Bułgarii, na Litwie (w granicach 5,8%–4,1%), w mniejszym stopniu w Grecji, na Łotwie oraz w Szwecji (w granicach 2,9%–2,6%) i nieznacznie w Luksemburgu, Irlandii oraz Holandii (od 0,5% do 0,3%). Najgłębszy spadek **importu** notowano w Finlandii (16,5%), Estonii (12,2%) oraz na Malcie (o 11,0%). Wartość sprowadzanych towarów obniżyła się również m.in. w Belgii, Grecji, Bułgarii, na Litwie oraz we Włoszech (od 9,4% do 6,1%). Wzrost importu notowano natomiast w jedynie w trzech krajach, tj. na Cyprze (o 11,9%) oraz w Irlandii i na Słowacji (odpowiednio o 1,8% i 1,1%). W piętnastu krajach członkowskich w okresie styczeń–lipiec br. obserwowano ujemne **saldo wymiany handlowej**. Najgłębsze było ono we Francji, gdzie wyniosło minus 80,0 mld EUR (wobec minus 106,1 mld EUR przed rokiem). Ujemne saldo notowano również m.in. w Hiszpanii, Grecji, Rumunii i Portugalii (od minus 23,0 mld EUR do minus 15,5 mld EUR). Najwyższy (znacznie większy niż rok wcześniej) dodatni bilans handlowy wystąpił w Niemczech (116,4 mld EUR wobec 46,6 mld EUR przed rokiem), których eksport wzrósł w skali roku o 2,6% do 923,6 mld EUR, a import obniżył się o 5,5% do 807,2 mld EUR. W Polsce, przy wzroście eksportu o 5,9% (do 205,3 mld EUR) oraz spadku importu o 3,5% (do 197,0 mld EUR), notowano dodatnie saldo wymiany handlowej, które wyniosło 8,3 mld EUR (wobec minus 10,4 mld EUR w okresie siedmiu miesięcy ub. roku).

Tablice
Tables

Tablica 24. Wybrane wskaźniki sytuacji społeczno-gospodarczej kraju
Table 24. Selected indicators regarding the socio-economic situation of the country

Wyszczególnienie a – 2022 b – 2023		01	02	03	04	05	06
Przeciętne zatrudnienie w sektorze przedsiębiorstw[1] w tys.	a	6460	6475	6485	6497	6492	6497
	b	6530	6526	6517	6524	6518	6513
Bezrobotni zarejestrowani (stan w końcu okresu) w tys. osób	a	927	922	902	878	850	818
	b	858	865	847	822	802	784
Stopa bezrobocia rejestrowanego (stan w końcu okresu) w %	a	5,9	5,9	5,8	5,6	5,4	5,2
	b	5,5	5,5	5,4	5,2	5,1	5,0
Przeciętne miesięczne nominalne wynagrodzenie brutto w sektorze przedsiębiorstw[1]:							
w złotych	a	6064,24	6220,04	6665,64	6626,95	6399,59	6554,87
	b	6883,96	7065,56	7508,34	7430,65	7181,67	7335,20
poprzedni miesiąc=100	a	91,3	102,6	107,2	99,4	96,6	102,4
	b	93,9	102,6	106,3	99,0	96,6	102,1
analogiczny miesiąc poprzedniego roku=100	a	109,5	111,7	112,4	114,1	113,5	113,0
	b	113,5	113,6	112,6	112,1	112,2	111,9
Przeciętne miesięczne realne wynagrodzenie brutto w sektorze przedsiębiorstw[1] – analogiczny miesiąc poprzedniego roku=100	a	100,2	103,0	101,4	101,7	99,7	97,9
	b	97,5	96,1	97,2	97,9	99,5	100,5
Przeciętna miesięczna realna emerytura i renta brutto:							
z pozarolniczego systemu ubezpieczeń społecznych							
analogiczny miesiąc poprzedniego roku=100	a	95,1	97,2	99,2	97,8	96,5	95,3
	b	94,1	92,8	102,0	103,2	104,3	105,4
rolników indywidualnych							
analogiczny miesiąc poprzedniego roku=100	a	94,5	95,1	93,9	92,6	91,3	91,3
	b	89,5	89,3	108,8	109,3	112,3	112,4
Wskaźniki cen towarów i usług konsumpcyjnych:							
poprzedni miesiąc=100	a	101,9	99,7	103,3	102,0	101,7	101,5
	b	102,5	101,2	101,1	100,7	100,0	100,0
analogiczny miesiąc poprzedniego roku=100	a	109,4	108,5	111,0	112,4	113,9	115,5
	b	116,6	118,4	116,1	114,7	113,0	111,5
grudzień poprzedniego roku=100	a	101,9	101,6	104,9	107,0	108,8	110,4
	b	102,5	103,8	104,9	105,7	105,7	105,7
Wskaźniki cen produkcji sprzedanej przemysłu[2]:							
poprzedni miesiąc=100	a	102,4	101,1	106,6	102,5	101,4	101,6
	b	102,1	99,5	99,4	98,7	98,1	99,2
analogiczny miesiąc poprzedniego roku=100	a	116,1	116,1	121,9	124,1	124,7	125,6
	b	120,1	118,2	110,3	106,2	102,8	100,3
Wskaźniki cen produkcji budowlano-montażowej[2]:							
poprzedni miesiąc=100	a	101,1	101,2	101,4	101,3	101,3	101,4
	b	100,4	100,6	100,5	100,7	100,9	100,9
analogiczny miesiąc poprzedniego roku=100	a	108,3	109,3	110,4	111,3	112,2	113,2
	b	113,6	112,9	112,0	111,4	110,9	110,3

1 Dane dotyczą podmiotów gospodarczych o liczbie pracujących powyżej 9 osób; w przeliczeniu na etaty. 2 W sierpniu 2023 r. – dane wstępne.
1 Data concern economic entities employing more than 9 persons; in full-time equivalents. 2 In August 2023 – preliminary data.

07	08	09	10	11	12		Specification a – 2022 b – 2023
6508	6503	6494	6501	6507	6505	a	Average paid employment in enterprise sector[1] in thousands
6514	6502					b	
810	807	802	796	800	812	a	Registered unemployed persons (end of period) in thousand persons
782	783					b	
5,2	5,2	5,1	5,1	5,1	5,2	a	Registered unemployment rate (end of period) in %
5,0	5,0					b	
							Average monthly nominal gross wages and salaries in enterprise sector[1]:
6778,63	6583,03	6687,81	6687,92	6857,96	7329,96	a	in PLN
7485,12	7368,97					b	
103,4	97,1	101,6	100,0	102,5	106,9	a	previous month=100
102,0	98,4					b	
115,8	112,7	114,5	113,0	113,9	110,3	a	corresponding month of previous year=100
110,4	111,9					b	
100,3	97,3	98,0	96,2	97,3	94,8	a	Average monthly real gross wages and salaries in enterprise sector[1] – corresponding month of previous year=100
99,8	101,6					b	
							Average monthly real gross retirement and other pensions:
							from non-agricultural social security system
95,3	94,3	93,4	92,7	93,0	94,2	a	corresponding month of previous year=100
106,2	107,0					b	
							of farmers
90,5	90,9	90,0	88,2	89,6	90,5	a	corresponding month of previous year=100
112,4	113,7					b	
							Price indices of consumer goods and services:
100,5	100,8	101,6	101,8	100,7	100,1	a	previous month=100
99,8	100,0					b	
115,6	116,1	117,2	117,9	117,5	116,6	a	corresponding month of previous year=100
110,8	110,1					b	
110,9	111,8	113,6	115,6	116,4	116,6	a	December of previous year=100
105,5	105,5					b	
							Price indices of sold production of industry[2]:
101,3	100,8	100,2	100,9	99,7	100,6	a	previous month=100
98,9	100,1					b	
125,5	125,5	124,6	123,1	121,1	120,5	a	corresponding month of previous year=100
97,9	97,2					b	
							Price indices of construction and assembly production[2]:
100,9	101,0	101,4	101,3	100,6	100,6	a	previous month=100
100,7	100,8					b	
113,6	114,0	114,8	115,2	114,7	114,4	a	corresponding month of previous year=100
110,0	109,8					b	

Tablica 24. Wybrane wskaźniki sytuacji społeczno-gospodarczej kraju (dok.)
Table 24. Selected indicators regarding the socio-economic situation of the country (cont.)

Wyszczególnienie a – 2022 b – 2023		01	02	03	04	05	06
Produkcja sprzedana przemysłu[1] (ceny stałe[2]):							
poprzedni miesiąc=100	a	96,0	103,4	116,3	88,3	101,3	99,7
	b	96,8	100,6	113,9	85,6	104,8	101,5
analogiczny miesiąc poprzedniego roku=100	a	118,0	117,3	115,4	112,4	114,9	110,4
	b	101,8	99,0	97,0	94,0	97,2	98,9
Produkcja budowlano-montażowa[1] (ceny stałe[2]):							
poprzedni miesiąc=100	a	43,5	105,8	141,4	93,9	114,2	105,4
	b	44,7	110,6	130,6	96,4	112,2	107,7
analogiczny miesiąc poprzedniego roku=100	a	120,8	121,2	127,6	109,0	113,0	106,0
	b	102,0	106,6	98,4	101,1	99,4	101,6
Mieszkania oddane do użytkowania (od początku roku)	a	16739	35126	54667	73298	91407	109195
	b	19088	34873	55359	76204	93932	112177
Sprzedaż detaliczna towarów[1] (ceny stałe[3]):							
poprzedni miesiąc=100	a	77,2	101,8	116,4	99,9	98,3	98,6
	b	76,8	96,4	114,0	100,1	99,0	100,9
analogiczny miesiąc poprzedniego roku=100	a	110,6	108,1	109,6	119,0	108,2	103,2
	b	100,1	95,0	92,7	92,7	93,2	95,3
Wynik budżetu państwa – od początku roku (w mln zł)	a	22291,6	11264,1	-267,5	9207,2	12054,1	27733,7
	b	11232,3	-47,4	-12028,4	-10026,8	-20851,5	-12682,2
Średnie kursy walut w zł – NBP:							
100 dolarów amerykańskich	a	402,39	401,56	432,07	428,99	493,87	438,76
	b	435,71	442,64	439,14	423,33	417,91	412,15
100 euro	a	455,48	455,39	476,03	464,65	465,03	464,57
	b	469,68	474,27	469,25	464,14	454,11	446,48
100 franków szwajcarskich	a	438,18	435,06	464,98	454,75	449,48	452,90
	b	471,70	478,67	474,09	471,02	465,49	457,77
Handel zagraniczny[4] w mln zł:							
eksport	a	117336,1	119587,0	135508,0	128426,9	136492,8	136664,3
	b	137719,9	136276,2	153499,8	130012,7	135891,4	133836,0
import	a	118102,1	124248,8	151726,1	139989,3	141548,7	140830,2
	b	134681,3	130198,8	146562,1	126992,7	129595,4	125037,8
saldo	a	-766,0	-4661,8	-16218,1	-11562,4	-5055,9	-4165,9
	b	3038,6	6077,5	6937,7	3020,0	6296,0	8798,2

1 Dane dotyczą podmiotów gospodarczych o liczbie pracujących powyżej 9 osób; w przypadku sprzedaży detalicznej dane dotyczą przedsiębiorstw
1 Data concern economic entities employing more than 9 persons; in the case of retail sales data concern trade and non-trade enterprises.

07	08	09	10	11	12		Specification a – 2022 b – 2023
							Sold production of industry[1] (constant prices[2]):
93,0	100,7	109,8	99,1	102,8	93,6	a	previous month=100
91,9	101,0					b	
107,1	110,9	109,8	106,6	104,5	101,0	a	corresponding month of previous year=100
97,7	98,0					b	
							Construction and assembly production[1] (constant prices[2]):
93,5	105,0	103,4	104,0	109,0	117,2	a	previous month=100
93,1	107,4					b	
104,1	105,9	100,2	103,9	104,0	99,1	a	corresponding month of previous year=100
101,1	103,5					b	
126630	145307	167003	189049	214962	238490	a	Dwellings completed (from the beginning of year)
126658	144970					b	
							Retail sales of goods[1] (constant prices[3]):
101,2	101,0	97,2	100,3	99,7	113,1	a	previous month=100
101,9	102,8					b	
102,0	104,2	104,1	100,7	101,6	100,2	a	corresponding month of previous year=100
96,0	97,3					b	
34660,2	27527,4	27457,5	27234,7	18276,2	-12578,1	a	State budget balance – from the beginning of year (in million PLN)
-13090,8	.					b	
							Average exchange rates in PLN – National Bank of Poland:
468,31	465,78	477,84	489,39	462,26	442,09	a	100 USD
402,73	408,88					b	
477,12	472,16	473,90	480,88	469,77	467,98	a	100 EUR
444,55	445,99					b	
483,37	487,14	491,37	491,70	477,04	474,41	a	100 CHF
460,07	465,21					b	
							Foreign trade[4] in million PLN:
131046,1	132110,4	146539,7	150459,2	156099,7	128289,1	a	exports
117570,5	.					b	
138460,6	142353,5	156928,7	158781,3	156923,0	141868,9	a	imports
113887,2	.					b	
-7414,6	-10243,1	-10389,0	-8322,1	-823,3	-13579,9	a	balance
3683,4	.					b	

handlowych i niehandlowych. 2 Średnie ceny bieżące z 2015 r. 3 Ceny bieżące z okresu poprzedzającego okres badany. 4 Od stycznia 2023 r. – dane wstępne.
2 The average current prices from 2015. 3 The current prices from the period preceding the surveyed period. 4 Since January 2023 – preliminary data.

Tablica 25. Podstawowe wskaźniki makroekonomiczne – Unia Europejska
Table 25. Main macroeconomic indicators – European Union

Wyszczególnienie Specification	PKB GDP			Handel zagraniczny Foreign trade				Zharmonizowana stopa bezrobocia[a] Harmonised unemployment rate[a]		
				eksport exports	import imports	saldo balance				
	2022	2023[d]		2023			2022	07 2022	2023	
		01–03	04–06	01–07					06	07
	zmiana w % w skali roku annual change in %					w mld EUR in billion EUR		w % in %		
UE–27	**3,4**	**1,1**	**0,4**	**.**	**.**	**.**	**.**	**6,1**	**5,9**	**5,9**
Strefa euro – 20	**3,3**	**1,1**	**0,5**	**.**	**.**	**.**	**.**	**6,7**	**6,4**	**6,4**
Austria	4,8	1,8	-0,9	5,8	-0,2	-3,5	-10,5	4,6	5,1	5,6
Belgia	3,2	1,3	0,9	-8,7	-9,4	5,0	2,9	5,5	5,6	5,5
Bułgaria	3,4	2,2	1,9	-4,9	-8,0	-2,6	-3,8	4,2	4,5	4,6
Chorwacja	6,2	2,6	2,5	0,2	-1,4	-10,0	-10,4	7,0	6,7	6,8
Cypr	5,6	3,2	2,3	2,9	11,9	-5,3	-4,6	7,0	6,3	6,7
Czechy	2,4	-0,4	-0,4	7,6	-1,1	13,3	2,1	2,4	2,7	2,7
Dania	2,7	2,0	1,5	5,1	-3,1	5,7	0,0	4,6	4,9	5,6
Estonia	-0,5	-3,8	-3,0	-12,1	-12,2	-1,8	-2,1	5,8	7,1	7,2
Finlandia	1,6	-0,1	-0,2	-5,8	-16,5	-1,5	-7,8	7,0	7,2	7,4
Francja	2,5	0,8	1,0	6,8	-0,8	-80,0	-106,1	7,3	7,3	7,4
Grecja	5,9	2,0	2,7	-2,9	-9,0	-17,3	-21,1	12,5	11,0	10,8
Hiszpania	5,5	4,2	1,8	2,8	-4,3	-23,0	-41,1	12,7	11,7	11,6
Holandia	4,3	2,1	-0,1	-0,3	-2,1	41,9	33,5	3,6	3,5	3,6
Irlandia	9,4	1,0	-0,7	-0,5	1,8	36,7	38,6	4,2	4,2	4,1
Litwa	1,9	-2,6	1,0	-4,1	-7,0	-3,3	-4,3	5,8	5,8	6,4
Luksemburg	1,4	-1,7	-1,7	-0,5	-3,1	-4,6	-5,0	4,5	5,2	5,2
Łotwa	2,8	0,3	-0,1	-2,7	-3,9	-2,6	-2,8	6,9	6,6	6,6
Malta	6,9	5,0	3,9	10,8	-11,0	-2,5	-3,2	2,9	2,5	2,5
Niemcy	1,8	-0,3	-0,1	2,6	-5,5	116,4	46,6	3,1	2,9	2,9
P o l s k a	**5,1**	**-0,6**	**-1,4**	**5,9**	**-3,5**	**8,3**	**-10,4**	**2,9**	**2,8**	**2,8**
Portugalia	6,7	2,5	2,3	1,2	-0,6	-15,5	-16,5	6,0	6,3	6,3
Rumunia	4,7	2,9	2,7	4,6	-1,1	-15,6	-18,8	5,5	5,6	5,5
Słowacja	1,7	1,1	1,3	9,4	1,1	2,4	-2,5	6,1	5,8	5,8
Słowenia	2,5	0,9	1,6	6,5	-0,2	2,2	-0,4	4,1	3,7	3,5
Szwecja	2,8	0,8	-0,8	-2,6	-5,3	2,3	-0,7	7,2	7,9	7,0
Węgry	4,6	-1,2	-2,3	9,4	-0,3	2,3	-5,7	3,6	3,9	4,0
Włochy	3,7	2,0	0,4	2,3	-6,1	16,2	-15,4	8,0	7,5	7,6

a Dane wyrównane sezonowo. b Dane wyrównane dniami roboczymi. c Obejmuje sekcje: górnictwo i wydobywanie; przetwórstwo przemysłowe oraz e 04–06 2022 r. f 01–03 2023 r. g 04–06 2023 r.

U w a g a. Przeliczeń danych dotyczących handlu zagranicznego w oparciu o dane zawarte w bazie Eurostatu dokonano w Departamencie Opracowań Ź r ó d ł o: EUROSTAT – dane pobrano w dn. 20.09.2023 r.

a Data seasonally adjusted. b Data adjusted by working days. c Includes sections: mining and quarrying; manufacturing and electricity, gas, steam

N o t e. Data concerning foreign trade were computed on the basis of data extracted from the Eurostat database in the Statistical Products Department S o u r c e: EUROSTAT – data were extracted on 20.09.2023.

Zharmonizowany wskaźnik cen konsumpcyjnych Harmonised Index of Consumer Prices			Produkcja przemysłowa[bc] Industrial production[bc]			Produkcja w budownictwie[b] Production in construction[b]			Wyszczególnienie Specification
08 2022	2023		07 2022	2023		07 2022	2023		
	07	08		06	07		06	07	
zmiana w % w skali roku annual change in %									
10,1	**6,1**	**5,9**	**0,6**	**-1,1**	**-2,4**	**1,2**	**-0,7**	**0,9**	**EU–27**
9,2	**5,3**	**5,2**	**-0,8**	**-1,1**	**-2,2**	**1,1**	**-0,8**	**1,0**	**Euro area – 20**
9,3	7,0	7,5	3,6	-2,6	-0,6	0,4	-2,6	1,2	Austria
10,5	1,7	2,4	-5,3	-5,1	-4,3	3,8	0,9	8,2	Belgium
15,0	7,8	7,5	17,0	-9,4	-11,5	-0,9	-2,1	-1,7	Bulgaria
12,6	8,0	8,4	3,4	2,4	-0,7	4,0	3,8	.	Croatia
9,6	2,4	3,1	0,3	0,1	.	-6,0[e]	-5,4[f]	.	Cyprus
17,1	10,2	10,1	1,4	0,9	-2,8	-0,6	0,9	-2,2	Czechia
9,9	3,2	2,3	13,7	11,5	5,7	4,5	1,0	.	Denmark
25,2	6,2	4,3	-6,6	-12,9	-9,5	1,5[e]	-11,4[f]	-11,5[g]	Estonia
7,9	4,2	3,1	2,9	-5,7	-1,0	1,7	-3,4	-5,9	Finland
6,6	5,1	5,7	-1,4	0,2	2,8	1,1	-0,8	0,3	France
11,2	3,5	3,5	7,1	-3,4	-2,0	25,7[e]	24,2[f]	11,7[g]	Greece
10,5	2,1	2,4	4,9	-2,9	-1,9	-5,9	3,9	7,0	Spain
13,7	5,3	3,4	1,6	-6,8	-6,3	6,5	2,6	3,6	Netherlands
9,0	4,6	4,9	-6,4	6,3	-6,1	6,7[e]	-0,6[f]	-2,4[g]	Ireland
21,1	7,2	6,4	10,4	4,7	-7,8	4,4[e]	3,9[f]	13,5[g]	Lithuania
8,6	2,0	3,5	0,0	-6,8	-7,1	0,0	0,6	.	Luxembourg
21,4	6,6	5,6	-3,2	-5,1	-8,6	-13,8[e]	17,1[f]	15,4[g]	Latvia
7,0	5,6	5,0	3,7	-3,8	2,3	4,3[e]	2,5[f]	1,4[g]	Malta
8,8	6,5	6,4	-1,1	-1,2	-2,5	-2,1	-2,8	0,1	Germany
14,8	**10,3**	**9,5**	**9,7**	**-1,1**	**-2,7**	**6,3**	**1,6**	**1,1**	**Poland**
9,3	4,3	5,3	0,7	-3,7	-4,5	2,4	7,3	6,1	Portugal
13,3	8,9	9,3	-0,9	-6,3	-5,3	10,2	13,8	15,8	Romania
13,4	10,3	9,6	-5,8	3,6	-5,3	0,7	2,4	4,4	Slovakia
11,5	5,7	6,1	0,7	-2,3	-6,4	17,3	24,0	17,6	Slovenia
9,5	6,3	4,5	9,6	-6,0	-6,9	-3,4	-4,8	-4,7	Sweden
18,6	17,5	14,2	6,3	-6,1	-2,5	-1,2	-3,9	3,4	Hungary
9,1	6,3	5,5	-1,2	-0,7	-2,1	7,0	.	.	Italy

wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę. d Dane wyrównane sezonowo oraz dniami roboczymi. Statystycznych GUS.

and air conditioning supply. d Data seasonally adjusted and adjusted by working days. e 04–06 2022. f 01–03 2023. g 04–06 2023. of Statistics Poland.